

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Regionaal onderzoek "Meer dan geld alleen"

DATUM
28 juni 2016
Verzonden: 28-6-2016

BIJLAGEN
2

BEHANDELD DOOR
HLM (Lea) Kessels

TELEFOONNUMMER
043 350 4682

ONZE REFERENTIE
2016-21855

E-MAILADRES
lea.kessels@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Bij dezen bied ik u ter kennisname de resultaten van het Regionaal Armoede Onderzoek aan. Het rapport is woensdag 22 juni door de portefeuillehouders Sociale Zaken in de regio Maastricht Heuvelland in ontvangst genomen.

Het regionale onderzoek richt zich met name op de verschillen in minimabeleid en inkomensondersteunende maatregelen van de zes gemeenten. En de mogelijkheden tot harmonisatie. Daarvoor is het nodig om onder meer de effecten van de diverse regelingen en mogelijke verbetervoorstellen in kaart te brengen. Het is dus geen onderzoek naar de beleving van armoede in zijn algemeenheid. Daarover zijn in de afgelopen tijd verschillende landelijke publicaties verschenen.

Toekomstagenda

Armoedeproblematiek heeft een relatie met de drie decentralisaties en is daarom een belangrijk onderdeel van de toekomstagenda van het sociaal domein Maastricht Heuvelland 2022. De gemeenten van Maastricht Heuvelland streven naar aanleiding van dit onderzoek een regionale armoedeaanpak na. Met zowel acties op het gebied van minimabeleid en inkomensondersteunende regelingen als acties op de andere dimensies van armoede. Bij de start van de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Sociale Zaken Maastricht Heuvelland per 1 januari 2016 en de invoering van de toekomstagenda hebben de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten opdracht gegeven tot een regionaal armoede onderzoek.

De belangrijkste conclusie in het onderzoeksrapport is dat alle gemeenten in Maastricht Heuvelland armoede niet enkel zien als een financieel probleem, maar als een complex verschijnsel met veelal samenhangende dimensies: inkomen, maatschappelijke participatie, gezondheid, zelfredzaamheid, wonen en leefomgeving.

DATUM
28 juni 2016

Hoe nu verder?

Om te komen tot een regionale armoedeaanpak wordt, op basis van het in december in Maastricht vastgestelde actieplan, een regionaal plan opgesteld. Hierin staat aangegeven welke onderdelen van het Maastrichtse plan door de hele regio opgepakt kunnen worden en welke lokale afwijkingen er zijn. Daarna vindt in de Heuvellandgemeenten verdere besluitvorming plaats. Onderdeel van deze aanpak kunnen ook geharmoniseerde regelingen op het gebied van minimabeleid en inkomensondersteunende regelingen zijn.

Hoogachtend,

André Willems,
Wethouder Sociale Zaken, Ouderenbeleid, Stadsbeheer, Sport & Recreatie.

Regionaal Armoede Onderzoek Maastricht-Heuvelland

*Gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem,
Maastricht, Meerssen, Vaals, Valkenburg aan de Geul*

Datum	15 juni 2016
Opdrachtnemer	Gemeente Maastricht Team Onderzoek & Statistiek – Jan Sommers Contactpersonen: Camiel de Bruijn Manon Bronckers
Opdrachtgever	Wergroep Armoede Maastricht-Heuvelland Gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul Contactpersonen: Lea Kessels - Strategisch beleidsadviseur transformatie sociaal domein Jos Potting - Adviseur sociaal domein

---

1 Inhoud

1	Inhoud	3
2	Inleiding	5
2.1	Aanleiding	5
2.2	Onderzoeksopdracht.....	5
2.3	Leeswijzer.....	6
3	Methode.....	7
3.1	Inleiding	7
3.2	Literatuuronderzoek.....	7
3.3	Kwantitatief onderzoek.....	7
3.3.1	Kengetallen	7
3.3.2	Enquête	7
3.3.3	Armoedeval	8
4	Armoedebeleid in Maastricht-Heuvelland.....	9
4.1	Definitie armoede	9
4.2	Armoedebeleid	9
4.3	Regelingen en voorzieningen	10
4.4	Verschillen en overeenkomsten	11
5	Kengetallen armoede Maastricht-Heuvelland.....	12
5.1	Bijstandsnorm.....	12
5.2	Uitkeringen	13
5.3	Wonen	13
5.4	Gemeentelijke regelingen en voorzieningen.....	15
6	Armoedeval.....	20
6.1	Definitie.....	20
6.2	Armoedeval in beeld brengen.....	20
6.3	Armoedeval modelhuishoudens.....	21
7	Beleving van armoede	23
7.1	Respons	23
7.2	Achtergrondkenmerken.....	23
7.3	Inkomen, sparen en schulden	24
7.4	Sociaal netwerk	26

7.5	Regelingen en voorzieningen	27
8	Conclusies	29
8.1	Armoedebelief in Maastricht-Heuvelland	29
8.2	Omvang doelgroep	29
8.3	Zorgverzekering	29
8.4	Stapeling regelingen	30
8.5	Fondsen	30
8.6	Gezondheid	30
8.7	Armoedeval	30
8.8	Koopwoningen.....	31
8.9	Sociaal netwerk	31
8.10	Inhoudelijke afstemming	31
8.11	Bekendheid regelingen en voorzieningen	31
9	Aanbevelingen	32
10	Bijlagen.....	33
10.1	Definities armoede	33
10.2	Regelingen en voorzieningen.....	33
10.3	Sociale huurwoning sector	35
10.4	BsGW en kwijtschelding gemeentelijke belastingen	35
10.5	Kredietbank Limburg	35
10.6	Gebruikers Sociale Zaken per gemeente	36
10.7	Aannames model armoedeval.....	40
10.8	Kenmerken respondenten enquête	40
10.9	Overzicht inkomsten en uitgaven	45
10.10	Afhankelijkheid van financiële steun van vrienden, familie of bekenden	45
10.11	Oorzaken financiële situatie categorie ‘anders’	46
10.12	Tevredenheid financiële situatie.....	46
10.13	Kijk op de toekomst.....	47
10.14	Stellingen regelingen en voorzieningen	47
10.15	Bekendheid regelingen en voorzieningen	48

2 Inleiding

2.1 Aanleiding

Armoedeproblematiek heeft een relatie met de drie decentralisaties (Jeugdzorg, AWBZ/WMO en Werk/Participatiewet) en is daarom een belangrijk onderdeel van de toekomstagenda van het Sociaal domein Maastricht Heuvelland 2022. Deze toekomstagenda bevat de kaders voor de aanpak van armoede.

Maastricht-Heuvelland beschouwt armoede als een complex verschijnsel met veelal samenhangende dimensies: inkomen, maatschappelijke participatie, gezondheid, zelfredzaamheid, wonen en leefomgeving. De gemeenten van Maastricht-Heuvelland streven een regionale armoede aanpak na, met zowel acties op het gebied van minimabeleid en inkomensondersteunende regelingen als acties op de andere dimensies van armoede.

Bij de start van de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Sociale Zaken Maastricht Heuvelland¹ per 1 januari 2016 en de invoering van de toekomstagenda hebben de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten opdracht gegeven tot een regionaal armoede onderzoek. Hiervoor is een regionale werkgroep Armoede opgericht.

De regionale werkgroep Armoede heeft de taak gekregen regionaal armoede onderzoek uit te voeren en een regionale armoede bijeenkomst te organiseren. Deze bijeenkomst dient als startpunt van uitvoeringsplannen met een regionale focus waarbinnen lokale invulling mogelijk blijft. De regionale werkgroep Armoede onderscheidde oorspronkelijk 3 onderdelen binnen het regionaal armoede onderzoek:

- ‘Armoedemonitor’, kwantitatief, beschrijvend onderzoek
- ‘Armoede spreekt’, kwalitatief onderzoek
- ‘Meer dan geld alleen’, regionale bijeenkomst

Het doel van het regionaal armoede onderzoek is het in beeld brengen van de doelgroep (inwoners in armoede), de problematiek van de doelgroep en de effectiviteit van de instrumenten (regelingen en voorzieningen) die worden ingezet waarbij de aandacht blijft voor de eigenheid van de gemeenten in Maastricht-Heuvelland. De regionale werkgroep Armoede hanteert hierbij de volgende definitie voor armoede:

Armoede is een complex verschijnsel met veelal samenhangende dimensies: inkomen, maatschappelijke participatie, gezondheid, zelfredzaamheid, wonen en leefomgeving.

De uitkomsten van het onderzoek bieden de portefeuillehouders de mogelijkheid om te bepalen of en zo ja op welke onderdelen draagvlak bestaat voor verdere harmonisatie van armoedebeleid en op welke onderdelen een lokaal beleid gewenst is.

2.2 Onderzoeksopdracht

De regionale werkgroep Armoede heeft het team Onderzoek & Statistiek van de gemeente Maastricht gevraagd om het eerste onderdeel binnen het regionaal armoede onderzoek, de ‘Armoedemonitor’, uit te voeren. Hierbij moet de ‘Armoedemonitor’ enerzijds resulteren in een kwantitatieve beschrijving van de omvang van armoede (aantallen, gebruik regelingen) en anderzijds in een kwantitatieve beschrijving van de beleving en de motieven bij burgers die in armoede leven.

Dit rapport beschrijft de resultaten van de ‘Armoedemonitor’; het kwalitatieve onderdeel ‘Armoede spreekt’ en de regionale bijeenkomst ‘Meer dan geld alleen’ maken geen deel uit van dit rapport.

---

¹ Sociale Zaken Maastricht Heuvelland is de regionale sociale dienst van zes gemeenten in Zuid-Limburg. Het betreft de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg a/d Geul.

In overleg met de werkgroep Armoede zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd voor dit onderzoek:

- Wat is de omvang van de inkomensgroepen 110%, 130% en 150% van de bijstandsnorm?
- Wat zijn de achtergrondkenmerken van de doelgroep(en)?
- Wat zijn de belangrijkste redenen voor armoede?
- Wat zijn de belangrijkste persoonlijke gevolgen van armoede?
- Hoe groot is het gebruik en niet-gebruik van bestaande regelingen en voorzieningen?
- Wat zijn redenen van het niet gebruik van regelingen en voorzieningen?
- Welk (duurzaam) effect hebben bestaande regelingen en voorzieningen?
- Hoe uit zich de armoedeval?
- Is er sprake van stapeling van regelingen?
- Zijn risicoprofielen voor armoede te herkennen?

2.3 Leeswijzer

In dit rapport wordt met Heuvelland de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul bedoeld. Maastricht-Heuvelland bestaat uit de gemeenten in het Heuvelland én de gemeente Maastricht.

In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte methode beschreven voor dit onderzoek. Hoofdstuk 4 gaat kort in op het gevoerde beleid in Maastricht-Heuvelland. In dit hoofdstuk worden ook de regelingen en voorzieningen beschreven. Hoofdstuk 5 bevat een beschrijving van relevante kengetallen over armoede in Maastricht-Heuvelland. De getallen zijn enerzijds afkomstig van bestaande bronnen zoals het Centraal Bureau voor de Statistiek en de jaarverslagen van organisaties. Anderzijds zijn uitgebreide analyses uitgevoerd op de bestanden van Sociale Zaken Maastricht Heuvelland om inzicht te krijgen in het gebruik van regelingen en voorzieningen.

De armoedeval, het effect dat optreedt wanneer iemand er in inkomen op achteruitgaat als hij of zij een betaalde baan krijgt, wordt in hoofdstuk 6 geïllustreerd. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van modelhuishoudens waarvoor de inkomsten en uitgaven worden doorgerekend. Lokale regelingen en voorzieningen in de regio Maastricht-Heuvelland worden meegenomen in de berekening van de armoedeval.

Als onderdeel van dit onderzoek is een enquête uitgevoerd onder mensen die in armoede leven. De uitkomsten van de enquête worden gepresenteerd in hoofdstuk 7. In de enquête zijn ook vragen opgenomen over de beleving van armoede. De open antwoorden op de enquête zijn opgenomen in een apart bijlagenboek.

Hoofdstuk 8 beschrijft de voornaamste conclusies van het onderzoek. In hoofdstuk 9 zijn de aanbevelingen opgenomen.

Tabel 1: Lijst van afkortingen

Afkorting	Voluit
AOW	Algemene Ouderdomswet
BBZ	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BRP	Basisregistratie Personen
BSGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere of gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en arbeidsongeschikte werkloze werknemers
MMO	Maastrichts Minima Overleg
NUGGER	Niet-uitkeringsgerechtigde
NWW	Niet-werkende werkzoekende
PW	Participatiewet
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
WAJONG	De Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WAO	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAZ	Wet Arbeidsongeschiktheid Zelfstandigen
WW	Werkloosheidswet

3 Methode

3.1 Inleiding

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden is het onderzoek opgesplitst in twee onderdelen:

- Literatuuronderzoek
- Kwantitatief onderzoek
  - Kengetallen uit bestaande bronnen en analyse van registraties van (lokale) overheden
  - Enquête onder inwoners Maastricht-Heuvelland
  - Modelberekening armoedeval

3.2 Literatuuronderzoek

Het literatuuronderzoek richt zich op het inventariseren en samenvoegen van de bevindingen tot nu toe ten aanzien van armoede en armoedebeleid in de regio. Hiervoor zijn beleidsstukken van de deelnemende gemeenten verzameld met een directe of indirecte relatie met armoede. Het literatuuronderzoek resulteert in een beeld van de huidige stand van zaken in de regio Maastricht-Heuvelland op het gebied van armoedeomvang en -beleid.

3.3 Kwantitatief onderzoek

3.3.1 Kengetallen

Inwoners van Maastricht-Heuvelland kunnen gebruik maken van verschillende diensten van organisaties zoals Sociale Zaken Maastricht Heuvelland, BsGW, de belastingdienst en woningstichtingen. Deze organisaties leggen vast wie gebruik maakt van hun diensten. Voor het kwantitatieve onderzoek worden registraties van deze organisaties gebruikt en eventueel verder geanalyseerd. De volgende registraties zijn voor dit onderzoek meegenomen:

- Bijstandsuitkeringen (Sociale zaken Maastricht Heuvelland)
- Regelingen en voorzieningen (Sociale Zaken Maastricht Heuvelland)
- Kwijtschelding gemeentelijke belastingen (BsGW)
- Schuldhulpverlening (Kredietbank Limburg)
- Werkeloosheidsuitkeringen (UWV)
- Zorg- en huurtoeslag (Belastingdienst)
- Huurachterstand (woningstichtingen)

Aanvullend voor het kwantitatieve onderzoek worden kengetallen van het CBS, met een relatie met armoede in Maastricht-Heuvelland, gepresenteerd.

3.3.2 Enquête

De doelgroep voor de enquête zijn inwoners in Maastricht-Heuvelland die in armoede leven. Deze groep bestaat uit inwoners die bekend zijn bij de lokale overheden omdat ze gebruik maken van een lokale regeling en/of voorzieningen. Maar ook inwoners die niet bekend zijn, omdat ze geen beroep doen op de lokale regelingen en/of voorzieningen, behoren tot de doelgroep (verborgen armoede).

De eerste groep (bekend bij lokale overheden) is per brief benaderd met het verzoek de enquête in te vullen. Om de enquête bij de tweede groep (onbekend bij de lokale overheden) onder de aandacht te brengen, is gebruik gemaakt van het netwerk van verenigingen en organisaties die mensen die in armoede leven ondersteunen. Daarnaast is het onderzoek via de media (social media en advertenties in lokale weekbladen) gepromoot.

3.3.3 Armoedeval

De armoedeval is het effect dat optreedt wanneer iemand er financieel niet op vooruit gaat of zelfs achteruit gaat als hij of zij een betaalde baan aanvaardt. Om de armoedeval in kaart te brengen is voor vijf modelhuishoudens² een berekening gemaakt van inkomsten en uitgaven wanneer maximaal gebruik wordt gemaakt van de inkomensondersteunende regelingen en voorzieningen. De volgende huishoudtypen zijn gebruikt:

- alleenstaande
- alleenstaande AOW gerechtigden
- paar zonder kinderen
- paar met jonge kinderen
- eenoudergezin met 2 jonge kinderen

---

² De gebruikte modelhuishoudens vertegenwoordigen een selectie van alle mogelijke huishoud types.

4 Armoedebeleid in Maastricht-Heuvelland

4.1 Definitie armoede

De gemeenten in Maastricht-Heuvelland gebruiken op dit moment nog verschillende definities van armoede. De verbindende factor tussen deze definities is dat armoede niet gezien wordt als enkel een financieel probleem, maar als een probleem met samenhangende dimensies zoals materiële, culturele en sociale middelen, gezondheid en zelfredzaamheid. In bijlage 10.1 zijn de beschikbare definities van armoede per gemeente opgenomen. In dit rapport wordt de definitie gebruikt zoals die in 2.1 is geformuleerd. Deze definitie, uit het actieplan armoede van de gemeente Maastricht, wordt namelijk ook gebruikt bij het tot stand komen van een regionaal armoedeplan, dat in voorbereiding is.

In relatie tot armoede wordt voor het inkomen vaak de relatie gelegd met de bijstandsnorm. De bijstandsnorm vertegenwoordigt het minimale inkomen dat een huishouden nodig heeft om in het levensonderhoud te kunnen voorzien. De netto bijstandsnormbedragen per 1 januari 2015 zijn opgenomen in onderstaande tabel. Deze bedragen worden in dit rapport gehanteerd als de 100% bijstandsnorm voor 2015.

Tabel 2: Bijstandsnormbedragen per 1 januari 2015 naar huishoudtype en leeftijdscategorie (€)

Huishoudtype en leeftijdscategorie	Per maand	Vakantiegeld	Per maand inclusief vakantiegeld
Alleenstaand en alleenstaande ouders (21 jaar tot pensioengerechtigde leeftijd)	€912,79	€48,04	€960,83
Alleenstaand en alleenstaande ouders (vanaf pensioengerechtigde leeftijd)	€1011,67	€65,96	€1077,63
Gehuwd/samenwonend (21 jaar tot pensioengerechtigde leeftijd)	€1303,99	€68,63	€1372,62
Gehuwd/samenwonend (vanaf pensioengerechtigde leeftijd)	€1377,46	€94,22	€1471,68

4.2 Armoedebeleid

De kaders van het armoedebeleid liggen vast in de regionale toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht Heuvelland 2022. In deze toekomstagenda is de ambitie vastgelegd armoedebeleid regionaal te ontwikkelen tot een regionaal actieplan armoede. In het actieplan zijn de volgende 4 lijnen opgenomen:

1. preventie en vroegsignalering
2. aandacht voor schulden
3. het systeem eenvoudiger maken
4. verbinden

ad 1: Het investeren in preventie en vroegsignalering levert meteen voordelen op (voorkomen is beter dan genezen). Dat wordt makkelijker als er minder schaamte heerst over het onderwerp armoede. Armoede moet een gewoon gespreksonderwerp worden.

ad 2: Maastricht-Heuvelland werkt al samen met partijen die zich bezig houden met schuldhulpverlening. Deze samenwerking wil Maastricht-Heuvelland verbeteren door enerzijds met bestaande netwerkpartijen een meer gezamenlijke agenda op te stellen en de dienstverlening beter op elkaar af te stemmen. Anderzijds wil Maastricht-Heuvelland netwerkbijeenkomsten organiseren om het netwerk te vergroten en nieuwe partijen en ideeën bij elkaar te brengen.

ad 3: Maastricht-Heuvelland wil “het systeem” minder complex maken. Te beginnen op terreinen waar de gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor de uitvoering, door onder andere de toegang tot de dienstverlening in het sociaal domein te verbeteren.

ad 4: Maastricht-Heuvelland wil een brede, integrale aanpak van armoede, waarbij verschillende professionele en vrijwilligers organisaties elkaar weten te vinden en samen werken aan gedeelde doelen. Daarbij stimuleert Maastricht-Heuvelland het delen van kennis en expertise.

De lijnen staan niet los van elkaar. Ze hebben samenhang met elkaar en versterken elkaar. Maastricht-Heuvelland wil de verdere uitwerking van de lijnen op een verbonden wijze vormgeven, verbonden met organisaties en inwoners die in de praktijk werkzaam zijn in en/of geconfronteerd worden met de genoemde onderwerpen. Daarnaast zoekt Maastricht-Heuvelland de verbinding met de andere beleidsterreinen die ook van invloed zijn op de aanpak van armoede.

4.3 Regelingen en voorzieningen

Inwoners van Maastricht-Heuvelland kunnen een beroep doen op een scala aan regelingen en voorzieningen. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering kan liggen bij de landelijke, provinciale of gemeentelijke overheden of bij niet aan de overheid verbonden organisaties.

Bij een aantal landelijke regelingen/voorzieningen kan de gemeente zelf de invulling bepalen. De verantwoordelijke uitvoeringsinstantie voor gemeenten in Maastricht-Heuvelland is Sociale Zaken Maastricht Heuvelland. Tabel 3 geeft een overzicht van de voornaamste regelingen en voorzieningen en de uitvoerende instantie.

In bijlage 10.2 is een omschrijving opgenomen van de verschillende regelingen.

Tabel 3: Voornaamste regelingen en voorzieningen in Maastricht-Heuvelland

Regeling/voorziening	Uitvoering landelijk	Uitvoering gemeente	Uitvoering overig
Zorgtoeslag	Belastingdienst		
Huurtoeslag	Belastingdienst		
Kinderopvangtoeslag	Belastingdienst		
Kindgebonden budget	Belastingdienst		
Jeugdsportfonds			Jeugdsportfonds
Jeugdcultuurfonds			Jeugdcultuurfonds
Stichting Leergeld			Stichting Leergeld Maastricht & Heuvelland
Bijstand		Sociale zaken MH	
IOAW		Sociale zaken MH	
IOAZ		Sociale zaken MH	
Bijzondere bijstand		Sociale zaken MH	
Bijstand voor zelfstandigen		Zelfstandigen loket	
Individuele inkomenstoelag		Sociale zaken MH	
Tegemoetkoming Aanvullende Ziektekostenverzekering		Sociale zaken MH	
Declaratieregeling 1 (alleen Maastricht)		Sociale zaken MH	
Participatieregeling (alleen Heuvelland gemeenten)		Sociale zaken MH	
Declaratieregeling 2 (alleen Maastricht)		Sociale zaken MH	
Individuele studietoelag		Sociale zaken	

Regeling/voorziening	Uitvoering landelijk	Uitvoering gemeente	Uitvoering overig
		MH	
Tegemoetkoming in de kosten van onderwijs (alleen Heuvelland gemeenten)		Sociale zaken MH	
Kwijtschelding waterschapsbelasting en gemeentelijke heffingen			BsGW
Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering			VGZ

4.4 Verschillen en overeenkomsten

Niet alle regelingen en voorzieningen in Maastricht-Heuvelland worden op dezelfde manier uitgevoerd. Om de overeenkomsten en verschillen in kaart te brengen, wordt door de werkgroep een overeenkomsten- en verschillenanalyse uitgevoerd. Deze analyse maakt geen deel uit van dit onderzoek, maar de eerste resultaten van de analyse zijn opgenomen in Tabel 4.

Tabel 4: Verschillen en overeenkomsten regelingen en voorzieningen (■ geen verschillen; ■ verschillen)

Regeling/voorziening	Verschillen en overeenkomsten	
Bijstand	<ul style="list-style-type: none"> Geen verschillen 	■
IOAW	<ul style="list-style-type: none"> Geen verschillen 	■
IOAZ	<ul style="list-style-type: none"> Geen verschillen 	■
Bijzondere bijstand	<ul style="list-style-type: none"> Omvat ondersteuning op verschillende kosten soorten. Tussen gemeenten komen verschillen voor in voorwaarden en bedragen. 	■
Bijstand voor zelfstandigen	<ul style="list-style-type: none"> Geen verschillen 	■
Individuele inkomenstoelage	<ul style="list-style-type: none"> Geen verschillen 	■
Tegemoetkoming aanvullende ziektekostenverzekering	<ul style="list-style-type: none"> Valkenburg aan de Geul wijkt af in maximale tegemoetkoming en vrijheid in keuze zorgverzekeraar 	■
Declaratieregeling 1	<ul style="list-style-type: none"> Zie participatieregeling 	■
Participatieregeling	<ul style="list-style-type: none"> Afwijkende naam in Maastricht: declaratieregeling 1 Participatieregeling Valkenburg aan de Geul omvat ook tegemoetkoming schoolkosten Voorwaarden en bedragen verschillen 	■
Declaratieregeling 2	<ul style="list-style-type: none"> Zie Tegemoetkoming in de kosten van onderwijs 	■
Individuele studietoelage	<ul style="list-style-type: none"> Analyse nog niet afgerond 	■
Tegemoetkoming in de kosten van onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> Afwijkende naam in Maastricht: declaratieregeling 2 Valkenburg aan de Geul heeft deze regeling niet; valt onder participatieregeling Voorwaarden en bedragen verschillen 	■
Kwijtschelding waterschapsbelasting en gemeentelijke heffingen	<ul style="list-style-type: none"> Analyse nog niet afgerond 	■
Tegemoetkoming kosten peuterspeelzaal	<ul style="list-style-type: none"> Regeling die alleen in Vaals wordt gehanteerd 	■
Collectieve ziektekostenverzekering	<ul style="list-style-type: none"> Geen verschillen 	■

5 Kengetallen armoede Maastricht-Heuvelland

Samenvatting

In Maastricht-Heuvelland leven 8200 huishoudens met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm. Het percentage huishoudens met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm is het hoogst in Vaals (13%) en Maastricht (11%).

Het percentage arbeidsongeschiktheidsuitkeringen in gemeenten van Maastricht-Heuvelland ligt tussen het landelijke (5,6%) en provinciale (7,8%) gemiddelde in. Bij de bijstandsuitkeringen laten Maastricht (3,2%) en Vaals (3,3%) een percentage zien dat boven het landelijke en provinciale gemiddelde ligt. In de overige gemeenten ligt het percentage onder het provinciale en landelijke gemiddelde.

Het aandeel koopwoningen binnen het totale woningaanbod is met respectievelijk 72% en 70% het hoogst in de gemeenten Eijsden-Margraten en Meerssen. In Maastricht en Vaals wordt meer dan de helft van de woningen gehuurd. Aangaande de sociale huurwoningen, heeft tussen de 2,5 % en 5,2% van de wooneenheden te maken met een betalingsachterstand.

Maastricht-Heuvelland neemt producten af van de Kredietbank Limburg. Het product 'Budgetbeheer – totaalpakket' is in 2015 het vaakst afgenomen.

In 2015 kende Maastricht-Heuvelland 9645 gebruikers die van één of meer regelingen of voorzieningen gebruik maakte die worden verzorgd door Sociale Zaken Maastricht Heuvelland. In Vaals (5%) en Maastricht (6%) maken relatief meer inwoners gebruik van een regeling of voorziening dan in de andere gemeenten.

Iets meer dan een derde (37%) van de 9645 gebruikers maakt gebruik van één regeling. De overige gebruikers maken van twee of meer regelingen/voorzieningen gebruik.

Het Jeugdsportfonds heeft in Maastricht-Heuvelland 502 aanvragen goedgekeurd ter waarde van €71.049. Jongeren in Maastricht en Vaals maken relatief het meest gebruik van het Jeugdsportfonds. Het Jeugdcultuurfonds heeft alleen aanvragen in Maastricht (48x) toegekend met een totale waarde van €10.215.

5.1 Bijstandsnorm

In Maastricht-Heuvelland moeten 8200 huishoudens rondkomen met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm. Het percentage huishoudens met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm is het hoogst in Vaals (13%) en Maastricht (11%) (Tabel 5). In beide gemeenten ligt het percentage boven het landelijk en provinciaal gemiddelde van 8%. In Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern en Meerssen ligt het percentage onder het landelijk en provinciaal gemiddelde; het percentage van Valkenburg aan de Geul is gelijk aan het landelijk en provinciaal gemiddeld.

Tabel 5: Percentage huishoudens met diverse niveaus van inkomen ten opzichte van de bijstandsnorm in 2013 (bron CBS)

Bijstandsnorm →	100%		110%	120%	125%
Gemeente	Aantal	%	%	%	%
Eijsden-Margraten	500	5%	7%	10%	11%
Gulpen-Wittern	400	6%	9%	13%	15%
Maastricht	5800	11%	17%	22%	24%
Meerssen	400	6%	8%	11%	13%
Vaals	500	13%	19%	24%	27%
Valkenburg aan de Geul	600	8%	13%	17%	19%
Maastricht-Heuvelland	8200	10%	16%	20%	22%
Limburg (PV)	40100	8%	13%	17%	19%
Nederland	576900	8%	12%	16%	18%

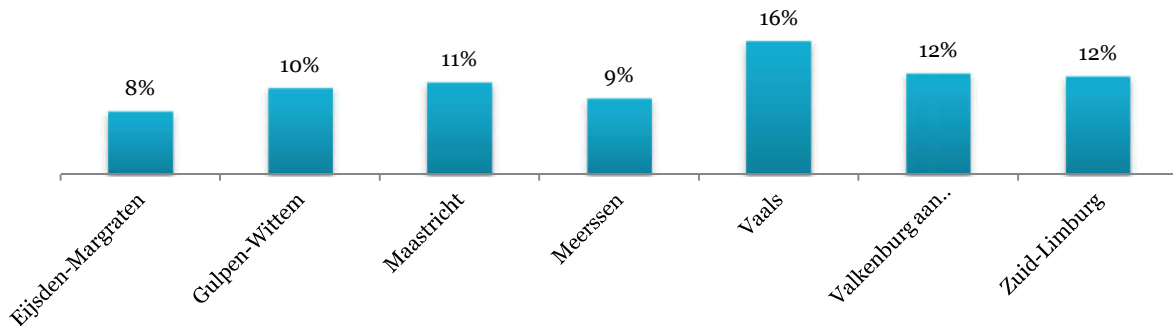
5.2 Uitkeringen

Het percentage inwoners met een arbeidsongeschiktheidsuitkering ligt in Limburg boven het Nederlandse gemiddelde (Figuur 3). Het percentage in Maastricht-Heuvelland ligt tussen het landelijke en provinciale gemiddelde. Uitzondering is de gemeente Eijsden-Margraten; hier ligt het percentage onder het landelijke gemiddelde.

Het percentage personen met een WW-uitkering ligt in Maastricht-Heuvelland rond de 3% en vertoont geen opvallende afwijkingen ten opzichte van het landelijke en provinciale percentage. Bij de bijstandsuitkeringen laten Maastricht en Vaals een percentage zien dat boven het landelijke en provinciale gemiddelde ligt. Dit hogere gemiddelde is ook terug te zien wanneer de groep inwoners met een bijstandsuitkering wordt onderverdeeld in onder en boven de AOW leeftijdsgrens. In de overige gemeenten ligt het percentage onder het provinciale en landelijke gemiddelde.

In Zuid-Limburg is 12% van de beroepsbevolking NWW-er³ (Figuur 1). Het percentage in Vaals ligt hoger dan dit gemiddelde. Eijsden-Margraten heeft met 8% het laagste percentage NWW-ers.

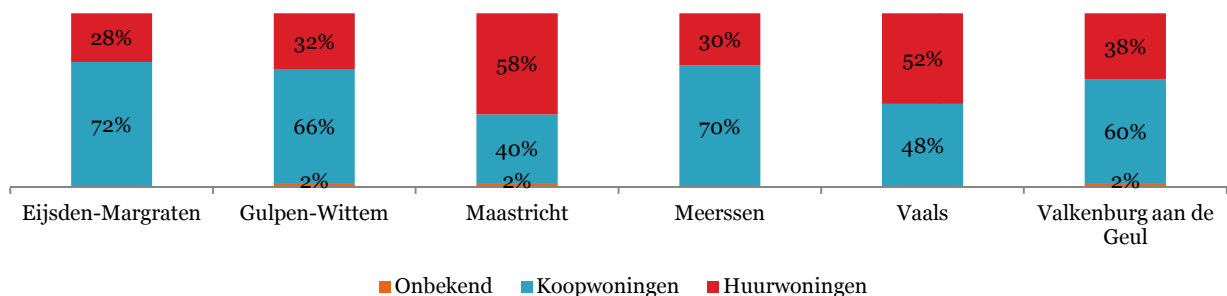
Figuur 1: Niet-werkende werkzoekenden als percentage van de beroepsbevolking⁴

5.3 Wonen

Het aandeel koopwoningen binnen het totale woningaanbod is met respectievelijk 72% en 70% het hoogst in de gemeenten Eijsden-Margraten en Meerssen (Figuur 2). In Maastricht en Vaals wordt meer dan de helft van de woningen gehuurd. Navraag bij de belangrijkste organisaties die actief zijn in de sociale huurwoning sector in Maastricht-Heuvelland leert dat tussen de 2,5% en 5,2% van de wooneenheden een betalingsachterstand heeft.

Figuur 2: Koopwoningen en huurwoningen per gemeente (%)⁵

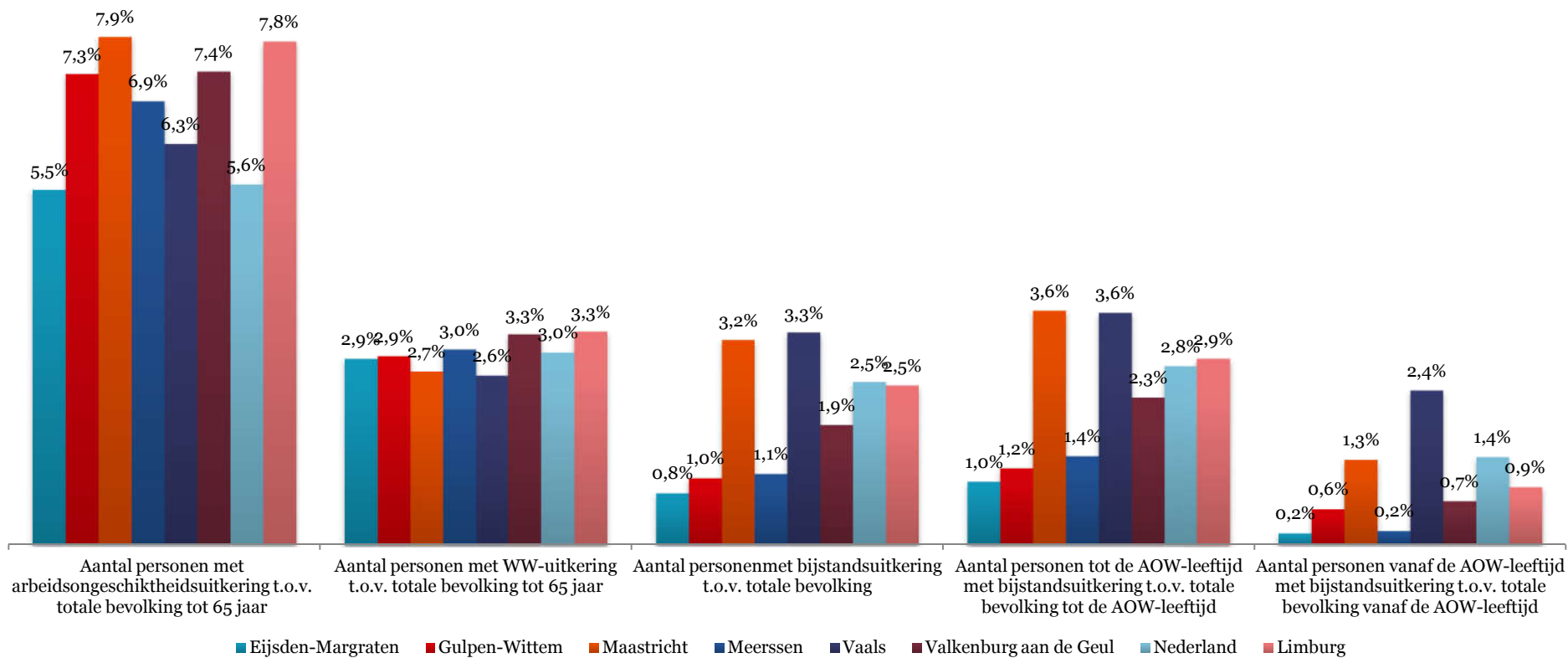

³ Een niet-werkende werkzoekende is een niet werkende persoon tussen de 15 tot 75 jaar, die bij het UWV als werkzoekende staat ingeschreven. De NWW-ers bestaan uit WW-ers, PW-ers en werkzoekenden zonder uitkering.

⁴ Bron: cijfers UWV en CBS

⁵ Bron: CBS Statline

Figuur 3: Personen met uitkeringen ten opzichte van bevolking (%; bron: CBS)

In 2015 is 9728 keer de gemeentelijke belasting kwijtscholden (Tabel 6). In 5708 gevallen ging het om automatische kwijtschelding, de andere 4020 kwijtscheldingen waren handmatige verzoeken. In bijlage 10.4 wordt een toelichting gegeven op de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Tabel 6: Kwijtscheldingen gemeentelijke belastingen

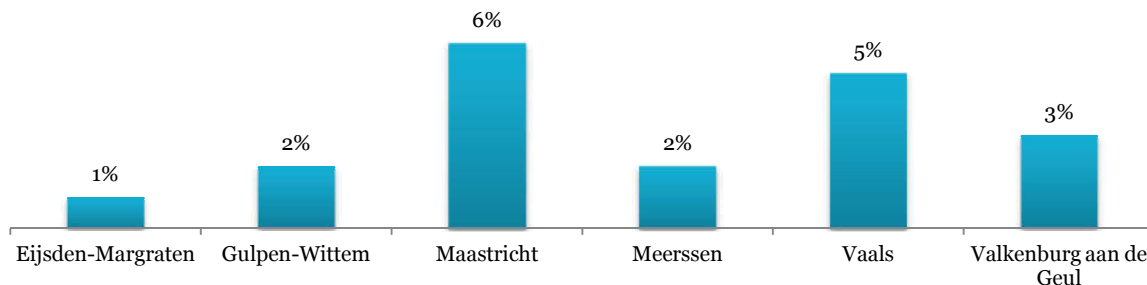
Gemeente	Totaal aantal kwijtscheldingen	Percentage kwijtscheldingen ten opzichte van aantal inwoners
Maastricht	7926	6%
Eijsden-Margraten	224	1%
Gulpen-Wittem	214	1%
Meerssen	344	2%
Vaals	553	6%
Valkenburg	467	3%
Totaal	9728	5%

5.4 Gemeentelijke regelingen en voorzieningen

De registratie van Sociale Zaken Maastricht Heuvelland biedt inzicht in het gebruik van regelingen en voorzieningen in Maastricht-Heuvelland⁶. In 2015 maakten 9645 unieke personen in Maastricht-Heuvelland gebruik van gemeentelijke regelingen en voorzieningen via Sociale Zaken: 5% van de inwoners. In bijlage 10.6 is een overzicht opgenomen van het aantal gebruikers per gemeente.

Als het aantal gebruikers van regelingen en voorzieningen wordt vergeleken met het totaal aantal inwoners, valt op dat Vaals en Maastricht met respectievelijk 5 en 6 procent een hoger gebruik kennen dan de overige Heuvelland gemeenten (Figuur 4).

Figuur 4: Gebruikers regelingen en voorzieningen Sociale Zaken Maastricht Heuvelland ten opzichte van totale populatie (%)

Tabel 7 laat zien van welke regelingen en voorzieningen door de 9645 gebruikers gebruik is gemaakt; gebruikers kunnen van meerdere regelingen en voorzieningen gebruik maken.

Tabel 7: Gebruik regelingen en voorzieningen onder de gebruikers bekend bij Sociale Zaken Maastricht Heuvelland (aantal en %)

Regeling/voorziening	Aantal	%
Bijstand	5887	61%
Bijzondere bijstand	4191	43%
Individuele inkomenstoeslag	2212	23%
IOAZ	376	4%
Studietoelage	4	0%

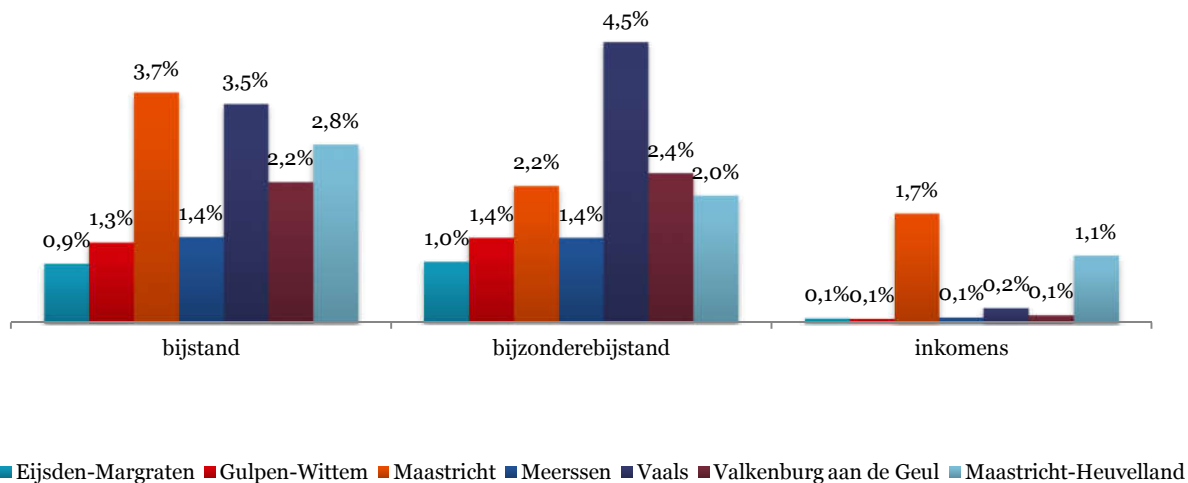
⁶ Sociale Zaken Maastricht Heuvelland is een samenvoeging van Sociale Zaken Maastricht, RSD Pentasz Mergelland en sociale zaken Valkenburg aan de Geul.

Regeling/voorziening	Aantal	%
Collectieve zorgverzekering	3256	34%
Tegemoetkoming aanvullende zorgverzekering	3150	33%
Declaratieregeling 1	3086	32%
Declaratieregeling 2	678	7%
Declaratieregeling participatie	755	8%

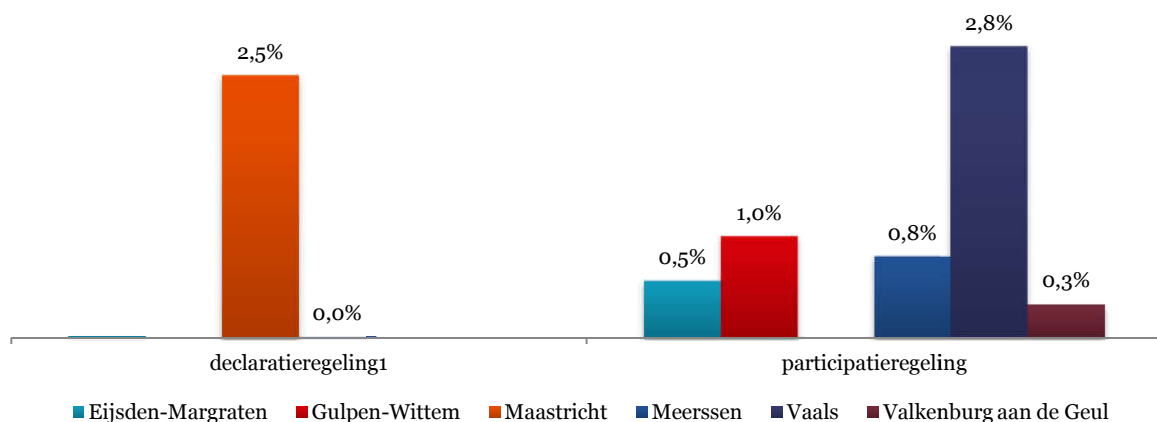
Het gebruik van regelingen en voorzieningen als percentage van de totale bevolking verschilt per gemeente (Figuur 5, Figuur 6). Het gebruik van de collectieve zorgverzekering in Maastricht ligt met 2,6% van de totale bevolking meer dan 2,5 procentpunten hoger dan het gebruik in de Heuvellandgemeenten (Figuur 7). Het percentage wanbetalers van de zorgverzekering is in Maastricht en Vaals het hoogst.

Het gebruik van bijstand is in Maastricht en Vaals hoger dan de rest van Maastricht-Heuvelland (Figuur 5). Het gebruik van bijzondere bijstand is in Vaals het hoogst. Het gebruik van de individuele inkomensvoorziening is in Maastricht het hoogst.

Figuur 5: Gebruik bijstand⁷ en bijzondere bijstand als percentage van totale bevolking (%)

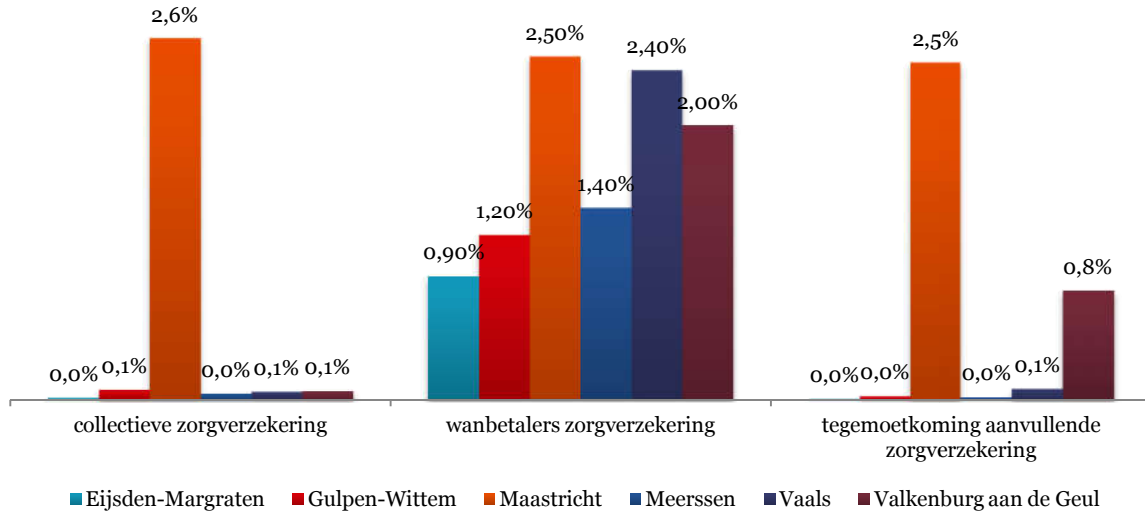
Figuur 6: Gebruik declaratieregeling 1 (alleen Maastricht) en participatieregeling (alleen Heuvellandgemeenten) als percentage van totale bevolking (%)

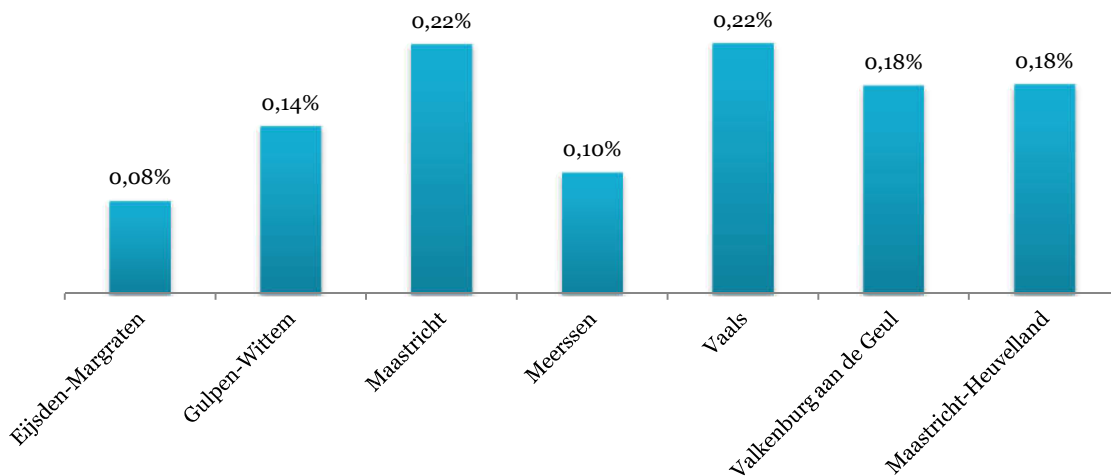
⁷ De bijstandpercentages wijken af van de CBS cijfers (Figuur 3). Dit wordt veroorzaakt doordat de CBS cijfers zijn gebaseerd op kwartaalcijfers; de voor deze rapportage gebruikte cijfers zijn gebaseerd op jaarcijfers van Sociale Zaken Maastricht Heuvelland.

Het gebruik van de collectieve zorgverzekering in Maastricht ligt met 2,6% van de totale bevolking meer dan 2,5 procentpunten hoger dan het gebruik in de Heuvellandgemeenten (Figuur 7). Het percentage wanbetalers van de zorgverzekering is in Maastricht en Vaals het hoogst.

Figuur 7: Gebruik collectieve zorgverzekering, wanbetalers zorgverzekering⁸ en tegemoetkoming aanvullende zorgverzekering als percentage van totale bevolking (%)

Figuur 8: Gebruik IOAW en IOAZ per gemeente als percentage van totale bevolking (%)

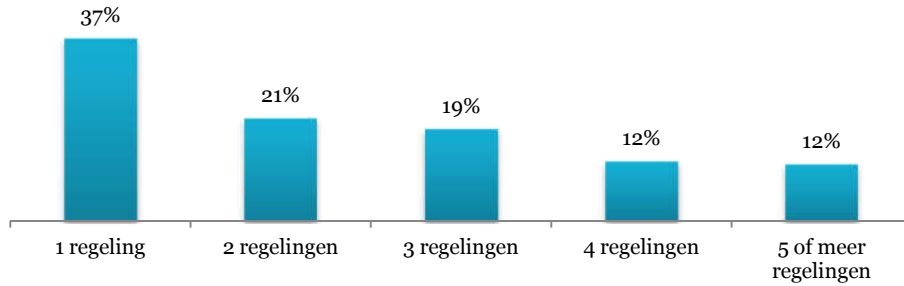

De ‘stapeling van gebruik’ heeft betrekking op inwoners die van meerdere regelingen en voorzieningen gebruik maken. Voor regelingen en voorzieningen die worden verstrekt via Sociale Zaken Maastricht Heuvelland, kan deze stapeling worden bepaald. In bijlage 10.6 wordt verder gespecificeerd welke regelingen gebruikers combineren.

Figuur 9 laat zien dat iets meer dan een derde (37%) van de 9645 gebruikers van één regeling gebruik maakt en één op de vijf (21%) van twee regelingen. In bijlage 10.6 wordt verder gespecificeerd welke regelingen gebruikers combineren.

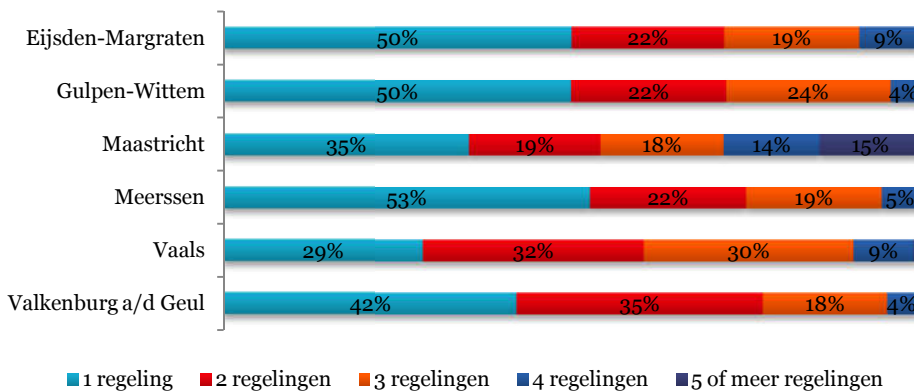
⁸ Bron: CBS; het percentage wanbetalers is afgezet tegen de bevolking van 18 jaar en ouder.

Figuur 9: Gestapeld gebruik van regelingen en voorzieningen regio Maastricht-Heuvelland (%)

De stapeling van regeling binnen de gemeenten van Maastricht-Heuvelland laat variatie zien. In bijlage 10.2 wordt de stapeling per gemeente gespecificeerd.

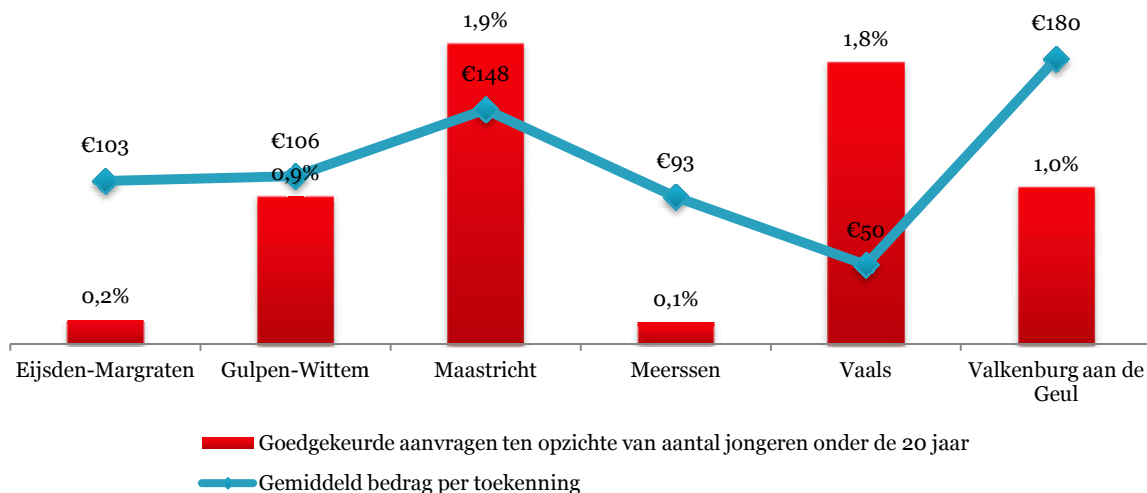
Figuur 10: Gestapeld gebruik van regelingen en voorzieningen per gemeente (%)

In 2015 heeft het Jeugdsportfonds 502 aanvragen (ter waarde van in totaal € 71.049) voor tegemoetkoming in kosten voor de contributie en sportattributen goedgekeurd aan jongeren in Maastricht-Heuvelland. In Maastricht en Vaals maken relatief de meeste jongeren onder de 20 jaar gebruik van het Jeugdsportfonds (Figuur 11). Het toegekende bedrag per jongere toont spreiding; het gemiddeld toegekende bedrag in Vaals ligt bijna €100 lager dan het bedrag voor een jongere in Maastricht.

Het Jeugdcultuurfonds heeft 48 aanvragen in Maastricht toegekend met een totale waarde van €10.215.

Figuur 11: Percentage jongeren met goedgekeurde aanvraag en gemiddelde hoogte toegekend bedrag (% en €)

De meeste aanvragen en toekenningen bij Stichting Leergeld Maastricht & Heuvelland zijn ingediend door jongeren in Maastricht (Tabel 8). Procentueel ten opzichte de populatie jongeren onder de 20 jaar, wordt vooral in Maastricht en Vaals gebruik gemaakt van Stichting Leergeld. Jongeren in de overige Heuvelland gemeenten maken minder gebruik van Stichting Leergeld.

Tabel 8: Ingediende en toegekende aanvragen Stichting Leergeld Maastricht & Heuvelland

Gemeente	Aanvragen	Toegekend	Toegekend (percentage jongeren onder de 20 jaar)
Eijsden-Margraten	59	56	1,1%
Gulpen-Witter	17	16	0,6%
Maastricht	1380	1337	6,2%
Meerssen	46	43	1,2%
Vaals	81	70	4,4%
Valkenburg aan de Geul	10	10	0,4%
Maastricht-Heuvelland	1593	1532	4,1%

6 Armoedeval

Samenvatting

In Maastricht-Heuvelland houden de modelhuishoudens een positief saldo over als uitgaven uit het basispakket (noodzakelijke uitgaven) worden afgetrokken van de inkomsten. Uitbreiding van de uitgaven met de kosten uit het restpakket (alle vrije bestedingen samen) maakt dat alleenstaanden en paren met en zonder kinderen onder de streep worden geconfronteerd met een maandelijks te kort.

De armoedeval waarbij iemand er financieel niet op vooruit gaat of zelfs achteruit gaat als hij of zij een betaalde baan aanvaardt, is uitgaande van uitgaven uit het basispakket alleen terug te zien bij eenoudergezinnen met jonge kinderen. Wanneer ook uitgaven uit het restpakket worden meegenomen, is de armoedeval bij alleenstaanden, paren zonder kinderen en eenoudergezinnen terug te zien. Voor alleenstaande AOW'ers en paren met jonge kinderen draagt een verhoging van het inkomen bij aan een verhoging van het saldo; deze huishoudens houden meer over per maand.

6.1 Definitie

Armoedeval is het effect dat optreedt wanneer iemand er financieel niet op vooruit gaat of zelfs achteruit gaat als hij of zij een betaalde baan aanvaardt. Dit effect wordt veroorzaakt doordat er diverse regelingen zijn die minder opleveren of wegvallen naarmate men meer verdient. Bovendien kan werk extra kosten met zich meebrengen zoals reiskosten of kosten voor werkkleding. De armoedeval maakt dat er geen of zelfs een tegengestelde financiële prikkel ontstaat, om uit de eigen situatie te komen door te gaan werken.

6.2 Armoedeval in beeld brengen

Het in beeld brengen van de armoedeval kan door het inkomen en de uitgaven voor een aantal modelhuishoudens te bepalen, waarbij wordt aangenomen dat het huishouden maximaal gebruik maakt van de inkomensondersteunende regelingen en voorzieningen die landelijk en op lokaal niveau beschikbaar zijn. Deze berekening wordt uitgevoerd uitgaande van een inkomen op 100% van het bijstandsniveau evenals voor inkomens die boven het bijstandsniveau liggen.

Het saldo (inkomsten – uitgaven = saldo) voor de verschillende inkomensniveaus biedt inzicht of het verhogen van het inkomen resulteert in een verhoging of verlaging van het saldo. Een verlaging van het saldo bij een toegenomen inkomen illustreert de armoedeval.

De uitgaven zijn gebaseerd op cijfers van het Nibud en maken onderscheid tussen een basispakket en een restpakket. Het basispakket omvat alle uitgaven die als noodzakelijk worden beschouwd (huur, gas, water, licht, voeding). Het restpakket wordt gevormd door alle vrije bestedingen samen⁹.

In bijlage 10.7 zijn de aannames opgenomen voor de modelberekeningen.

Voor dit onderzoek worden de volgende modelhuishoudens gepresenteerd:

- alleenstaande
- alleenstaande AOW gerechtigden
- paar zonder kinderen
- paar met jonge kinderen
- eenoudergezin met 2 jonge kinderen

⁹ Het restpakket kan enerzijds worden besteed aan nieuwe uitgavenposten zoals vakantie of hobby, maar ook aan extra uitgaven aan posten in het basispakket. Ook de kosten voor sociale participatie vallen in het restpakket.

6.3 Armoedeval modelhuishoudens

Tabel 9 tot en met Tabel 13 laten zien wat het saldo is voor de verschillende modelhuishoudens. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het saldo met uitgaven uit het basis pakket en het saldo met uitgaven uit het basispakket én het restpakket.

In Maastricht-Heuvelland houden de modelhuishoudens met een inkomen op 100% van het bijstandsniveau, een positief saldo over na aftrek van de uitgaven uit het basispakket. Uitbreiding van de uitgaven met de kosten uit het restpakket, zorgt er voor dat alleenstaanden en paren met of zonder kinderen onder de streep worden geconfronteerd met een maandelijks tekort.

De armoedeval is uitgaande van uitgaven uit het basispakket alleen, terug te zien bij eenoudergezinnen met jonge kinderen. Wanneer ook uitgaven uit het restpakket worden meegenomen, is de armoedeval bij alleenstaanden, paren zonder kinderen en eenoudergezinnen terug te zien. Voor alleenstaande AOW'ers en paren met jonge kinderen draagt een verhoging van het inkomen bij aan een verhoging van het saldo; deze huishoudens houden meer over per maand.

Tabel 9: Saldo inkomsten-uitgaven alleenstaanden (€)

Gemeente		Percentage bijstandsniveau				
		100%	110%	120%	130%	150%
Eijsden-Margraten	basispakket	102	117	177	240	333
	Basispakket + restpakket	-6	-70	-10	53	146
Gulpen-Wittem	basispakket	102	125	185	248	341
	Basispakket + restpakket	-6	-62	-2	61	154
Maastricht	basispakket	102	115	175	238	331
	Basispakket + restpakket	-6	-72	-12	51	144
Meerssen	basispakket	102	122	182	245	338
	Basispakket + restpakket	-6	-65	-5	58	151
Vaals	basispakket	102	130	190	253	346
	Basispakket + restpakket	-6	-57	3	66	159
Valkenburg a/d Geul	basispakket	118	151	194	257	350
	Basispakket + restpakket	10	-45	-2	61	154

Tabel 10: Saldo inkomsten-uitgaven alleenstaanden AOW'er (€)

Gemeente		Percentage bijstandsniveau				
		100%	110%	120%	130%	150%
Eijsden-Margraten	basispakket	251	266	348	407	492
	Basispakket + restpakket	143	158	240	299	384
Gulpen-Wittem	basispakket	251	274	356	415	500
	Basispakket + restpakket	143	166	248	307	392
Maastricht	basispakket	251	264	346	405	490
	Basispakket + restpakket	143	156	238	297	382
Meerssen	basispakket	251	271	353	412	497
	Basispakket + restpakket	143	163	245	304	389
Vaals	basispakket	251	279	361	420	505
	Basispakket + restpakket	143	171	253	312	397
Valkenburg a/d Geul	basispakket	268	300	365	424	509
	Basispakket + restpakket	160	192	257	316	401

Tabel 11: Saldo inkomsten-uitgaven paar zonder kinderen (€)

Gemeente		Percentage bijstandsniveau				
		100%	110%	120%	130%	150%
Eijsden-Margraten	basispakket	168	219	268	362	405
	Basispakket + restpakket	-64	-92	-43	51	94
Gulpen-Wittem	basispakket	235	223	272	366	409
	Basispakket + restpakket	3	-88	-39	55	98
Maastricht	basispakket	168	219	268	362	405
	Basispakket + restpakket	-64	-92	-43	51	94
Meerssen	basispakket	188	239	288	382	425
	Basispakket + restpakket	-44	-72	-23	71	114
Vaals	basispakket	179	230	279	373	416
	Basispakket + restpakket	-53	-81	-32	62	105
Valkenburg a/d Geul	basispakket	176	227	276	370	413
	Basispakket + restpakket	-56	-84	-35	59	102

Tabel 12: Saldo inkomsten-uitgaven paar met jonge kinderen (€)

Gemeente		Percentage bijstandsniveau				
		100%	110%	120%	130%	150%
Eijsden-Margraten	basispakket	149	230	184	208	482
	Basispakket + restpakket	-71	10	-36	-12	262
Gulpen-Wittem	basispakket	156	237	191	215	489
	Basispakket + restpakket	-64	17	-29	-5	269
Maastricht	basispakket	215	256	193	217	491
	Basispakket + restpakket	-5	36	-27	-3	271
Meerssen	basispakket	215	256	193	217	491
	Basispakket + restpakket	-5	36	-27	-3	271
Vaals	basispakket	215	256	193	217	491
	Basispakket + restpakket	-5	36	-27	-3	271
Valkenburg a/d Geul	basispakket	159	240	194	218	492
	Basispakket + restpakket	-61	20	-26	-2	272

Tabel 13: Saldo inkomsten-uitgaven eenoudergezin met jonge kinderen (€)

Gemeente		Percentage bijstandsniveau				
		100%	110%	120%	130%	150%
Eijsden-Margraten	basispakket	374	336	343	422	453
	Basispakket + restpakket	172	55	62	141	172
Gulpen-Wittem	basispakket	374	340	347	426	457
	Basispakket + restpakket	172	59	66	145	176
Maastricht	basispakket	346	310	317	396	427
	Basispakket + restpakket	144	29	36	115	146
Meerssen	basispakket	344	319	326	405	436
	Basispakket + restpakket	142	38	45	124	155
Vaals	basispakket	344	317	324	403	434
	Basispakket + restpakket	142	36	43	122	153
Valkenburg a/d Geul	basispakket	373	343	321	400	431
	Basispakket + restpakket	171	62	40	119	150

7 Beleving van armoede

Samenvatting

958 mensen hebben de enquête met vragen over de beleving en achtergrond van armoede ingevuld. Meer dan de helft (53%) van deze mensen beoordeelt de eigen gezondheid als matig tot slecht. In Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Meerssen is een kwart of meer van de respondenten in bezit van een eigen woning.

De inkomsten zijn voor 36% afkomstig uit een bijstandsuitkering, IOAW of IOAZ. Loon uit arbeid wordt door 26% van de respondenten genoemd als inkomstenbron. De helft van de respondenten geeft aan in 2015 (kortlopende) schulden te hebben gehad waar een kwart aangeeft te kunnen sparen. In Vaals is het percentage inwoners met schulden het hoogst en wordt relatief het minst gespaard ten opzichte van de overige gemeenten in Maastricht-Heuvelland.

Respondenten hebben het minst problemen met het betalen van huur of hypotheek, kinderopvang of schoolkosten en rekeningen voor telefoon, televisie en internet. Het betalen van kleding en vervoer levert vaker problemen op. Ook het betalen van eten is voor 21% van de respondenten regelmatig tot vaak een probleem.

De gehele financiële situatie in ogenschouw genomen, geeft 27% van de respondenten aan tevreden te zijn met de huidige financiële situatie. De meest genoemde oorzaak voor de huidige financiële situatie is de slechte gezondheid (36%).

Een kwart van de respondenten geeft aan behoefte te hebben aan meer contact met mensen die in eenzelfde situatie zitten. Voor de toekomst verwacht 42% van de respondenten dat de situatie gelijk zal blijven. 28% is positief en verwacht dat de situatie zal verbeteren. De overige 30% is somberder en verwacht dat de situatie in de toekomst zal verslechteren.

Van de respondenten in Maastricht-Heuvelland weet 38% niet van welke regelingen en voorzieningen ze gebruik kunnen maken. Het percentage respondenten dat weet waar ze zich kunnen aanmelden is iets lager: 36%.

7.1 Respons

Om informatie te verkrijgen over de beleving en achtergrond van armoede, is een enquête uitgezet onder de inwoners van Maastricht-Heuvelland die leven in armoede: 'Meer dan geld alleen'. De enquête is door 958 personen ingevuld.

Hoewel dit een ruime respons is, moeten de uitkomsten van de enquête met enige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. De groep inwoners die in armoede leven maar onbekend zijn bij de gemeente, zijn via advertenties in weekbladen en social media opgeroepen deel te nemen aan de enquête. Het is echter niet uit te sluiten dat deze groep ondervertegenwoordigd is onder de groep van 958 respondenten.

Het bepalen of iemand 'arm' is hangt van meerdere factoren af en is niet gemakkelijk te bepalen. Voor de enquête 'Meer dan geld alleen' gold als criteria dat de invuller zichzelf kwalificeerde als 'arm'.

7.2 Achtergrondkenmerken

In bijlage 10.8 zijn uitgebreide achtergrondkenmerken van de respondenten opgenomen. Enkele opmerkelijke achtergrondkenmerken:

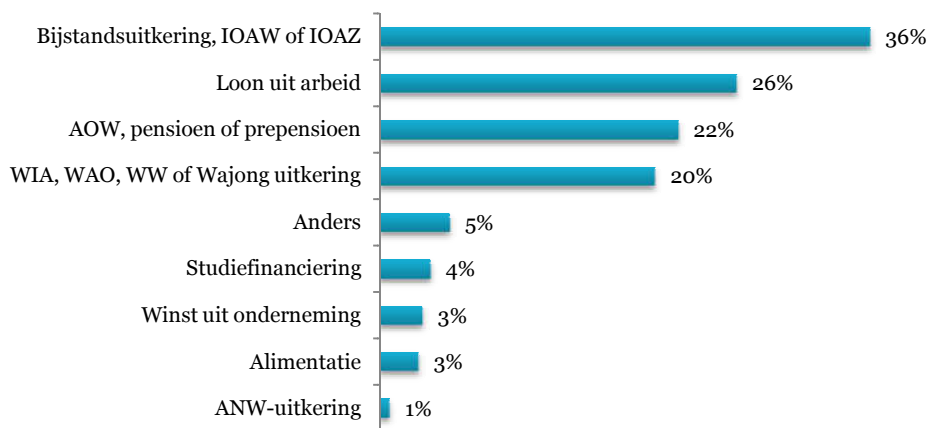
- Iets meer dan de helft van de respondenten (53%) geeft aan dat de eigen gezondheid slecht/matig is (Figuur 25).
- De meeste respondenten geven aan werkloos (21%) of arbeidsongeschikt (22%) te zijn (Figuur 26).
- In Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Meerssen is een kwart of meer van de respondenten in bezit van een eigen woning (Figuur 28).
- 29% van de tweepersoonshuishoudens heeft een inkomen van meer dan €2000¹⁰.

7.3 Inkomen, sparen en schulden

De inkomsten zijn voor 36% afkomstig uit een bijstandsuitkering, IOAW of IOAZ (Figuur 12). Loon uit arbeid wordt door 26% van de respondenten genoemd als inkomstenbron.

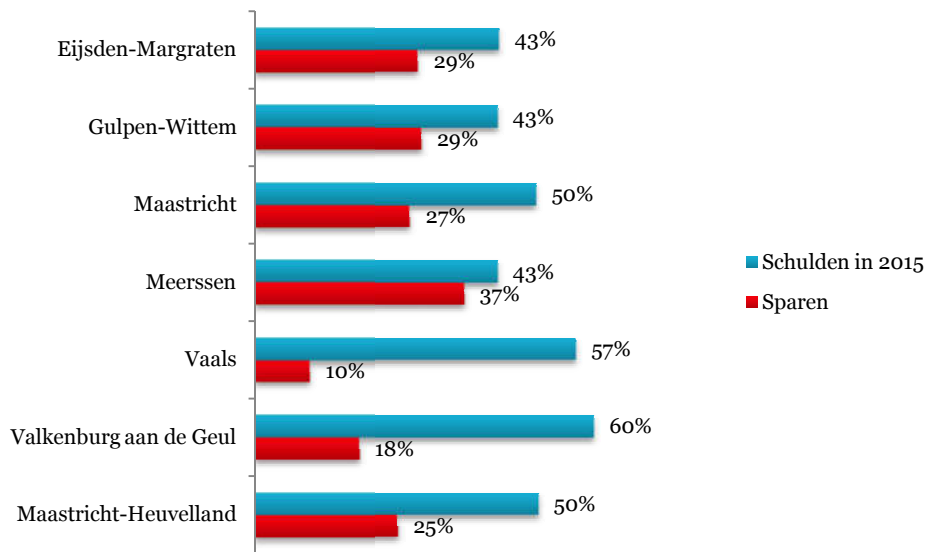
De helft van de respondenten geeft aan in 2015 (kortlopende) schulden (exclusief een eventuele hypotheek) te hebben gehad (Figuur 13). Een kwart geeft aan te kunnen sparen. In Vaals is het percentage inwoners met schulden het hoogst en wordt relatief het minst gespaard.

Figuur 12: Inkomstenbron (%; meerdere inkomstenbronnen mogelijk)

¹⁰ Het bijstandsniveau van een gehuwd/samenwonend paar van 21 jaar tot pensioengerechtigde leeftijd bedraagt €1372. Een inkomen van €2000 ligt hier ruim boven. Mogelijk dat de vaste uitgaven voor de paren met een inkomen boven de €2000 resulteren in een gevoel van armoede dat niet direct aan de hoogte van het inkomen is gerelateerd.

Figuur 13: Schulden in 2015 en sparen (%)

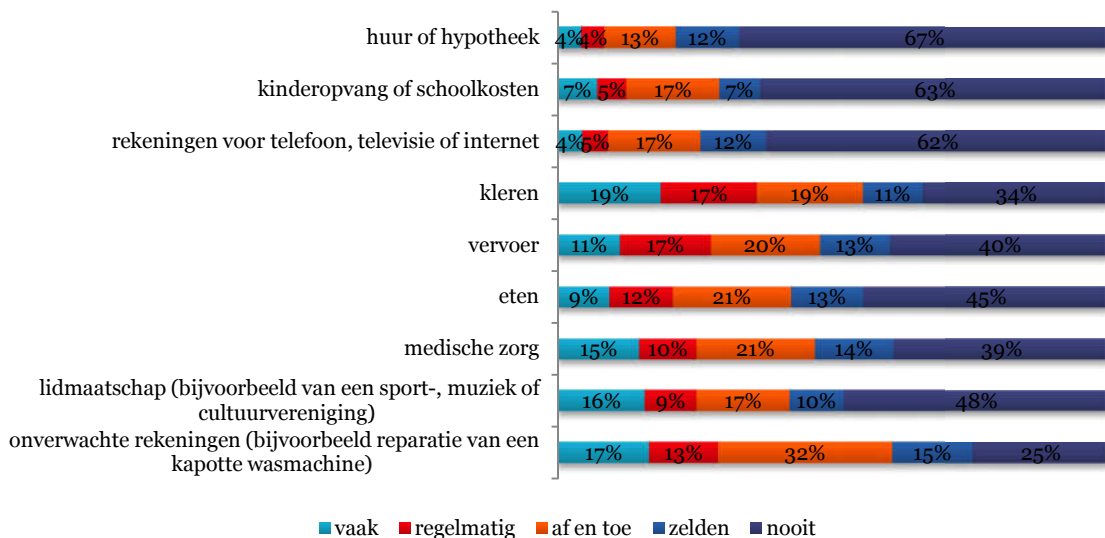

Een ruime meerderheid van de respondenten (72%) geeft aan een goed overzicht van de inkomsten en uitgaven te hebben en 10% van de respondenten heeft geen overzicht. In bijlage 10.9 worden de uitkomsten per gemeente gepresenteerd.

Iets minder dan een kwart (23%) van de respondenten is voor het inkomen afhankelijk van vrienden, familie of bekenden. In Vaals is dit 31%. In bijlage 10.10 worden de uitkomsten per gemeente gepresenteerd.

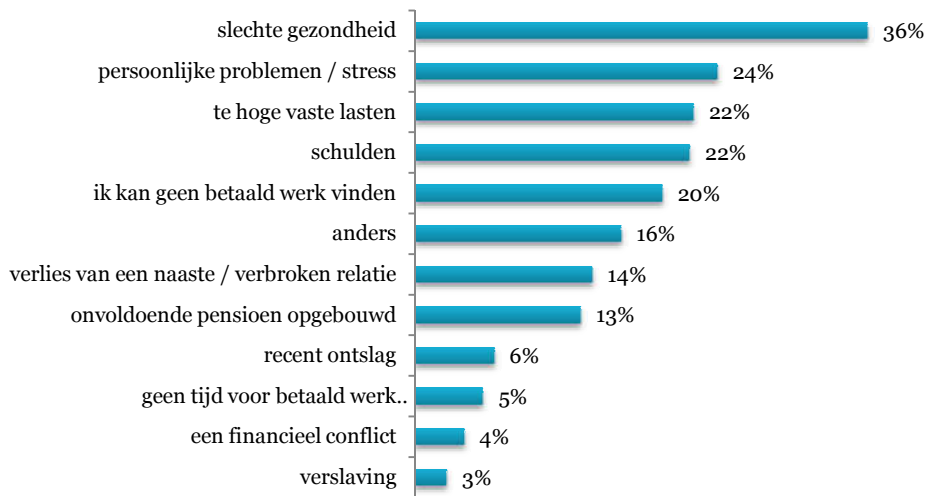
Respondenten hebben het minst problemen met het betalen van huur of hypotheek, kinderopvang of schoolkosten en rekeningen voor telefoon, televisie en internet (Figuur 14). Het betalen van kleding en vervoer levert vaker problemen op. Ook het betalen van eten is voor 21% regelmatig tot vaak een probleem.

Figuur 14: Problemen met betalen (%)

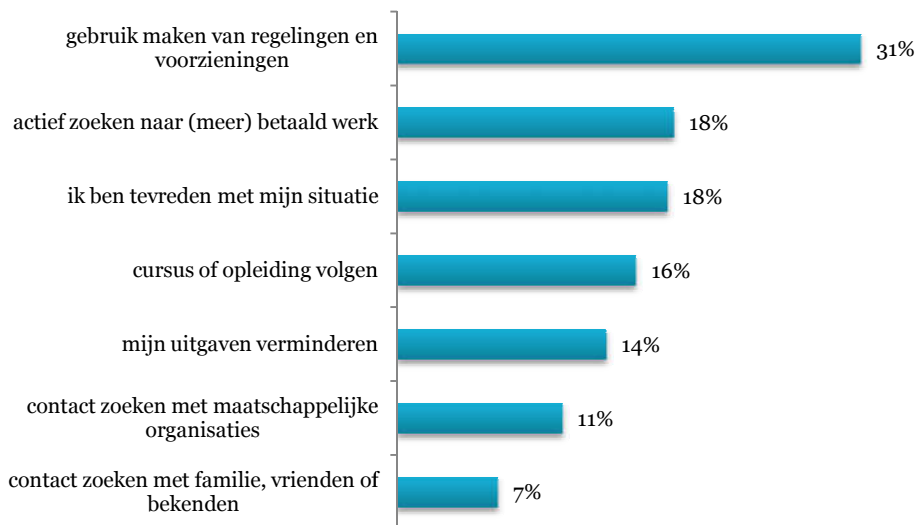
De gehele financiële situatie in ogenschouw genomen, geeft 27% van de respondenten aan tevreden te zijn met de huidige financiële situatie (bijlage 10.12). De meest genoemde oorzaak voor de mindere financiële situatie is de slechte gezondheid; voor 36% van de respondenten is dit één van de redenen waarom ze in de huidige financiële situatie zitten (Figuur 15). In bijlage 10.11 is een woordwolk opgenomen van de antwoorden bij de categorie 'anders'.

Figuur 15: Belangrijkste oorzaken financiële situatie (%; meerdere antwoorden per persoon mogelijk)

Een derde van de respondenten ziet geen mogelijkheden om de situatie te veranderen. Van de respondenten die wel nog mogelijkheden zien, wordt door 31% het gebruik maken van regelingen en voorzieningen genoemd (Figuur 16). Het actief zoeken naar betaald werk wordt door 18% genoemd als mogelijkheid de eigen situatie te verbeteren.

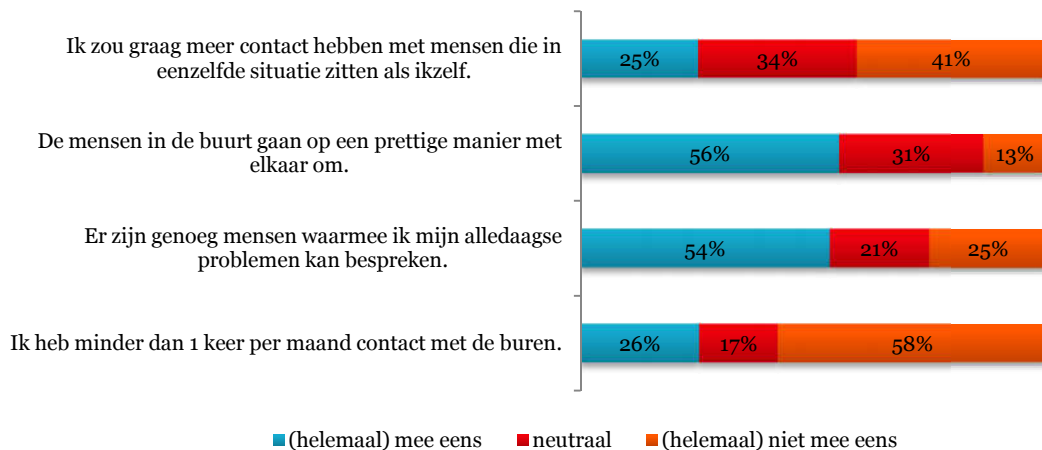
Figuur 16: Mogelijkheden om zelf situatie te verbeteren (%; meerdere antwoorden per persoon mogelijk)

7.4 Sociaal netwerk

Een kwart van de respondenten geeft aan behoefte te hebben aan meer contact met mensen die in een zelfde situatie zitten (Figuur 17). Eveneens 25% vindt dat ze niet genoeg mensen hebben waarmee ze de alledaagse problemen kunnen bespreken. Volgens iets meer dan de helft van de respondenten (56%) gaan de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar om.

Figuur 17: Stellingen sociaal netwerk (%)

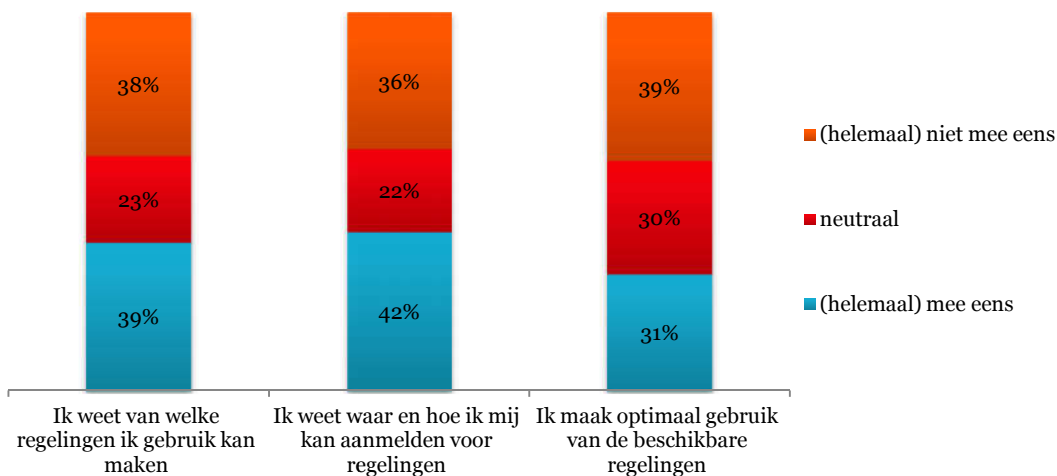
De helft van de respondenten heeft geen vertrouwen in de overheid; slechts 18% van de respondenten geeft aan wel vertrouwen te hebben in de overheid.

Voor de toekomst verwacht 42% van de respondenten dat de situatie gelijk zal blijven. 28% is positief en verwacht dat de situatie zal verbeteren. De overige 30% is somberder en verwacht dat de situatie in de toekomst zal verslechteren. In bijlage 10.13 zijn de toekomstverwachtingen per gemeente opgenomen.

7.5 Regelingen en voorzieningen

38% van de respondenten weet niet van welke regelingen en voorzieningen ze gebruik kunnen maken (Figuur 18). Het percentage dat weet waar ze zich kunnen aanmelden is iets lager: 36%. In bijlage 10.14 zijn de uitkomsten per gemeente opgenomen.

Figuur 18: Stellingen regelingen en voorzieningen (%)

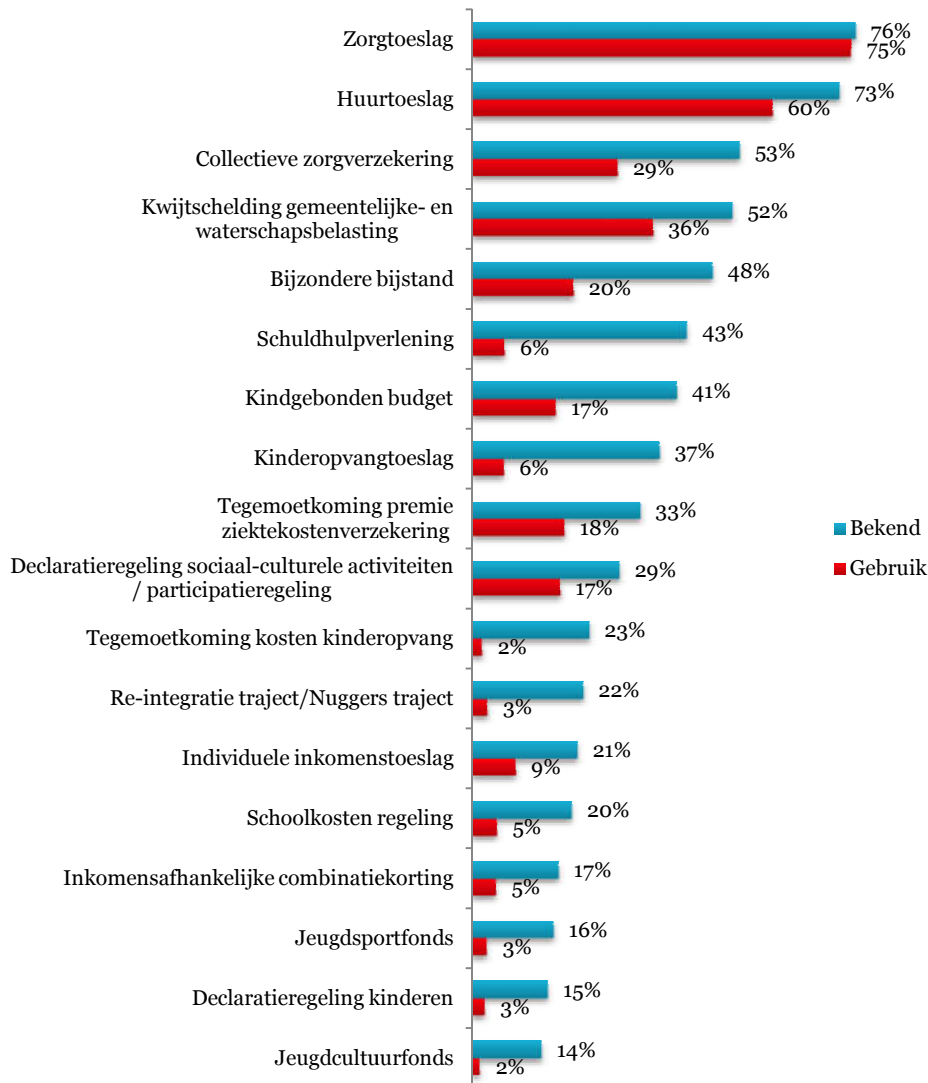

De zorgtoeslag en de huurtoeslag zijn met een bekendheid van 75% de bekendste regelingen onder de respondenten (Figuur 19). Op deze regelingen doen de respondenten eveneens het vaakst een beroep. De collectieve zorgverzekering, kwijtschelding gemeentelijke- en waterschapsbelasting en de bijzondere bijstand is bij ongeveer de helft van de respondenten bekend. Het gebruik van deze regelingen is lager. Het Jeugdsportfonds, het Jeugdcultuurfonds en de declaratieregeling kinderen zijn het minst bekend onder de respondenten.

Twaalf procent van de respondenten geeft aan dat er regelingen of voorzieningen zijn die zij bewust niet hebben aangevraagd terwijl ze daar wel recht op hadden. Redenen hiervoor zijn schaamte (14%), te veel gedoe/te ingewikkeld (32%) en te laat/vergeten (18%).

Bij het aanvragen van regelingen en voorzieningen vraagt 38% hulp. Familie/vrienden/kennissen worden het vaakst genoemd als hulpbron bij het aanvragen. Internet en het sociaal team worden met 3% nauwelijks ingezet als hulpbron. Negen procent van de respondenten krijgt steun van maatschappelijke organisaties en stichtingen.

Figuur 19: Bekendheid en gebruik regelingen en voorzieningen (%)

8 Conclusies

8.1 Armoedebeleid in Maastricht-Heuvelland

De verbindende factor tussen de definities van armoede binnen Maastricht-Heuvelland is dat alle gemeenten armoede niet zien als enkel een financieel probleem, maar een probleem met samenhangende dimensies zoals materiële, culturele en sociale middelen, gezondheid en zelfredzaamheid. Voor het beleid rondom armoede in Maastricht-Heuvelland wordt een regionaal actieplan armoede opgesteld.

De uitvoering van de gemeentelijke regelingen en voorzieningen wordt in Maastricht-Heuvelland centraal uitgevoerd door Sociale Zaken Maastricht Heuvelland.

In 2015 kende Maastricht declaratieregeling 1 en 2; de Heuvelland gemeenten kenden de participatieregeling en de tegemoetkoming in de kosten van onderwijs. Hoewel in naam verschillend, vertonen deze regelingen inhoudelijk veel overlap. De voornaamste regelingen en voorzieningen in Maastricht-Heuvelland zijn gelijk voor alle gemeenten, wel laat het gebruik van de regelingen en voorzieningen verschillen zien tussen de gemeenten zoals later wordt besproken.

8.2 Omvang doelgroep

In Maastricht-Heuvelland leven 8200 huishoudens van de bijstandsnorm. Het percentage huishoudens dat moet rondkomen met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm is in Vaals met 13% het hoogst. Dit percentage is 5 procentpunten hoger dan het gemiddelde van Limburg en Nederland. Ook Maastricht ligt met 11% van de huishoudens boven het landelijke en provinciale gemiddelde.

De bijstandsuitkering is in Maastricht en Vaals voor respectievelijk 3,2 en 3,3 procent van de bevolking de voornaamste inkomstenbron. Dit percentage ligt hoger dan het landelijke gemiddelde. In de overige Heuvellandgemeenten ligt het gebruik van de bijstand lager dan het landelijk gemiddelde.

De regelingen en voorzieningen die via Sociale Zaken Maastricht Heuvelland worden verzorgd laten zien dat het gebruik in Vaals en Maastricht het hoogst is.

Gelet op de omvang van de huishoudens met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm en het gebruik van bijstand en lokale regelingen en voorzieningen, laten Maastricht en Vaals een gelijk profiel zien.

8.3 Zorgverzekering

Een van de regelingen die in heel Maastricht-Heuvelland wordt ingezet, is de collectieve zorgverzekering voor inwoners. Het gebruik van de collectieve zorgverzekering in Maastricht is ruim 2 procentpunt hoger dan in de Heuvelland gemeenten. Het gebruik in het Heuvelland van de collectieve zorgverzekering komt niet boven de 0,1 procent uit. Tegenover het gebruik van de collectieve zorgverzekering staat het percentage wanbetalers van de zorgverzekering, die alleen in Eijsden-Margraten onder de 1% ligt. Het percentage wanbetalers in Maastricht (2,5%) en Vaals (2,4%) is het hoogst in de regio, al laat ook Valkenburg aan de Geul een relatief hoog percentage wanbetalers zien.

Een andere voorziening is de tegemoetkoming voor de aanvullende zorgverzekering, die ook vooral in Maastricht wordt ingezet.

De collectieve zorgverzekering is bij 53% van de doelgroep bekend; de tegemoetkoming is minder bekend met 33%. In Vaals en Valkenburg aan de Geul zijn de twee regelingen voor de zorgverzekering het minst bekend.

8.4 Stapeling regelingen

Voor de regelingen en voorzieningen die worden uitgevoerd door Sociale Zaken Maastricht Heuvelland is bekeken of inwoners gebruik maken van meer dan één regeling en/of voorziening. Achterliggende gedachte is dat inwoners die voor een regeling of voorziening in aanmerking komen, in veel gevallen ook in aanmerking komen voor andere regelingen en voorzieningen.

Van de 9645 unieke cliënten van Sociale Zaken Maastricht Heuvelland maakt 37% gebruik van één regeling of voorziening. De overige cliënten maken gebruik van 2 of meer regelingen. De voornaamste regelingen die níet in combinatie met een andere regeling of voorziening worden afgenomen, zijn de bijstand en de bijzondere bijstand. In Maastricht wordt ook de collectieve zorgverzekering door 10% van de Maastrichtse cliënten apart afgenomen.

Het gebruik van alléén bijstand of alléén bijzondere bijstand kan mogelijk worden verklaard doordat andere personen in een huishouden een beroep hebben gedaan op de overige regelingen en/of voorzieningen.

Regelingen die vaker in combinatie worden gebruikt zijn de bijstand en de bijzondere bijstand. In Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen en Vaals worden deze regelingen regelmatig aangevuld met de participatieregeling. In Valkenburg aan de Geul is de combinatie bijstand-bijzondere bijstand-participatieregeling minder gebruikelijk dan in de overige Heuvellandgemeenten.

8.5 Fondsen

Het Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds zijn twee fondsen die kinderen uit minder draagkrachtige gezinnen financieel ondersteunen. Hoewel de fondsen regionaal actief zijn is het gebruik van het Jeugdcultuurfonds beperkt tot Maastricht

Het Jeugdsportfonds laat vooral in Eijsden-Margraten en Meerssen een beperkt gebruik zien. Ten aanzien van de toegekende bedragen door het Jeugdsportfonds valt op dat er aanzienlijke verschillen zijn in Maastricht-Heuvelland.

8.6 Gezondheid

Iets meer dan de helft van de mensen die in armoede leven, vindt de eigen gezondheid slecht tot matig. Volgens 36% van de doelgroep is de slechte gezondheid zelfs de belangrijkste oorzaak van de financiële situatie. Het gebruik van een arbeidsongeschiktheidsuitkering in zowel Limburg als Maastricht-Heuvelland ligt boven het landelijk gemiddelde. Dit lijkt in lijn met de gerapporteerde slechte gezondheid. Bovendien illustreert het de samenhang tussen armoede en gezondheid die door Maastricht-Heuvelland, gelet op de definitie, wordt erkend.

8.7 Armoedeval

Om de armoedeval in kaart te brengen, zijn voor een aantal modelhuishoudens de financiën doorgerekend. Daarbij is fictief uitgegaan van het aanvaarden van betaald werk en gekeken naar de financiële gevolgen daarvan voor de betreffende huishoudens. Voor de uitgaven is onderscheid gemaakt tussen basisuitgaven en restuitgaven.

Alle modelhuishoudens laten uitgaande van de basisuitgaven een positief saldo zien aan het eind van de maand, wat betekent dat ze geld overhouden. Wanneer rekening wordt gehouden met uitgaven in het restpakket, worden alleenstaanden en paren met en zonder kinderen geconfronteerd met een negatief saldo. Dit betekent dat ze maandelijks geld tekort komen.

Verhoging van het inkomen resulteert bij alleenstaande AOW'ers en paren met jonge kinderen daadwerkelijk in een hoger bedrag dat maandelijks overblijft (of maandelijks een kleiner tekort). Voor alleenstaande niet-AOW'ers, paren zonder kinderen en eenoudergezinnen is een verhoging van het inkomen tot 120% tot 130% van de bijstandsnorm nodig om ook daadwerkelijk maandelijks meer over te houden. Verhoging van het inkomen tot 120% van de bijstandsnorm heeft tot gevolg dat er per maand minder wordt overgehouden of dat het tekort stijgt.

8.8 Koopwoningen

In Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Meerssen is meer dan 66% van de woningen een koopwoning. Uit de enquête blijkt dat in deze gemeenten onder de doelgroep, inwoners die in armoede leven, ook huisbezitters te vinden zijn. 25 tot 32% van de inwoners die in armoede leven in deze drie gemeenten, is in het bezit van een eigen woning.

8.9 Sociaal netwerk

Een kwart van de respondenten geeft aan behoefte te hebben aan meer contact met mensen die in een zelfde situatie zitten. Voor deze groep lijkt de armoede gevolgen te hebben voor het sociaal netwerk waarop ze kunnen terugvallen.

8.10 Inhoudelijke afstemming

Maastricht-Heuvelland kent op hoofdlijnen dezelfde regelingen en voorzieningen. Wel laten de regelingen en voorzieningen inhoudelijk nog verschillen zien, die betrekking hebben op de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een regeling/voorziening en de hoogte van de toegekende bedragen.

8.11 Bekendheid regelingen en voorzieningen

39% geeft aan bekend te zijn met de regelingen en voorzieningen. Daar staat tegenover dat 38% hier niet mee bekend is. Bovendien geeft 39% aan dat ze verwachten niet optimaal gebruik te maken van de beschikbare regelingen en voorzieningen. Gelet op de beperkte bekendheid is het realistisch te verwachten dat het gebruik nog niet optimaal is. Dit wordt tevens bevestigd door het percentage cliënten van Sociale Zaken Maastricht Heuvelland dat van één regeling gebruik maakt. Mogelijk hebben deze cliënten door onbekendheid met de regelingen of schaamte geen andere regeling of voorziening aangevraagd.

9 Aanbevelingen

Op basis van de uitkomsten van dit rapport doet de werkgroep Armoede de volgende aanbevelingen:

1. *Stimuleer het gebruik van de collectieve zorgverzekering.* Het gebruik van deze verzekering is op dit moment vooral beperkt tot Maastricht. Gelet op de omvang van de doelgroep komen meer inwoners hiervoor in aanmerking dan het gebruik op dit moment laat zien.
2. *Stimuleer het gebruik van de aanvullende zorgverzekering.* Ook deze regeling wordt vooral toegekend aan inwoners van Maastricht terwijl ook inwoners van het Heuvelland in aanmerking komen.
3. *Attendeer inwoners die van één regeling en/of voorziening gebruik maken op regelingen en voorzieningen waar ze ook recht op hebben.* Meer dan één derde van de cliënten van Sociale Zaken Maastricht Heuvelland doet een beroep op één regeling. Gelet op de overlap in criteria is het aannemelijk dat een deel van deze groep ook in aanmerking komt voor andere regelingen en voorzieningen.
4. *Verbeter de communicatie richting inwoners over beschikbare regelingen en voorzieningen.* De bekendheid met de regelingen en voorzieningen is bij 38% van de inwoners van Maastricht-Heuvelland onvoldoende. Dit is zeer waarschijnlijk van invloed op het gebruik van beschikbare regelingen en voorzieningen (en mogelijk een verklaring voor het percentage inwoners dat van slechts één regeling/voorziening gebruik maakt). Het gebruik van de bestaande regelingen en voorzieningen kan worden verbeterd door de communicatie en het aanvragen te vereenvoudigen.
5. *Attendeer huishoudens met kinderen op de mogelijkheden voor ondersteuning van het Jeugdsportfonds, het Jeugdcultuurfonds en Stichting Leergeld.* Deze fondsen zijn regionaal actief maar worden niet goed gevonden door huishoudens met jonge kinderen.
6. *Breng de oorzaak van het verschil in toegekende bedragen door het Jeugdsportfonds in beeld.* Het door het Jeugdsportfonds toegekende bedrag toont in Maastricht-Heuvelland ruime variatie. Mogelijk dat dit het gevolg is van een verschil in de manier van aanvragen of de kosten van het sportaanbod in de gemeenten.
7. *Richt de aandacht op het verbeteren van de gezondheid.*
  - a. 36% van de inwoners geeft aan dat de slechte gezondheid de voornaamste oorzaak is van de financiële situatie. Het verbeteren van de gezondheid, voor zover dit mogelijk is (leefstijl), zou voor deze groep de financiële situatie positief kunnen beïnvloeden.
  - b. Het verbeteren van de gezondheid en voorkomen (preventie) van ‘ongezondheid’ van inwoners van Maastricht-Heuvelland in het algemeen kan bijdragen aan het voorkomen van het ontstaan van armoede.
8. *Overweeg het aanpassen van de normbedragen voor regelingen en voorzieningen.* De armoedeval laat zien dat een verhoging van het inkomen door bijvoorbeeld werk, gevolgen heeft voor het recht op regelingen en voorzieningen (doordat het inkomen boven het normbedrag van de regeling/voorziening uitkomt). Dit heeft tot gevolg dat het verhogen van de inkomsten door het aannemen van werk, niet altijd resulteert in een verbetering van de financiële situatie.
9. *Onderzoek de oorzaken van armoede onder bezitters van een eigen woning.* In Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Meerssen is een kwart of meer van de inwoners die in armoede leeft in het bezit van een eigen woning. Deze groep vraagt mogelijk een andere benadering omdat de financiële situatie afwijkt van de groep inwoners zonder eigen woning. Zo kan deze groep geen beroep doen op huurtoeslag als ondersteuning van de woonlasten.
10. *Harmoniseer de criteria voor de regelingen en voorzieningen in Maastricht-Heuvelland.* De huidige regelingen en voorzieningen tonen overlap in aandachtsgebied (onderwijs, participatie e.d.) en doelgroep. Voor een aantal regelingen en voorzieningen wijken de criteria zelf, of de toepassing van de criteria in de praktijk, echter af tussen de gemeenten in Maastricht-Heuvelland. Hetzelfde geldt voor de hoogte van de toegekende bedragen. Hierdoor is de woongemeente van invloed op het gebruik van en de hoogte van regelingen en voorzieningen.
11. *Stimuleer contacten tussen mensen die in armoede leven.* Een kwart van de doelgroep heeft behoefte aan meer contact met ‘lotgenoten’. Door het organiseren van contactmomenten binnen de doelgroep kan deze behoefte worden ingevuld.
12. *Onderzoek de financiële consequenties van de aanbevelingen voor de gemeenten.* De bovenstaande aanbevelingen kunnen gevolgen hebben voor de kosten voor de gemeenten. Het verdient aanbeveling de financiële consequenties van de genoemde aanbevelingen door te rekenen voor hierover een besluit te nemen.

10 Bijlagen

10.1 Definities armoede

Tabel 14: Definities armoede Maastricht-Heuvelland gemeenten

Gemeente	Definitie
Maastricht	“Armoede is een complex verschijnsel met veelal samenhangende dimensies (inkomen, maatschappelijke participatie, opleidingsniveau, gezondheid, zelfredzaamheid, wonen en leefomgeving), waarin het toekomstperspectief een belangrijk onderscheidend kenmerk is, vooral in situaties waarin niet of nauwelijks uitzicht is op werk of verandering van leefsituatie.”
Meerssen	“Armoede is een situatie waarin sprake is van onvoldoende materiële, culturele en sociale middelen, waardoor mensen zijn uitgesloten van een levensstandaard die in de samenleving waarin men woont als minimaal wordt gezien.”
Vaals	“Armoede is het hebben van een laag inkomen, een langdurige afhankelijkheid daarvan en een tekort aan zaken die sociaal, cultureel en materieel nodig zijn om een aanvaardbaar levenspatroon te hebben en om uitsluiting te voorkomen.”

10.2 Regelingen en voorzieningen

Tabel 15: Omschrijving regelingen en voorzieningen

Regeling/voorziening	Omschrijving
Zorgtoeslag	Een bijdrage in de kosten van de Nederlandse zorgverzekering.
Huurtoeslag	Een bijdrage in de huurkosten.
Kinderopvangtoeslag	Een bijdrage in de kosten van kinderopvang.
Kindgebonden budget	Een bijdrage in de kosten voor kinderen tot 18 jaar. Deze toeslag wordt verstrekt naast de kinderbijslag.
Jeugdsportfonds	Dit fonds geeft sportkansen aan kinderen vanaf 4 tot 18 jaar die leven in gezinnen waar niet genoeg geld aanwezig is om lid te worden van een sportvereniging. Voor die kinderen betaalt Jeugdsportfonds de contributie en in bepaalde gevallen de sportattributen.
Jeugdcultuurfonds	Het Jeugdcultuurfonds wil dat alle kinderen lessen op kunst en cultuurgebied kunnen volgen. Ook kinderen uit gezinnen met een laag inkomen. Het Jeugdcultuurfonds maakt het mogelijk dat kinderen tussen de 4 en 18 jaar uit financieel minder draagkrachtige gezinnen toch kunnen meedoen.
Stichting Leergeld	Stichting Leergeld ondersteunt gezinnen met een laag inkomen financieel of in natura bij binnen- en buitenschoolse kosten van leerplichtige kinderen. Dit geldt voor zover zulke uitgaven niet of slechts gedeeltelijk door andere instanties worden vergoed.
Bijstand	De voorziening voor inwoners die niet genoeg inkomen of vermogen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien en die ook niet in aanmerking komen voor een andere uitkering. Met een bijstandsuitkering kunnen zij de periode overbruggen totdat zij weer betaald werk vinden. De gemeente helpt bij het vinden van geschikt werk en zorgt voor een uitkering.
IOAW	Oudere of arbeidsongeschikte werklozen kunnen een beroep doen op de wet inkomensvoorziening oudere en arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) als ze te weinig geld hebben om in het levensonderhoud te voorzien. De IOAW-uitkering vult het inkomen aan tot het bijstandsniveau. De IOAW geldt voor oudere werkloze

Regeling/voorziening	Omschrijving
IOAZ	werknemers. Het verschil met een bijstandsuitkering is dat er bij de IOAW niet wordt gekeken naar het vermogen. IOAZ staat voor inkomensvoorziening oudere en arbeidsongeschikte zelfstandigen en is bedoeld voor zelfstandig ondernemers die stoppen met hun bedrijf en niet meteen ander werk hebben. De IOAZ vult het inkomen aan tot de bijstandsnorm.
Bijzondere bijstand	De bijzondere bijstand is bedoeld voor noodzakelijke kosten die de aanvrager niet kan betalen. Dit kunnen bijvoorbeeld kosten zijn voor rechtsbijstand, extra kosten voor een (aanvullende) zorgverzekering door een ziekte of schoolbenodigdheden voor kinderen. De bijzondere bijstand is sterk afhankelijk van de persoonlijke situatie.
Bijstand voor zelfstandigen	Zelfstandigen waarvan het eigen bedrijf tijdelijke financiële problemen heeft, kunnen een beroep doen op de bijstand voor zelfstandigen: de Bbz-uitkering. De uitkering kan bestaan uit een rentedragende lening (bedrijfskapitaal) of een aanvullende uitkering tot op bijstandsniveau voor maximaal 12 maanden.
Individuele inkomenstoelag	De individuele inkomenstoelag is bedoeld voor huishoudens onder de AOW-leeftijd, die gedurende een periode van drie jaar over een inkomen beschikken dat niet hoger is dan 100% van de geldende bijstandsnorm.
Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering	De gemeenten in Maastricht-Heuvelland bieden hun inwoners een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering. De collectieve ziektekostenverzekering bestaat uit een basisverzekering, een ruime aanvullende verzekering en een tandartsverzekering.
Tegemoetkoming Aanvullende Ziektekostenverzekering	Voor huishoudens met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm bieden de gemeenten in Maastricht-Heuvelland een tegemoetkoming voor de premie aanvullende zorgverzekering.
Declaratieregeling 1 (komt inhoudelijk overeen met participatieregeling in Heuvelland gemeenten)	Huishoudens met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm kunnen van de gemeente Maastricht een bijdrage krijgen voor sociale en culturele activiteiten. Hieronder vallen onder andere het lidmaatschap van een vereniging op het gebied van sport, cultuur of ontspanning, een abonnement op internet of krant, een bijdrage voor de peuterspeelzaal of muziekonderwijs, toegang tot musea of zwembaden of een lidmaatschap van de bibliotheek.
Participatieregeling (komt inhoudelijk overeen met declaratieregeling 1 in Maastricht)	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen of Vaals hebben een regeling die het mogelijk maakt om mensen een financiële ondersteuning te geven zodat ze kunnen meedoen aan allerlei activiteiten en clubs in de gemeente. Voorwaarden om in aanmerking te komen voor deze regeling zijn een maximaal inkomen van 110% van het bijstandsniveau en geen of weinig eigen vermogen.
Declaratieregeling 2 (komt inhoudelijk overeen met tegemoetkoming in de kosten van onderwijs in Heuvelland gemeenten)	Huishoudens met schoolgaande kinderen krijgen te maken met secundaire schoolkosten. Als de kinderen naar de peuterspeelzaal gaan, zijn hier ook kosten aan verbonden. De gemeente Maastricht heeft voor inwoners met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm en schoolgaande kinderen of kinderen die naar de peuterspeelzaal gaan, een tegemoetkoming in deze kosten van hun kinderen.
Individuele studietoelag	Studenten met een beperking kunnen vaak niet of nauwelijks bijverdienen om hun studie te kunnen betalen. De individuele studietoelag is voor studenten met een beperking een financieel steuntje in de rug om toch een opleiding te doen.
Tegemoetkoming in de kosten van onderwijs (komt inhoudelijk overeen met declaratieregeling 2 in Maastricht)	Wanneer kinderen naar het onderwijs gaan ontstaan er vaak extra kosten zoals de aanschaf van gymkleding, betaling van eigen bijdrages en aanschaf van materiaal. Men noemt dit ook wel secundaire schoolkosten. De Heuvelland gemeenten bieden mensen met een laag inkomen een tegemoetkoming in de schoolkosten.

10.3 Sociale huurwoning sector

Bij een sociale huurwoning gelden maximale huurprijzen en een maximale huurverhoging in tegenstelling tot huurwoningen in de vrije sector. De regels voor de huurprijs hebben als doel huurwoningen betaalbaar te houden voor mensen met een lager inkomen.

In de regio Maastricht-Heuvelland is een aantal organisaties actief in de sociale huurwoning sector. Deze organisaties zijn benaderd om inzicht te krijgen in het woonaanbod en de omvang van huurders met een huurachterstand. De organisaties die zijn benaderd en gegevens hebben aangeleverd zijn Servatius (Maastricht en Eijsden-Margraten), Wonen Meerssen, Woningstichting Gulpen en Woningstichting Vaals.

Tabel 16 laat het aantal wooneenheden zien van de organisaties in de regio Maastricht-Heuvelland evenals het percentage woningen met een betalingsachterstand. Bij Servatius heeft 5,2% van de huurders een betalingsachterstand. Dit is ruim twee keer zo hoog als het percentage huurders bij Woningstichting Vaals met een betalingsachterstand: 2,5%.

Tabel 16: Aantal huurachterstanden

Organisatie	Wooneenheden	Betalingsachterstand	Betalingsregeling
Wonen Meerssen	1455	4,1%	2,4%
Woningstichting Gulpen	496	3,6%	2,4%
Woningstichting Vaals	1615	2,5%	0,4%
Servatius Maastricht	11000	5,2%	1,8%

10.4 BsGW en kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Belastingen samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) is een zelfstandig samenwerkingsverband voor heffing en inning van gemeentelijke belastingen. De BsGW verzorgt ook de heffing en inning van gemeentelijke belastingen in de regio Maastricht-Heuvelland. Gemeenten kunnen inwoners die de gemeentelijke belasting niet kunnen betalen, de kosten van de belasting kwijtschelden. Hierbij dient de gemeente rekening te houden met de Leidraad Invordering; de basisregeling voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. De BsGW is in de regio Maastricht-Heuvelland verantwoordelijk voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Van de BsGW zijn de gegevens over kwijtschelding in 2015 opgevraagd.

10.5 Kredietbank Limburg

Kredietbank Limburg is een maatschappelijke instelling voor hulp bij schulden. Diensten van de Kredietbank Limburg zijn Schuldhulpverlening (bemiddeling en schuldsanering), Kredietverlening, Budgetbeheer en Beschermingsbewind. De Kredietbank Limburg heeft voor de gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland cijfers aangeleverd over de geleverde producten.

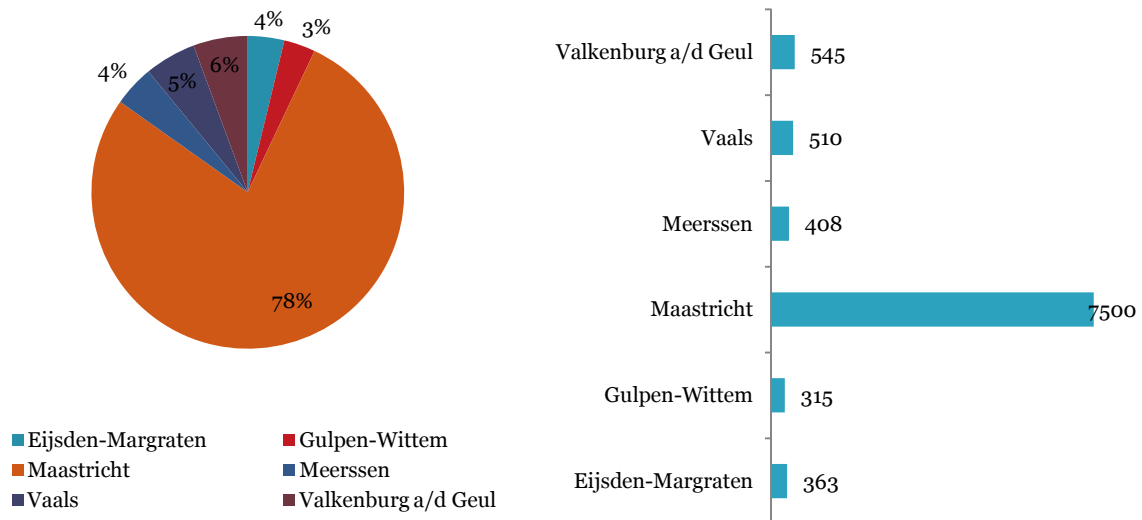
Het product 'Budgetbeheer – totaalpakket' is in 2015 het vaakst afgenomen van de Kredietbank Limburg door de gemeenten in Maastricht-Heuvelland. Binnen de verschillende gemeenten is dit product ook telkens het vaakst afgenomen.

Tabel 17: Aantal producten dat is afgenomen van Kredietbank Limburg per gemeente, in 2015

Regeling	Eijsden-Margraten	Gulpen-Wittem	Maastricht	Meerssen	Vaals	Valkenburg a/d Geul	Totaal
Wet gemeentelijke schuldhulpverlening basis	12	10	211	8	10	9	260
Wet gemeentelijke schuldhulpverlening plus	5	7	205	12	9	14	252
Financiële stabilisatie basis	2	0	22	1	2	0	27
Financiële stabilisatie plus	4	0	50	0	0	0	54
Schuldregeling	12	4	20	16	8	10	70
Budgetbeheer basispakket (totaal 12 maanden)	29	35	257	9	26	9	365
Budgetbeheer pluspakket (totaal 12 maanden)	25	27	704	28	12	9	805
Budgetbeheer totaalpakket (totaal 12 maanden)	92	89	1496	96	33	47	1853
Betalingsregelingen	7	0	7	0	0	0	14
WSNP	9	8	135	9	4	13	178
Intake sociale kredietverlening	6	3	373	8	11	23	424

10.6 Gebruikers Sociale Zaken per gemeente

Figuur 20: Gebruikers regelingen en voorzieningen verdeeld naar gemeente (% en aantal)

Tabel 18: Gemiddelde leeftijd van de gebruikers van een regeling/voorziening per gemeente

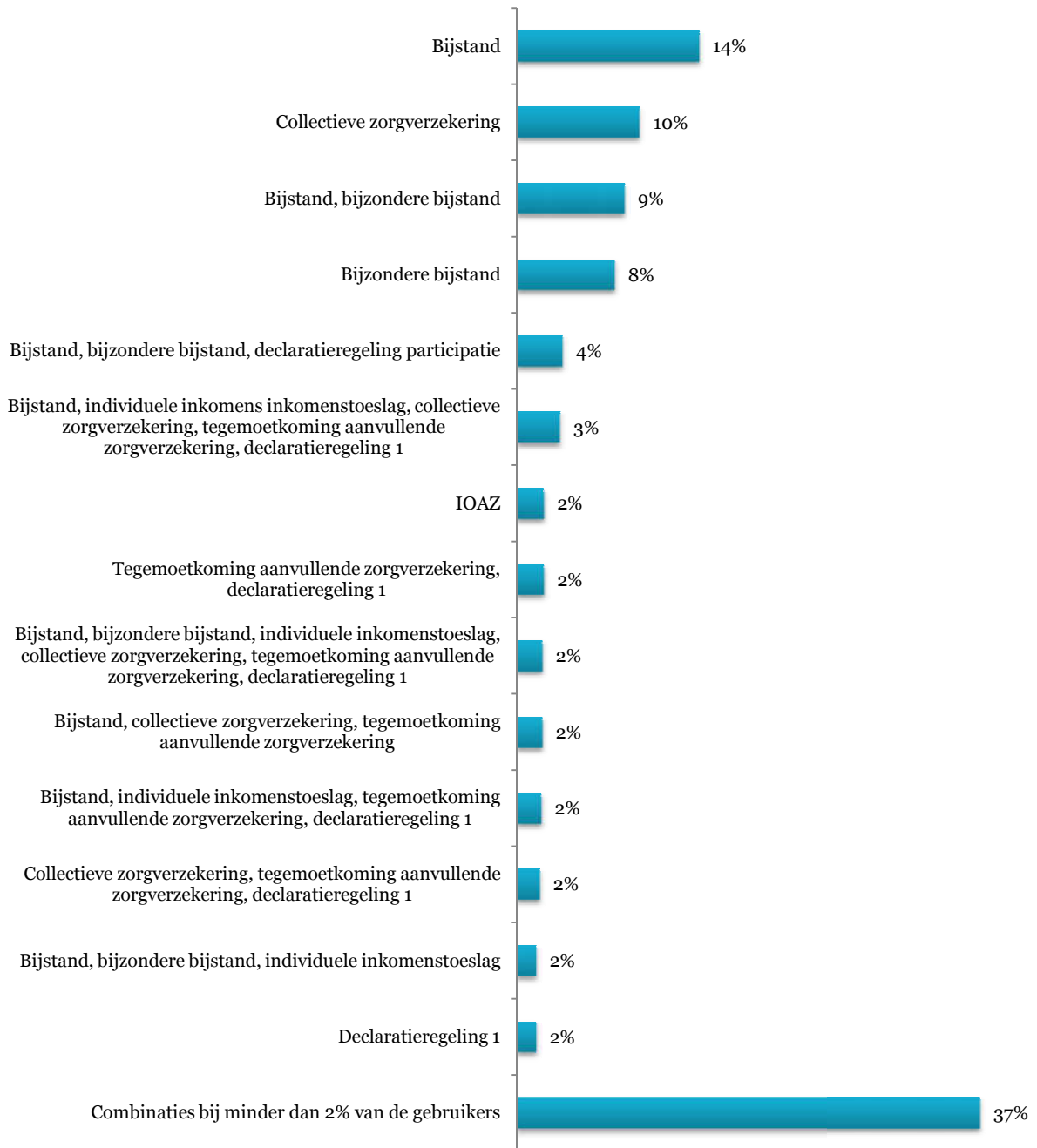
Regeling	Eijsden- Margraten	Gulpen- Wittem	Maastricht	Meerssen	Vaals	Valkenburg a/d Geul	Maastricht- Heuvelland
Bijstand	43	44	44	45	46	46	45
Bijzondere bijstand	49	48	47	46	51	51	48
Inkomenstoeslag	52	51	50	53	52	50	50
IOAZ ¹¹	61	61	61	61	61	60	61
Studietoelage			20				20
Collectieve zorgverzekering	48	45	54	55	60	51	54
Tegemoetkoming premie aanvullende zorgverzekering	40	49	53	57	52	57	53
Declaratieregeling 1	29		53	36			53
Declaratieregeling 2	46	50	43	47	44		43
Declaratieregeling participatie	48	49		51	51	55	50

Tabel 19: Percentage vrouwen per regeling/voorziening per gemeente in 2015

	Eijsden- Margraten	Gulpen- Wittem	Maastricht	Meerssen	Vaals	Valkenburg a/d Geul
Bijstand	39%	36%	50%	46%	49%	47%
Bijzondere bijstand	43%	45%	50%	43%	48%	52%
Inkomenstoeslag	58%	60%	59%	47%	43%	38%
IOAZ	30%	19%	28%	20%	29%	20%
Studietoelage			25%			
Collectieve zorgverzekering		64%	58%	78%	50%	36%
Tegemoetkoming premie aanvullende zorgverzekering		25%	60%	50%	75%	61%
Declaratieregeling 1	33%		60%	100%		
Declaratieregeling 2	55%	75%	74%	69%	71%	
Declaratieregeling participatie	45%	50%		47%	53%	63%

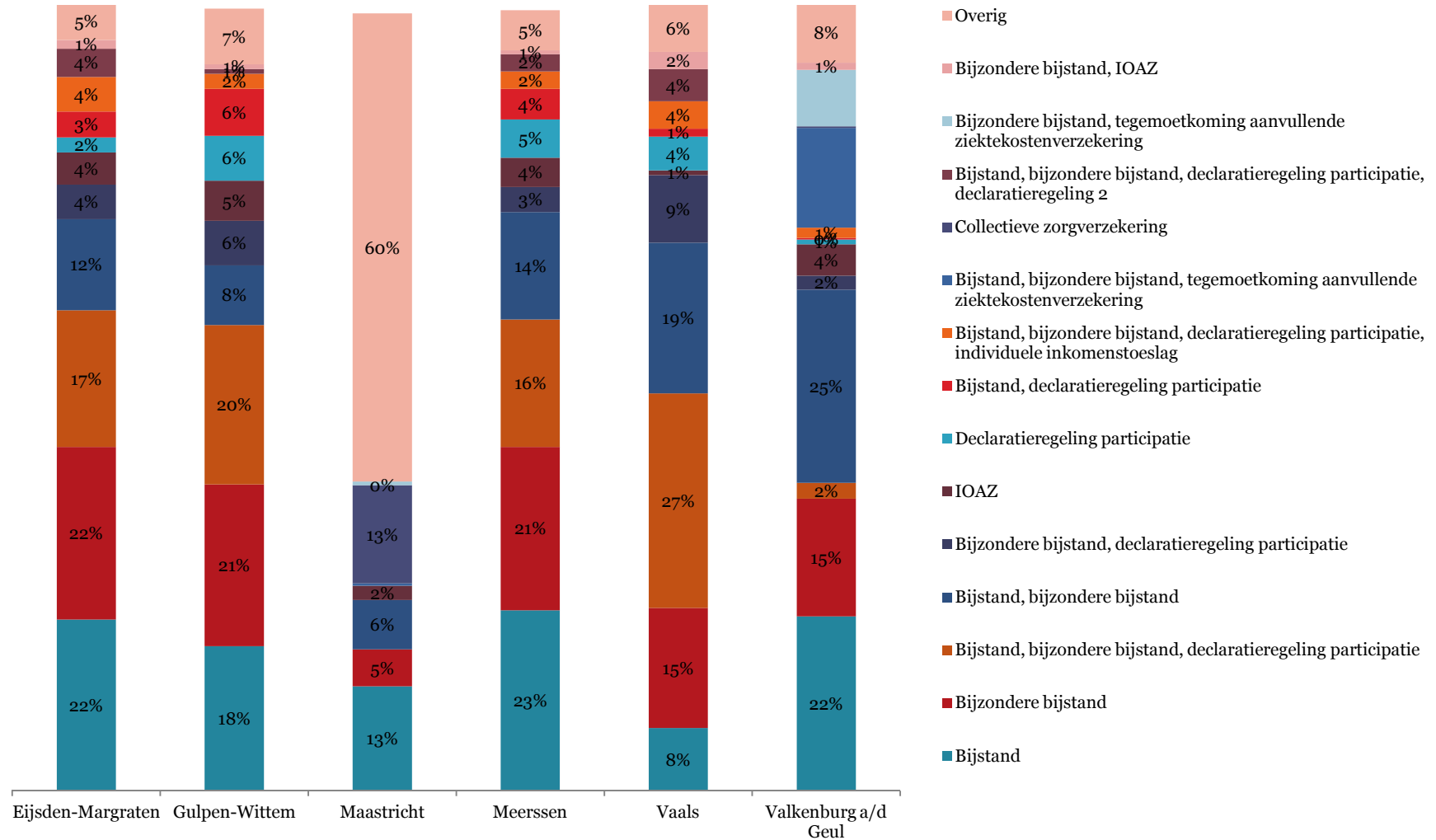
¹¹ De IOA heeft een leeftijdseis waardoor de gemiddelde leeftijd hoger ligt dan bij de andere regelingen.

Figuur 21: Combinaties gestapelde regelingen/voorzieningen onder de 9645 gebruikers (%)

Figuur 22: Combinaties gestapelde regelingen onder gebruikers per gemeente (%)

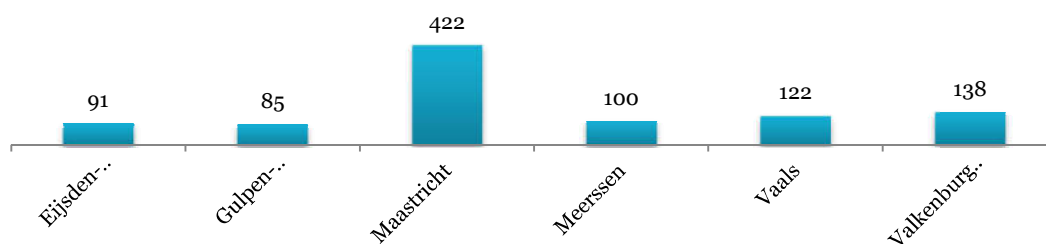
10.7 Aannames model armoedeval

Bij het bepalen van de inkomsten en uitgaven voor de huishoudens worden de volgende aannames verondersteld:

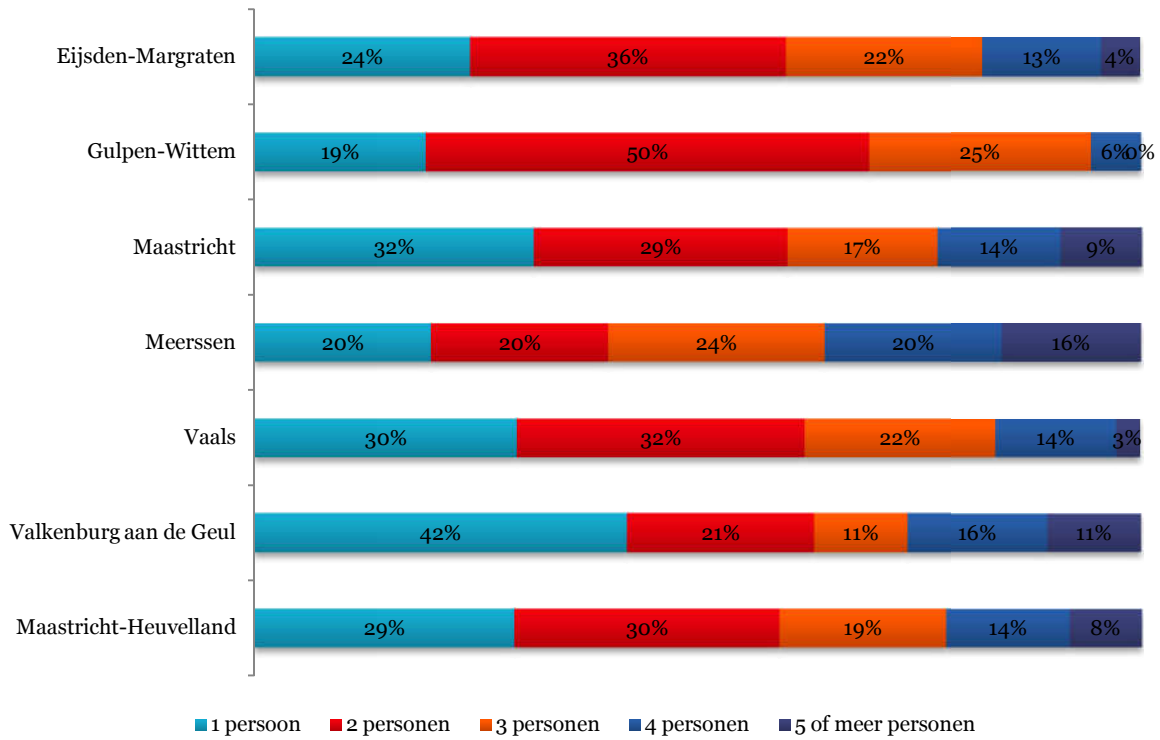
- Alle huishoudens maken maximaal gebruik van alle landelijke regelingen die voor hen van toepassing zijn:
  - Heffingskortingen
    - Algemene heffingskorting
    - Arbeidskorting
    - Inkomensafhankelijke combinatiekorting
  - Toeslagen
    - Zorgtoeslag
    - Huurtoeslag
    - Kinderopvangtoeslag
    - Kindgebonden budget
  - Kinderbijslag
- Alle huishoudens maken maximaal gebruik van alle lokale regelingen die voor hen van toepassing zijn:
  - Individuele bijzondere bijstand
  - Individuele inkomensvoetstuk
  - Individuele studietoeslag
  - Collectieve zorgverzekering
  - Tegemoetkoming premie aanvullende zorgverzekering
  - Declaratieregeling 1: tegemoetkoming sociaal-culturele activiteiten
  - Declaratieregeling 2: tegemoetkoming kosten onderwijs
  - Declaratieregeling participatie
  - Jeugd sportfondsen
  - Jeugd cultuurfondsen
  - Tegemoetkoming kinderopvang bij sociaal-medische indicatie
  - Kwijtschelding waterschapsbelasting en gemeentelijke heffingen
- Huishoudens met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm hebben geen inkomsten uit arbeid en daardoor ook geen kosten voor woon-werkverkeer
- Alle huishoudens wonen in een huurhuis
- Er wordt geen rekening gehouden met schulden, omdat schulden sterk afhankelijk zijn van persoonlijke situaties; er valt niets algemeen over te zeggen
- De uitgaven zijn gebaseerd op cijfers van het Nibud voor de modelhuishoudens en maken onderscheid tussen kosten in een basispakket en een restpakket. Het basispakket omvat alle uitgaven die als noodzakelijk worden beschouwd. Het restpakket wordt gevormd door alle vrije bestedingen samen. Het restpakket kan enerzijds worden besteed aan nieuwe uitgavenposten zoals vakantie of hobby, maar ook aan extra uitgaven aan posten in het basispakket. Ook de kosten voor sociale participatie vallen in het restpakket.

10.8 Kenmerken respondenten enquête

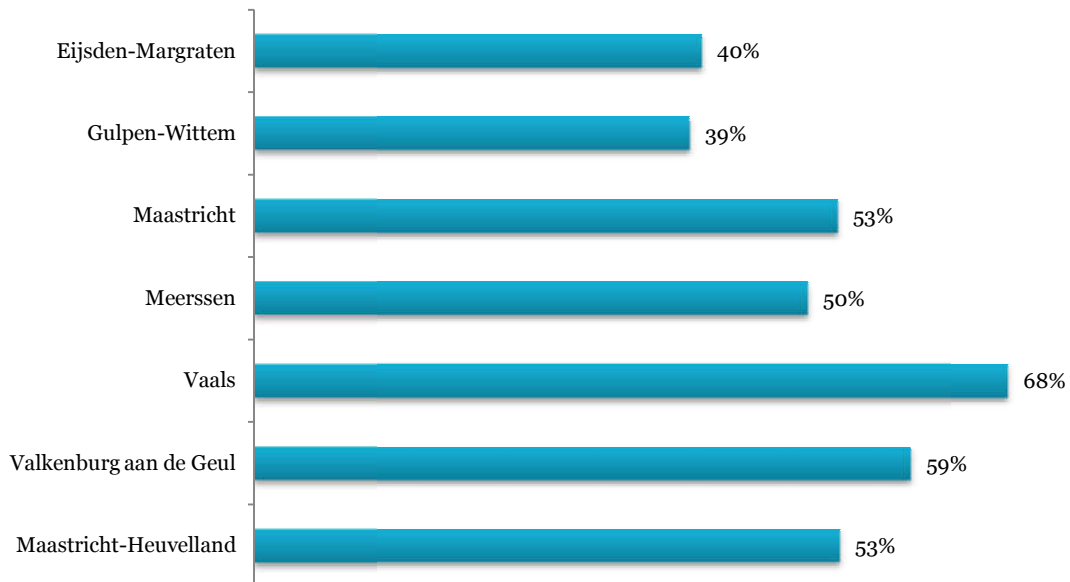
Figuur 23: Respons per gemeente (aantal)

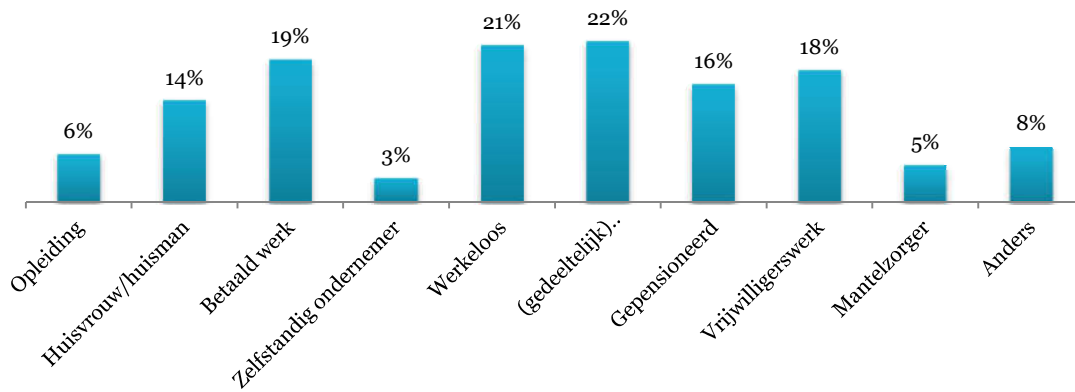
Figuur 24 Huishoudgrootte respondententen per gemeente (%)

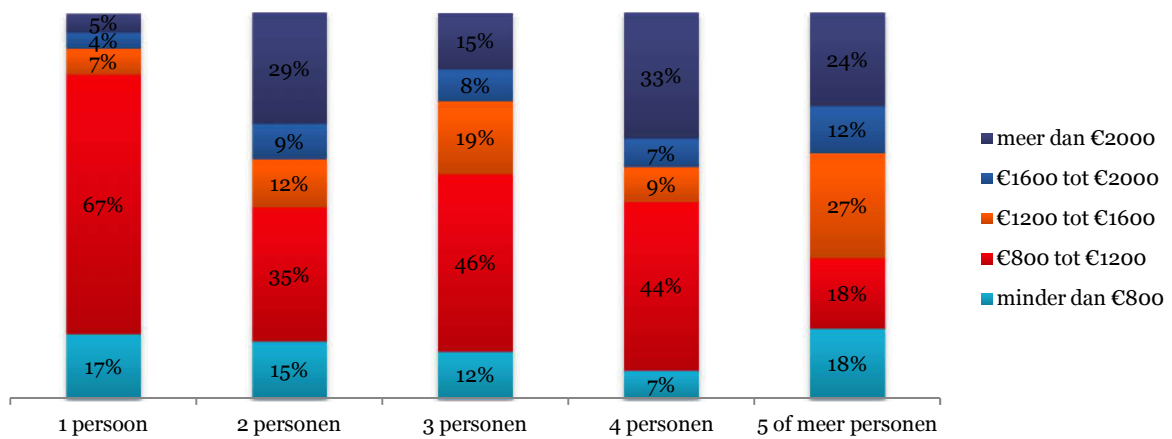
Figuur 25: Volgens eigen oordeel slechte/matige gezondheid (%)

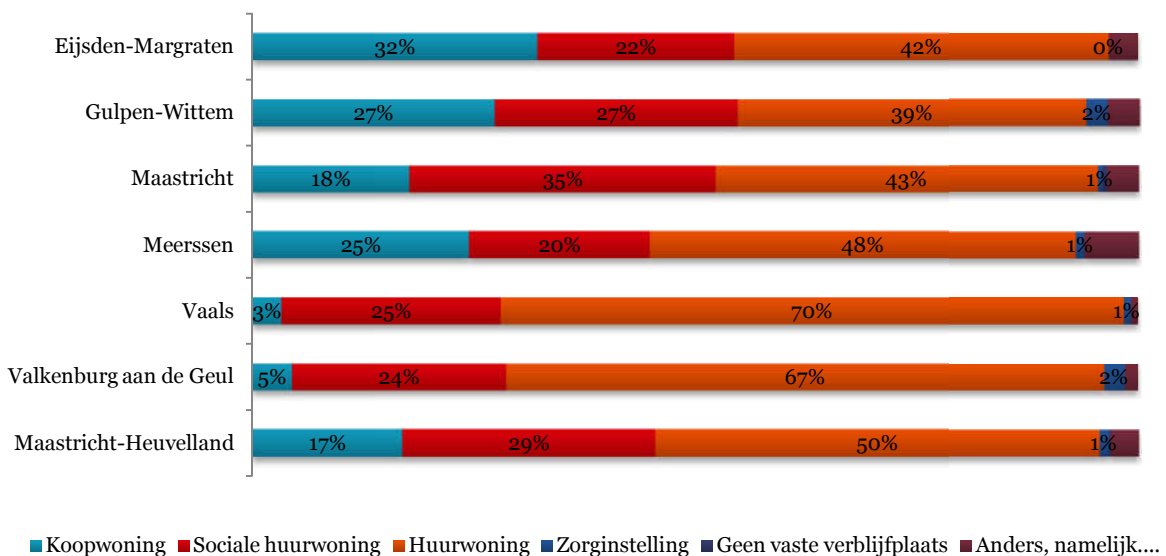
Figuur 26: Dagbesteding (%; meerdere dagbestedingen per persoon mogelijk)

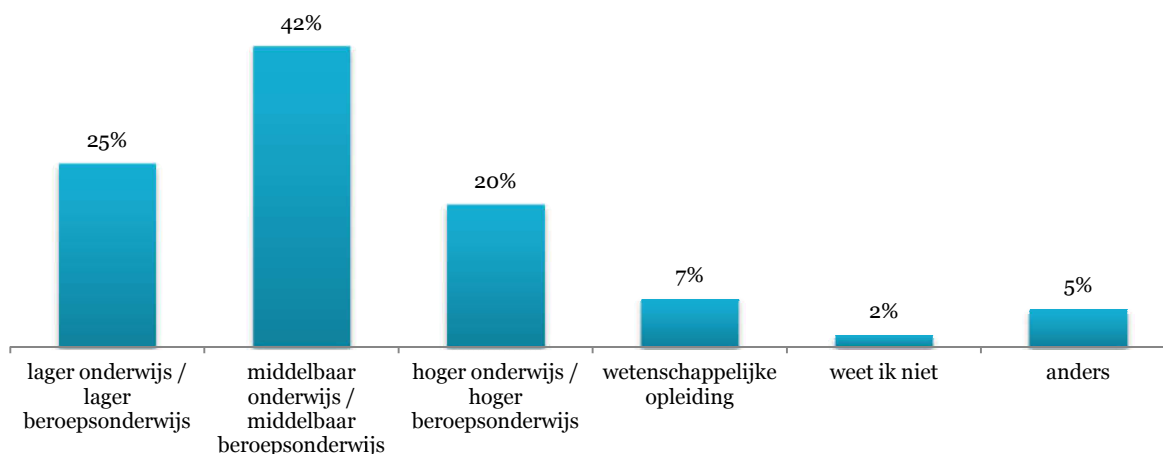
Figuur 27: Inkomen naar huishoudgrootte (%)

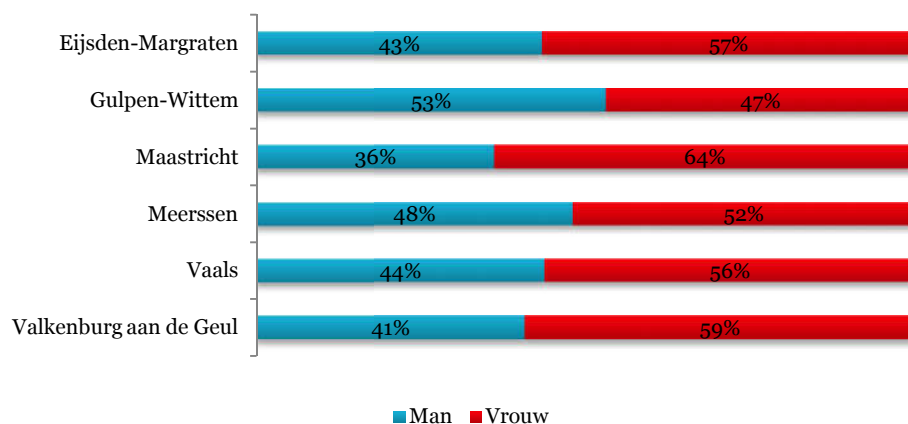
Figuur 28: Woonsituatie per gemeente (%)

Figuur 29: Hoogst genoten opleiding (%)

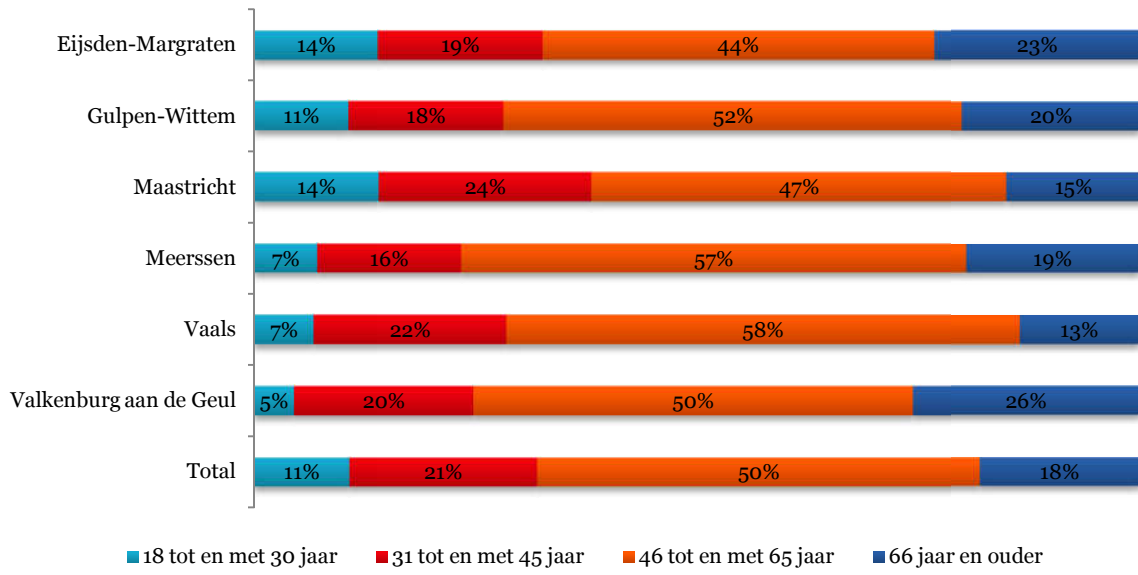
Figuur 30: Geslacht respondenten per gemeente (%)

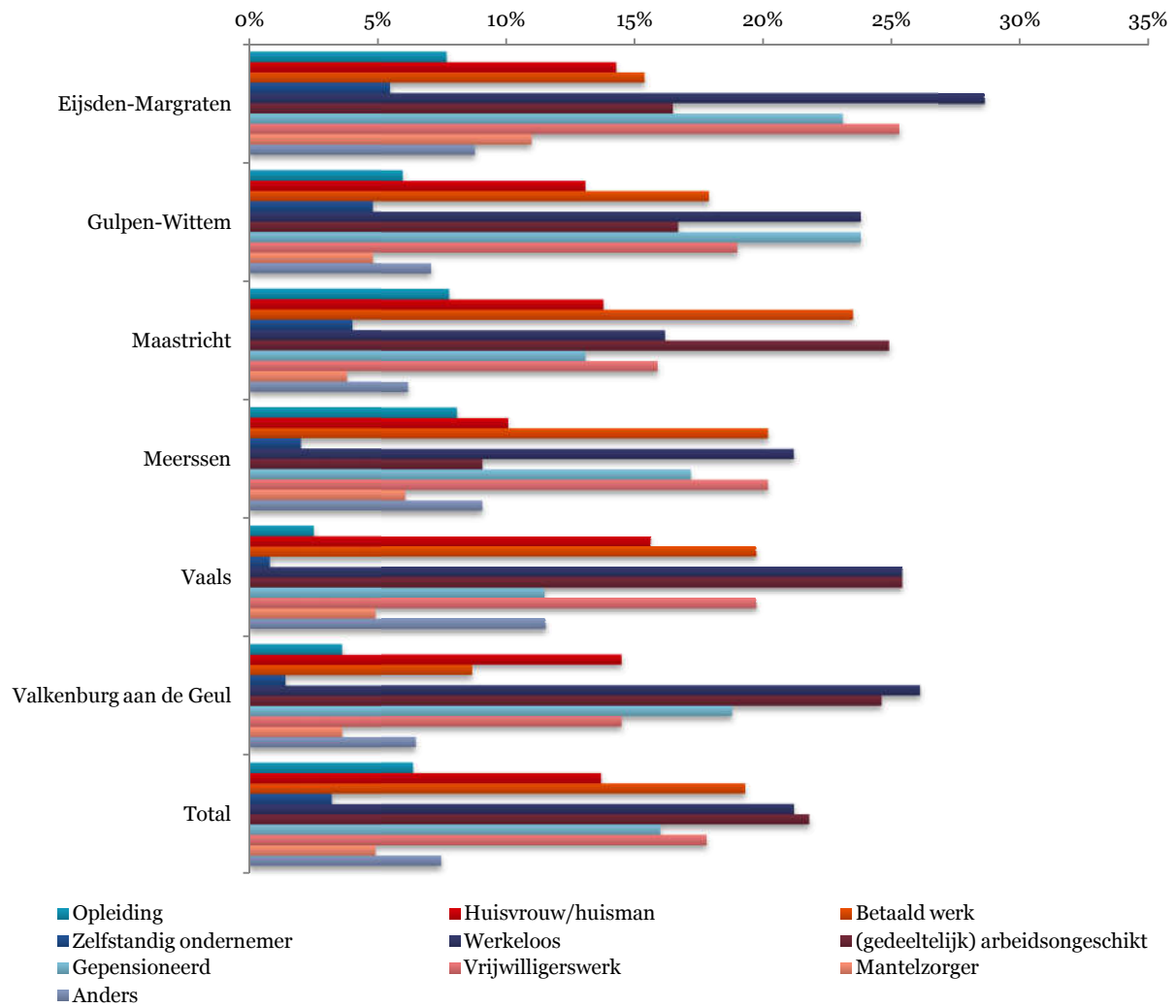
Tabel 20: Gemiddelde leeftijd respondenten

Gemeente	Gemiddelde leeftijd
Eijsden-Margraten	52,6
Gulpen-Wittem	54,5
Maastricht	50,0
Meerssen	54,5
Vaals	53,5
Valkenburg aan de Geul	56,3
Total	52,5

Figuur 31 Leeftijdscategorie respondenten per gemeente (%)

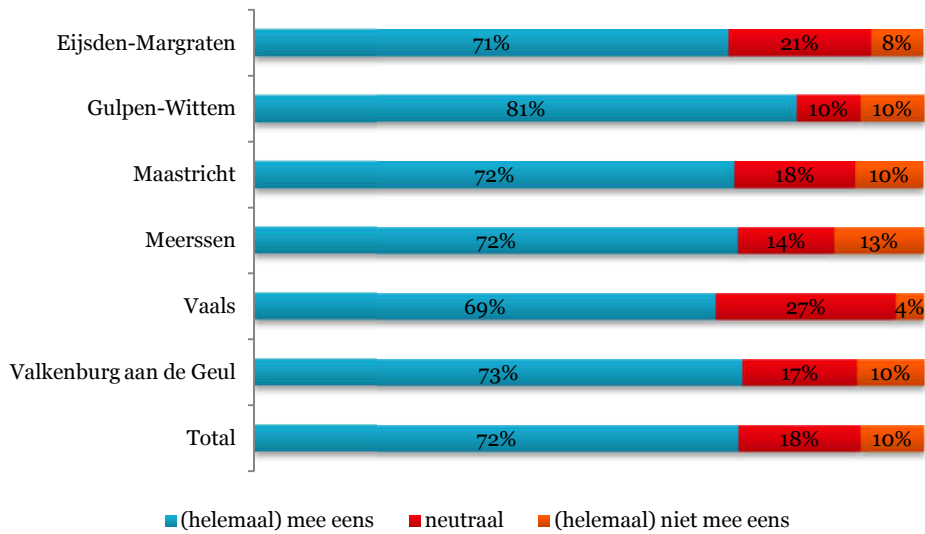

Figuur 32: Dagbesteding per gemeente (%; meerdere dagbestedingen per persoon mogelijk)

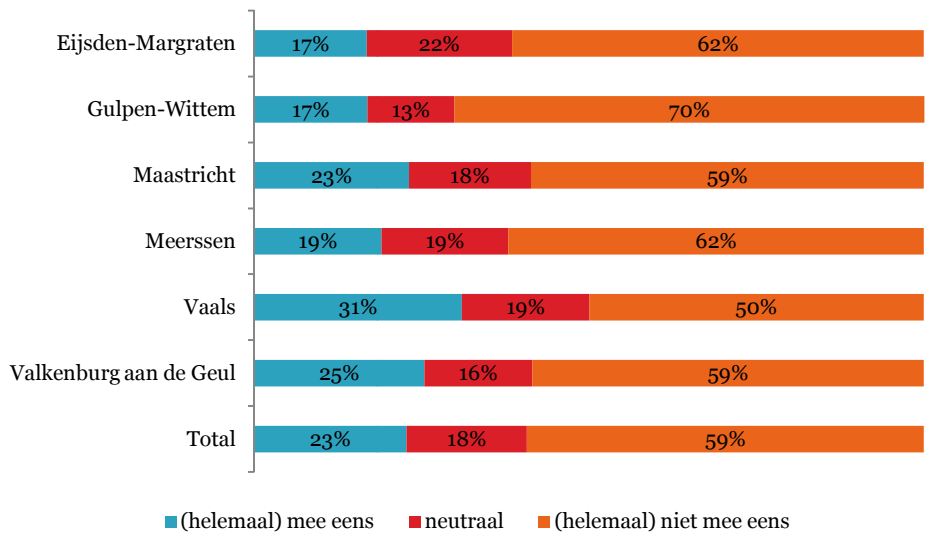
10.9 Overzicht inkomsten en uitgaven

Figuur 33: Ik heb een goed overzicht van mijn inkomsten en uitgaven (%)

10.10 Afhankelijkheid van financiële steun van vrienden, familie of bekenden

Figuur 34: Ik ben voor financiële steun afhankelijk van vrienden, familie of bekenden (%)

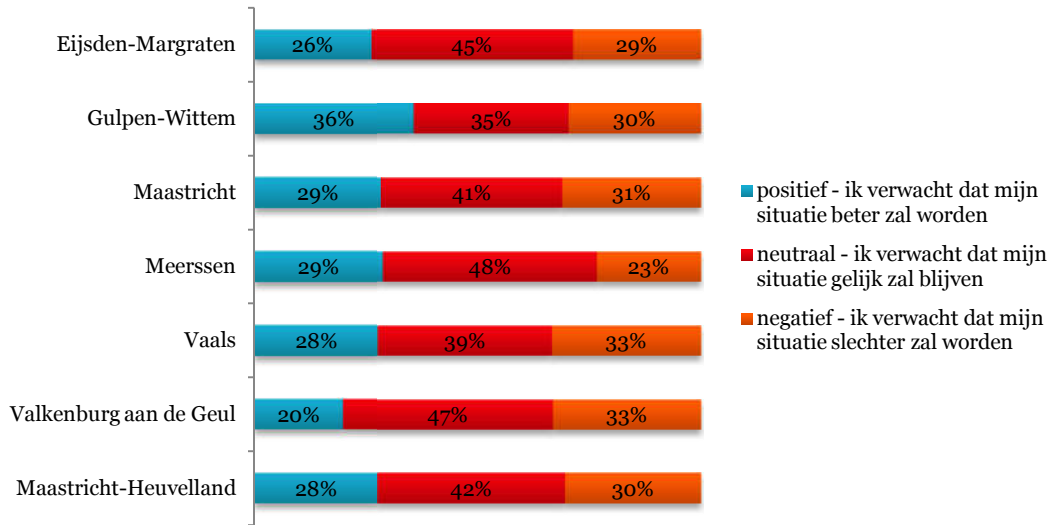

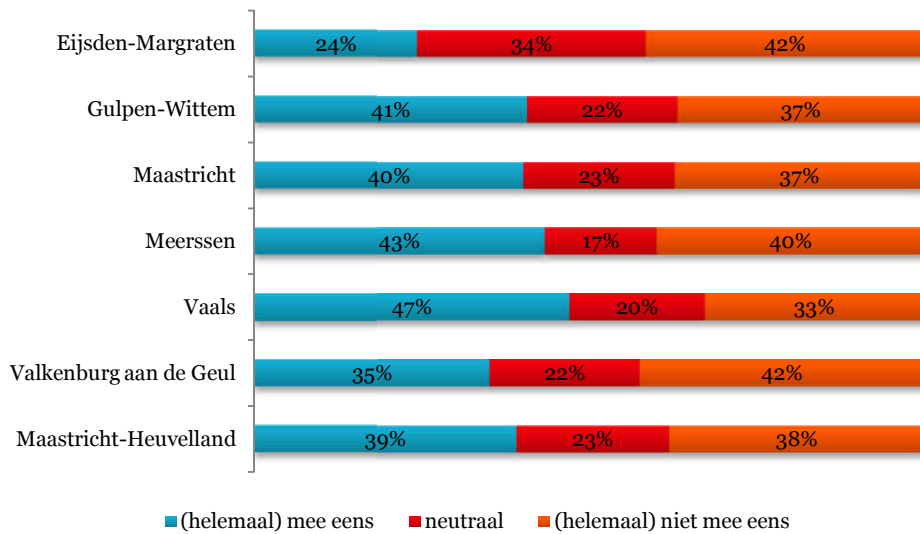
10.13 Kijk op de toekomst

Figuur 37: Hoe kijkt u naar de toekomst (%)

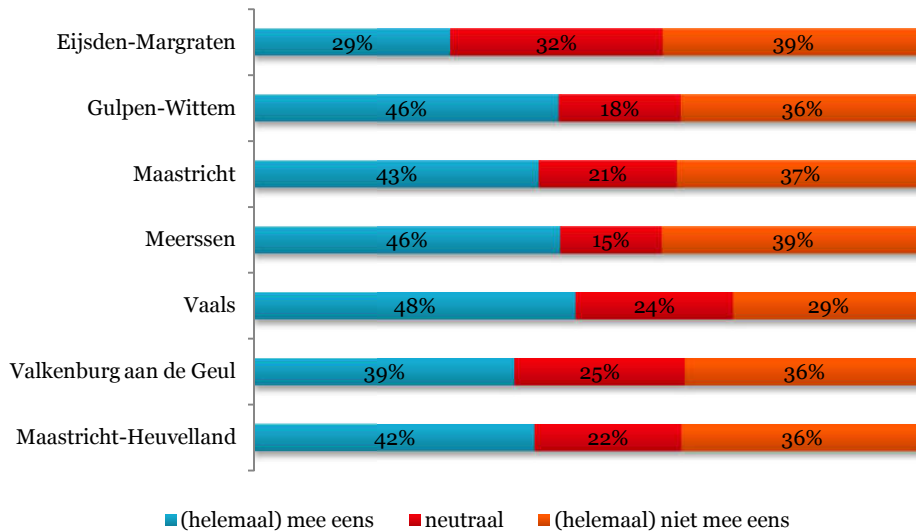

10.14 Stellingen regelingen en voorzieningen

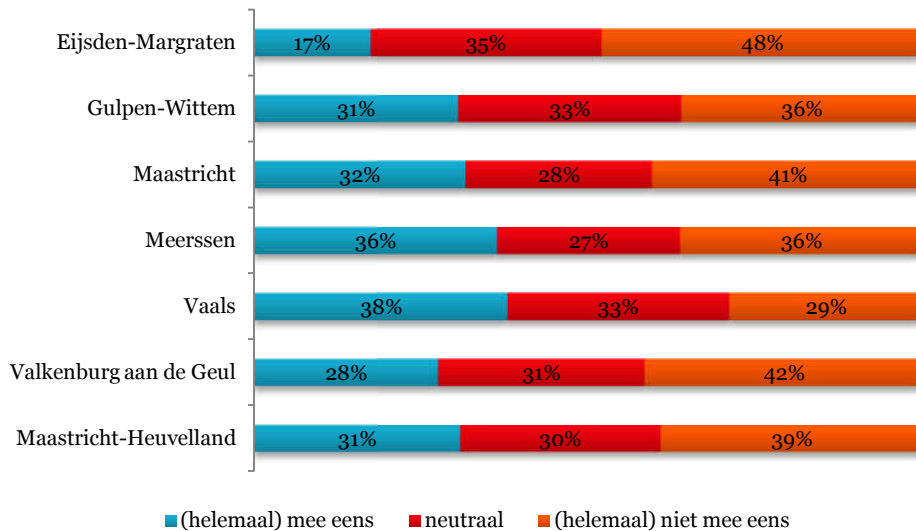
Figuur 38: Ik weet van welke regelingen ik gebruik kan maken (%)

Figuur 39: Ik weet waar en hoe ik mij kan aanmelden voor regelingen (%)

Figuur 40: Ik maak optimaal gebruik van de beschikbare regelingen (%)

10.15 Bekendheid regelingen en voorzieningen

Tabel 21: Bekendheid regelingen en voorzieningen onder respondenten per gemeente (%)

Regeling/voorziening	Eijsden-Margraten	Gulpen-Wittem	Maastricht	Meerssen	Vaals	Valkenburg aan de Geul
Zorgtoeslag	73%	76%	81%	77%	69%	70%
Huurtoeslag	67%	75%	79%	72%	65%	67%
Collectieve zorgverzekering	51%	54%	63%	54%	38%	39%
Kwijtschelding gemeentelijke- en waterschapsbelasting	39%	53%	55%	54%	52%	48%
Bijzondere bijstand	44%	42%	55%	43%	40%	43%
Schuldhulpverlening	34%	43%	53%	41%	29%	32%
Kindgebonden budget	32%	43%	50%	43%	26%	29%
Kinderopvangtoeslag	32%	41%	45%	42%	20%	27%
Tegemoetkoming premie ziektekostenverzekering	28%	33%	39%	42%	24%	23%
Declaratieregeling sociaal-	19%	24%	35%	28%	30%	22%

Regeling/voorziening	Eijsden-Margraten	Gulpen-Wittem	Maastricht	Meerssen	Vaals	Valkenburg aan de Geul
culturele activiteiten / participatieregeling						
Tegemoetkoming kosten kinderopvang	25%	21%	32%	19%	9%	11%
Re-integratie traject/Nuggers traject	19%	20%	24%	29%	12%	24%
Individuele inkomstenstoeslag	17%	26%	21%	27%	18%	18%
Schoolkosten regeling	12%	12%	27%	18%	17%	11%
Inkomensafhankelijke combinatiekorting	13%	20%	20%	24%	9%	13%
Jeugdsportfonds	12%	11%	22%	15%	10%	10%
Declaratieregeling kinderen	8%	11%	23%	11%	6%	8%
Jeugdcultuurfonds	13%	7%	19%	12%	8%	9%

Tabel 22: Gebruik regelingen en voorzieningen onder respondenten per gemeente (%)

Regeling/voorziening	Eijsden-Margraten	Gulpen-Wittem	Maastricht	Meerssen	Vaals	Valkenburg aan de Geul
Zorgtoeslag	74%	74%	75%	75%	79%	77%
Huurtoeslag	46%	60%	58%	48%	70%	73%
Kwijtschelding gemeentelijke- en waterschapsbelasting	19%	32%	37%	26%	50%	40%
Collectieve zorgverzekering	25%	32%	31%	37%	18%	28%
Bijzondere bijstand	12%	13%	21%	17%	24%	25%
Tegemoetkoming premie ziektekostenverzekering	13%	14%	23%	20%	23%	6%
Declaratieregeling sociaal-culturele activiteiten / participatieregeling	14%	15%	18%	19%	24%	13%
Kindgebonden budget	12%	15%	17%	21%	22%	11%
Individuele inkomstenstoeslag	6%	10%	9%	11%	12%	4%
Schuldhelpverlening	4%	1%	8%	5%	9%	4%
Kinderopvangtoeslag	9%	5%	6%	7%	9%	3%
Schoolkosten regeling	2%	1%	5%	9%	9%	2%
Inkomensafhankelijke combinatiekorting	2%	9%	4%	8%	6%	2%
Re-integratie traject/Nuggers traject	2%	3%	3%	4%	5%	2%
Jeugdsportfonds	6%	1%	3%	2%	4%	0%
Declaratieregeling kinderen	1%	0%	3%	4%	3%	1%
Stichting Leergeld	0%	0%	3%	4%	5%	1%
Tegemoetkoming kosten kinderopvang	3%	1%	1%	2%	6%	1%
Jeugdcultuurfonds	2%	0%	1%	2%	4%	0%

**Regionaal Armoede Onderzoek
Maastricht-Heuvelland**
Open antwoorden enquête

Datum	13 juni 2016
Opdrachtnemer	Gemeente Maastricht Team Onderzoek & Statistiek – Jan Sommers Contactpersonen: Camiel de Bruijn Manon Bronckers
Opdrachtgever	Wergroep Armoede Maastricht-Heuvelland Gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul Contactpersonen: Lea Kessels - Strategisch beleidsadviseur transformatie sociaal domein Jos Potting - Adviseur sociaal domein

---

1 Inhoud

1	Inhoud	3
2	Toelichting.....	4
2.1	Open antwoorden	5

2 Toelichting

Hierna zijn integraal de antwoorden op de open vragen opgenomen die onderdeel uit maakten van de enquête waarvan de resultaten zijn opgenomen in de rapportage Regionaal Armoede Onderzoek Maastricht-Heuvelland.

2.1 Open antwoorden

Tabel 1: Oorzaken financiële situatie

Wat zijn volgens u de belangrijkste oorzaken van uw financiële situatie?
<p>ABP verlaagd pensioen of blijf gelijk al 8 jaar lang. Ook geen indexering. Zolang al dubbele achteruitgang en achteruitgang, want alles wordt elk jaar duurder denk aan huur, zorg, abonnement, energie etc. Omdat wij net onder modaal inkomen zitten maar net boven subsidie grens komen wij nergens voor in aanmerking, zodat iemand die wel voor alle subsidies in aanmerking komen er maandelijks meer netto inkomen aan overhouden dan wij.</p> <p>Als iemand in de bijstand zit, is dat geen vrije keuze. Ik verdien liever mijn eigen geld. Ondanks vele pogingen lukt het maar niet ertussen te komen. De "arbeidscontracten" van tegenwoordig zijn schandelijk je stelt je fulltime beschikbaar (dit wordt van je verwacht en dit onderteken je) maar vervolgens krijg je maar een paar uur werk (en dit weet je vaak pas een week van tevoren). Dit zorgt ervoor dat ik niet uit de bijstand kom en mijn fin.situatie niet kan verbeteren. Ander werk aannemen is vrij lastig als je reeds een contract hebt ondertekend waarin je aangeeft beschikbaar te zijn. Tevens gebeurt het ieder jaar opnieuw dat de mensen die bij Toeslagen.nl werken, mijn fin.situatie "verbeteren" (gewoon een hoger bedrag invullen dat ik zogenaamd ga verdienen) waardoor ik minder huurtoeslag krijg terwijl ik deze zo hard nodig heb. Anders kan ik ergens buiten in een doos gaan wonen. Laatst kreeg ik daardoor zo'n 600 euro (nog over het jaar 2014) omdat ik te weinig heb gekregen. Echter dit geld heb ik nu nodig, dus ook tijdens 2016. Deze 600 euro gaan echter weer op aan hoge gemeentelijke belastingen en een ziekenhuisrekening. Ik heb met opzet een hoog eigen risico afgesloten zodat ik minder geld per maand hoeft te betalen. En zo kan ik nog wel even verder gaan...</p>
<p>andere huurwoning aow te laag</p>
<p>Arbeidsongeschiktheid en minimale uitkering via omdat een gemiddelde aan loon is genomen van 2 banen voordat ik ziek werd</p>
<p>baangarantie, geen vaste contracten meer</p>
<p>Burn out van mijn man waardoor hij een jaar lang maar 90% van zijn loon betaald kreeg</p>
<p>door omstandigheden niet alles uit carrière kunne halen</p>
<p>Doordat contract niet verlengd is in 2014 (ik werkte full-time) financieel achteruit gegaan. Nu werk ik part-time en krijg aanvullende uitkering maar dat is minder dan voorheen</p>
<p>Een landelijke overheid die denkt dat ze de mensen met betaald werk onbeperkt d.m.v. belastingen kunnen leegmelken voor hun nutteloze en verlieslijdende projecten zoals vluchtelingenopvang. Daarnaast een Europese "overheid" die hun megalomane leefstijl en ambtenarenprivileges in stand houden door hun lidstaten uit te zuigen.</p>
<p>geen</p>
<p>Geen banen voor academische starters zonder ervaring in regio Zuid-Limburg.</p>
<p>Geen kopers te vinden voor een stuk bouwgrond</p>
<p>geen opbouw pensioen</p>
<p>Geen werk in mijn werkveld waardoor er weinig uren beschikbaar.</p>
<p>Heb momenteel een part-time baan, daardoor ook part-inkomen</p>
<p>I have only a part time Job. I would like To find a full time Job.</p>
<p>Ik geef mijn kind altijd iets extra,s zodat ze toch af en toe eens mee kan doen met de rest bv bioscoop, zwemmen gezellig naar de stad af en toe met vriendin om ijsje te eten .en dit gaat dan toch van je leefgeld af .</p>
<p>ik heb teveel van mijn oude dag voorziening moeten gebruiken om te kunnen leven. Gelukkig had ik schoenen en kleding genoeg zodat ik niets heb hoeven bij kopen.</p>
<p>Ik kan geen baan vinden op mijn opleidingsniveau.</p>
<p>Ik kon alleen betaald werk vinden ver onder mijn opleiding en voormalig inkomen. Daarom verdien ik zo weinig.</p>
<p>Ik studeer en ben volledig afhankelijk van huursubsidie en een lening (vandaar ook schulden).</p>
<p>Ik studeer nog en mijn vriend ook.</p>
<p>Ik werk aan huis als fietsenmaker. Mijn bedrijfsactiviteiten zijn reparatie van fietsen met tweedehands onderdelen en verkoop van tweedehandsfietsen. Momenteel sta ik op het punt om stoppen met mijn werkzaamheden en een Bijstandsuitkering gaan aanvragen. Het probleem is dat ik nergens meer opknapt fietsen kan of mag opkopen.</p> <p>in 2006 is mijn relatie stukgelopen waar ik al mijn geld in gestoken had om mijn toenmalige vriendin en haar zoon van 4 jaar (uit andere relatie) te ondersteunen omdat de echte vader dat niet deed en zij geen werk had en kon vinden in die tijd. ik woonde in maastricht en zij in beverwijk dus ik pendelde telkens voor mijn werk terug naar maastricht. na 4 jaar bleek dat ze er nog een ander op na hield maar toen was voor mij het kwaad al geschied en was ik veel geld kwijt geld kwijt en geen relatie meer. de bedoeling was hard te gaan werken om weer financieel gezond te worden echter gooide mijn gezondheid roet in het eten en werd ik in 2007 ziek (zware rugproblemen waaraan ik niet geholpen kan worden) Mijn toenmalige werkgever werkte vervolgens niet goed mee tijdens het re-integratie traject , hij werkte in alles tegen. Uiteindelijk werd ik in 2012 100% arbeidsongeschikt verklaart omdat men geen passende baan kon vinden die bij mijn ziektebeeld en beperkingen paste. Mij werd door de orthopeed beweeg therapie geadviseerd (moest wel onder deskundige begeleiding) Deze therapie vond ik destijds bij Health Center Amby echter wilde de zorgverzekering deze vorm van therapie niet vergoeden omdat het niet medisch bewezen was dat deze therapie zou helpen. ik ben deze kosten toen zelf gaan betalen van 2008 t/m oktober 2013 toen ben ik noodgedwongen moeten stoppen omdat ik het financieel niet meer dragen kon. Ik ging destijds 3x per week 2 uur en met succes want mijn klachten werden duidelijk minder maar nu op dit moment ben ik weer helemaal bij af , het is gewoon jammer dat zorgverzekeraars weigeren mee te werken . Daarnaast werd ik in 2008 ook nog eens longpatiënt en sinds 2014 ben ik ook nog eens Diabetes type 2 patiënt geworden. Ik zou niets liever willen dan weer te gaan sporten zoals toen maar helaas zit dat er niet meer in. De minimale verhoging van het inkomen waar de regering voor gezorgd heeft , heeft er nu ook voor gezorgd dat ik net boven inkomensgrens voor kwijtschelding van de gemeentelijke belasting ben komen zitten dus die moet ik dus weer zelf gaan betalen en dan ook nog het eigen risico van de zorg . Mijn vaste lasten zijn zo hoog dat ik geen kant meer op kan . Het kan natuurlijk altijd erger maar ik ben heel eerlijk dat mijn leven zich nog alleen thuis afspeelt omdat er geen geld is om iets leuks te doen of een lekker te gaan shoppen. Alles word steeds duurder maar het bedrag wat overblijft om te besteden word steeds minder . De</p>

Wat zijn volgens u de belangrijkste oorzaken van uw financiële situatie?
regering heeft in mijn ogen deze verhoging doorgevoerd omdat ze wisten dat er dan minder geld kwijtgescholden hoefde te worden en dus goed is voor de staatskas. Het eigen risico is de doodsteek geworden voor mensen die in een dergelijke situatie zitten of erger.
Invoering leenstelsel
Kan niet meer uren werken
KNormaliter zou een fulltime werkend mens redelijk eenvoudig het hoofd boven water moeten kunnen houden. In Meerssen slaagt men erin de ozb in één klap met 36 % te verhogen. Totale bedrag (inclusief waterschap) plaatselijke belastingen stijgt met bijna 50 %. Dat is alleen een gevolg van politiek haatdragendheid, gekissebis en onkunde van politieke dilettanten en voorbijgangers. Herindeling is onvermijdelijk. Hef die gemeente nou op en verlos haar uit haar narcistische lijden en verlos van dit kinderachtig amateurisme. Voeg daarbij idioot hoge ziektekostenpremies en eigen risico, prijzen abonnementen internet, krant, telefoon etc en misdadige tarieven energie en energiebelasting en de problemen worden groter en groter. Laat ik de misdadige lage rente niet vergeten .....
Kosten worden hoger, eigen bijdrage ziektekosten wordt hoger, studiekosten van 2 kinderen die geen stufie meer hebben. Je wordt gesandwiched tussen hogere kosten en gelijk blijvend / minder inkomen. Het is constant goed budgetteren. Zo denk je "er ben er weer even boven op" en dan komt er weer een (on)voorziene tegenvaller en zijn de moeizaam gespaarde reserves weer op. OP financieel vlak komt er derhalve geen rust.
lestijden van studie beperken mogelijkheid tot werken
Maar 1 inkomen omdat partner zelfstandig ondernemer is zonder inkomen voorlopig
Man is van 40 uur p.w. contract naar een nul uren contract geen vast inkomen meer in 2016
mijn echtgenote is invalide verklaard vandaar dat ik mantelzorger ben
Mijn man is onlangs een eigen bedrijf begonnen, wat nog niet rendabel is
N/A
Naast een studie heb je niet veel tijd voor een baan, met je loon van het aantal uren naast de studie kom je niet rond zonder afhankelijk te zijn van je ouders, goedkope huurwoningen zijn er niet. Wij delen een appartement dat nog in oude staat is (enkele ramen, niet gerenoveerd, vochtig huis met regelmatig schimmeplekken) in een onpopulaire wijk in Maastricht en kunnen alsnog niet volledig zelfstandig rondkomen met alleen ons loon en studiefinanciering. Zonder geld van onze ouders zouden we alleen bij onze ouders kunnen blijven wonen en op en neer moeten reizen
Niet meer geaccepteerd worden op de arbeidsmarkt vanwege leeftijd. Dit probleem wordt absoluut niet erkend.
Nog geen afgeronde studie en daarmee geen baan
Omdat ik een bedrag van 2500,- Bruto boven de huursubsidielgrens krijg op jaarbasis heb ik geen recht op huursubsidie, daarom ook maar 22,- zorgtoeslag.
Onvoldoende zekerheid van werkuren
opheffing eigen onderneming
Overheid die zich niet verdiept in de problemen van de burgers.
partime werk, weinig inkomen
Partner die chronisch vermoeid is en daardoor niet kan werken en mijn inkomsten zijn te weinig voor ons twee en zelf heb ik al 2 zware banen in de thuiszorg en catering voornamelijk de spoelkeuken en nog meer gaan werken met mijn 57 zie ik niet zitten ben blij als mijn werk er opzit zo moe ben ik dan dat ik op de bank vaak in slaapval om half 4
Partner kan geen werk vinden.
Pas gestart met eigen bedrijf (oktober 2015) en geminderd met ZZP-werk. Mijn bedrijf moet nog groeien.
Per 1-6-2013 ben ik werkeloos. Per 1-2-2016 had ik een werk. Proeftijd liep tot 1-3-2016 en contract werd niet verlengd. Nu weer werkeloos. Ik kom niet in aanmerking voor bijstand ivm eigen huis. Evt is krediethypotheek een optie (moet ik gaan uitzoeken) Ik ben net voor mijn 50e verjaardag werkeloos geworden en kan geen aanspraak maken op ioaw (dan was mijn financiële situatie niet zo uitzichtloos geweest)
plotseling hoge kosten en wijziging financiële situatie
Recent arbeidscontract niet verlengd, m.a.g. WW, maar beduidend minder dan het bestaansminimum. Aanvraag IOAW is in afwachting van een baan uitgesteld.
Steeds hogere kosten en minder opbrengst
Studeren
Studie
te lage uitkering.
te veel geld uitgeven door teveel willen, consumptiemaatschappij
te weinig goed betaalde opdrachten
Te weinig werkervaring hbo om een baan op niveau te vinden ipv ongeschoold of laaggeschoold werk erg frustrerend
Teveel gemeentelijke en overheidsbelastingen zijn te hoog en niet inkomensafhankelijk voor de minima! Voorbeeld: legeskosten gemeente, waterschapsbelasting, energiebelasting enz.
Uitgaven
Verhuizing gehad
Wegens fysieke belastbaarheid die door de reumatoloog is vastgesteld. En door de pijnklachten van de fibromyalgie en artrose is het moeilijk om een volledige baan te kunnen werken. Daardoor ben ik dan ook mijn vorige baan kwijtgeraakt, waar ik dan ook meer dan 5 jaar met plezier heb gewerkt.
Werk partime 21 uur in de week. Ernaast zorg voor de kinderen en zieke ouders die mijn zorg nodig hebben.
Wsnp
zelfstandig ondernemer, we hebben een kledingatelier en winkel in feestkleding, onze inkomsten zijn tijdens de crisis ver achteruit gegaan en langzaam trekt het aan maar we hebben veel schulden opgebouwd. We krijgen geen hulp van het zelfstandigen loket van de gemeente Maastricht en voor schuldhulpverlening moeten we de zaak sluiten en een bijstanduitkering aanvragen, dat willen we niet. Voor ons zou een basisinkomen zoals bijvoorbeeld in Groningen ideaal zijn. Tot nu toe hebben we nul komma nul medewerking van gemeente Maastricht gekregen ondanks meerdere hulpvragen !!!!!

Tabel 2: Mogelijkheden om zelf situatie te verbeteren

Welke mogelijkheden ziet u om zelf uw situatie te verbeteren?
Andere baan vinden die meer bij mij opleidingsniveau past

Welke mogelijkheden ziet u om zelf uw situatie te verbeteren?
Basis inkomen
BBZ aanvraag looot
Beter het werk van de universiteit plannen waardoor ik meer kan werken
bewindvoering in stand houden, zoveel mogelijk sparen
Budgetbeheer tot alles weer op peil is is meer als genoeg voor nu, het heden.
Dat is nu veel te laat ,toen ik aanklopte bij de uitkeringsinstantie om ons uit deze voortdurende staat van armoede te helpen kregen we altijd nul op het rekwes! We waren weigerachtig mij werd mijn angststoornis verweten en belachelijk gemaakt etc etc etc .
De voorzienigheid. (helaas nog niet bij iedereen bekend)
Dit helpt allemaal geen zier. De burger wordt aan alle kanten genaaid en uitgemolken. De dag na de verkiezingen zijn alle beloftes weer vergeten, is het geld binnen voor de amateurbestuurders en kan de rest verrekken. En dan nog durven vragen om meer betrokkenheid en participatie.
Doormodderen, plussen en minnen, totdat de kinderen, over 2 tot 4 jaar, (financieel) onafhankelijk zijn.
Een mogelijkheid om fietsen op te kopen van het gemeentelijk depot.
Eigen bedrijf opzetten
Hopen dat het bedrijf van mijn rendabel wordt. Ga daar deze week een cursus voor volgen, om de marketing om me te nemen. (naast de 32 uur die ik momenteel kan werken bij mijn werkgever)
Hopen op betere tijden in de economie zodat eigen zaak winstgevend gaat worden
Hypotheekrente wordt dit jaar lagerSchuld afbetalen vóór mijn pensioen
ik ben overspannen geraakt, dus wil ik vooral weer gezond worden.
Ik heb een zieke Vrouw die niet alleen meer fatsoenlijk kan lopen en huiswerk doen, zij is op mij aangewesen ik krijg over een maand aow
Ik zou graag gezond willen worden, mijn gewicht is 140 kg, heb slaap apneu, ik krijg regelmatig hyper aanvallen, en heb een kloof aan mijn sluitspier zitvlak.En ik wordt nu onderzocht i.v.m. kanker.Als ik gezond was, zou ik graag meer van de buiten wereld willen zien en meemaken, momenteel kom ik weinig buiten, dit i.v.m. medische klachten.Hopende u voldoende te hebben geïnformeerd.M.v.g. D.v.Havere.
In de zin: "we hebben geen schulden" ben ik heel blij/trots op onze financiële situatie, maar dat we meer over zouden houden om eens nieuwe kleren kunnen kopen of een dagje uit kunnen gaan... Dat zou ons echt een boost geven. We zitten net op die grens dat het niet slecht gaat maar beter zou zeer welkom zijn. Ik hoop dan ook dat ik in de toekomst wel een baan kan vinden die past bij mijn "vrije" momenten, dat wil zeggen dat mijn man dan thuis moet zijn voor onze kindjes (peuter&kleuter). Maar omdat ook mijn man in deze economie geen vast rooster meer krijgt is dit dus extreem lastig omdat je zo flexibel als een elastiek moet zijn bij elke baan tegenwoordig...
Inleving, begrip en rekening houden van de overheid met de problemen van de burgers en daadkrachtig optreden.
Meer mogelijkheden krijgen om mijn bedrijf te laten groeien. Hierbij zou de gemeente mij kunnen ondersteunen, maar dat doen ze niet omdat ik geen bewindvoerder ben. Ik zie mezelf als financieel maatwerker en help mensen precies daar waar de behoefte is. Hier heeft de gemeente voordeel van, want er is een positieve uitwerking op hun financiële situatie. Daarnaast zal terugvallen beter begeleid zijn en kan het aangepakt worden alvorens opnieuw problemen ontstaan. De nazorg is groot. De hulp is op maat en op de specifieke situatie.
Mijn enige hoop is nu nog dat ik in aanmerking voor een Nug-traject.Ik hoop in contact te kunnen komen met lotgenoten.
N/A
naar zweden emigreren
Oversluiten hypotheek
Staatslot, of dergelijke.
Studieschuld aflossen
vaker bij de gemeente aankloppen
Verhuizen
vinden andere huurwoning
Voor sport en cultuur hebben we voor onze zoon wel bijdrage in de kosten gekregen van jeugd cultuurfonds en jeugdsportfonds. Voor onze winkel krijgen we advies van het ondernemersklankbord maar verder is er voor ondernemers geen hulp !!
werken in het midden-oosten i.v.,m taal, dat zal makkelijker gaan.
wia en werken
Wij vallen net overal buiten de regelingen en voorzieningen
Woonsituatie veranderen
Zonder eigen financiële middelen kan ik mijn situatie niet verbeteren dankzei de zorgverzekeraars.Daarom begrijp ik niet dat onze regering daar niet ingrijpt want ik ben er heilig van overtuigd dat veel mensen daardoor nog een kans zouden krijgen op een "beter" bestaan.Ik voel me door mijn chronische rug ziekte waarmee ik ben afgekeurd nu dubbel gestraft omdat ik dus een uitkering heb die geen draagkracht heeft en dat de zorgverzekeraar niet wil meewerken terwijl ik me wel blauw moet betalen aan de zorg en dat noem ik in dit geval dan diefstal.

Tabel 3: Grootste moeilijkheden

Tegen welke moeilijkheden loopt u aan bij het verbeteren van uw eigen situatie?
Omschrijf de drie grootste moeilijkheden
-
- Cliënten kunnen geen bijzondere bijstand aanvragen voor mijn diensten die aanzienlijk goedkoper zijn dan bewindvoering. Kosten zijn 5% van de totale inkomsten excl. BTW (wederom maatwerk).- Geen erkenning van mijn expertise- Geen ondersteuning bij het opbouwen van mijn bedrijf.
- flexibiliteit ivm veranderende lestijden is vaak lastig- niet genoeg uren kunnen maken (ook door de lestijden)- ik ben volgens werkgevers te hoog opgeleid en word daardoor vaak afgewezen
- mezelf- aflossen studieschuld
- Progressiviteit van toenemende chronische gezondheidstoestand als gevolg van meerdere medische fouten door knoeiers - specialisten van AZM Maastricht- Problemen met financiering van hulp wegens lichamelijke beperkingen,- Toenemende

Tegen welke moeilijkheden loopt u aan bij het verbeteren van uw eigen situatie?

Omschrijf de drie grootste moeilijkheden

problematiek rondom zelfstandig functioneren met negatieve gevolgen voor mijn gezondheidstoestand.

- Vaste lasten zijn erg hoog.- Bang voor een geestelijke terugval bij mijn man zodat er weer minder salaris betaald zal worden.- constante twijfel tussen meer uren werken of meer thuis zijn voor mijn zoontje

- Vinden van een betaalde baan, passend bij opleiding en werkervaring.--

- werkervaring- aanbod van werk- geen of bijna geen antwoord op sollicitaties

-Bedrijven willen geen academische starters zonder ervaring-Er zijn sowieso nauwelijks banen voor starters, voor junior posities willen ze mensen met 3 jaar ervaring, helaas tellen stages niet mee.-Voor banen voor hbo'ers word je afgewezen omdat je te hoog geschoold bent.

-er is geen werk in mijn werkveld .-alleenstaand met 2 jonge kinderen

-werk zoeken (krijgen) op mijn leeftijd is moeilijk.-gemeentelijke belastingen worden flink duurder.-kinderen vragen (school,sport,vakantie,vrije tijd) om vaker en meer uitgaven,sociale leven(boodschappen,gas,electra,enz) wordt duurder.

= onbenul, onbekwaamheid, cliëntelisme, onbetrouwbaarheid politiek en bestuur = grootgraaiers banken, zorgverzekeraars, bestuurders en directies pensioenfondsen,gewone verzekeraars, bestuurders etc.= pensioenpotplunderaars/-politici

0

1

1, De huidige "overheid" en wat daarmee samenhangt2. De uitkeringsinstanties3. Onwetendheid van de mensen

????

1 Het zoeken naar een beter betaalde vaste baan2 leeftijd vm vinden baan en merken dat je ouder wordt

1. De rede die ik bij de vraag hiervoor noemde: mijn man geen vast rooster meer waardoor ik niet "flexibel" kan werken.2. Geen hulp van familie waardoor ik niet kan werken en de kinderopvang is veel te duur. (Als ik al zou werken, verdienen ik het minimumloon en gaat dat dus op aan de opvang)3. De algemene instelling van vele tegenwoordig... Ieder op zich zelf en help vooral niemand...

1. Door mijn beperking is het lastig om de situatie te verbeteren2. Geld.3. Welke mogelijkheden er zijn, voor bv opleidingen of andere mogelijkheden.

1. Het lukt niet een betaalde baan te krijgen. Ik snap er geen jota van. Na allerlei gesprekken, uitz.bureaus, netwerk etc lukt het me niet. Ongelooflijk, na al mijn werkervaring.En dus solliciteer ik op alles wat los en vast zit om maar van die uitkering (en alle vooroordelen) af te komen.Echter, dan krijg ik als bericht dat ik geen ervaring heb en dat er anderen zijn (vele anderen) die dit wel hebben. Hoe dan ook...ik kom er niet doorheen.2. Per april kan ik in een hotel gaan poetsen (oproep maar wel 7 dagen per week beschikbaar zijn). Dus met een contract zoals hierboven beschreven. Het min.loon is dusdanig laag dat ik 7 volle dagen in de week zou moeten poetsen om aan bijstandsniveau te komen. Belachelijk. Het min.loon moet anders worden berekend, evenals de hoogte van de bijstand, aangevuld met huur- en zorgtoeslag. Helaas is dit nodig.En de toeslagen moeten over precies het juiste bedrag worden berekend, niet over een inkomen dat door de overheid te hoog wordt "ingeschat" waardoor ik vervolgens alsnog af en toe met honger naar bed kan gaan.3. De (voor)oordelen van de omgeving helpen ook niet. De mensen om mij heen menen dat het aan mij ligt dat ik misschien niet echt wil werken of dat ik er niet genoeg voor doe. Uiterst frustrerend!Wetende dat het alleen maar lastiger zal worden ooit weer aan mijn "oude" werk te komen (office manager/directiesecretaresse) ga ik toch werk doen als schoonmaker. Een werkgever kijkt immers alleen naar wat je als laatste hebt gedaan, en wanneer je dat gedaan hebt.Graag wil ik mij verbeteren (bijv. via scholing) maar of dit mij helpt mijn werk terug te krijgen?!Er zijn te veel werklozen, te veel mensen die solliciteren (de "gewone" en de verborgen werklozen als ook de mensen die solliciteren die al een baan hebben) en de werkgevers stellen meer en meer eisen.Geen idee hoe ik daar nog aan moet voldoen nu ik al twee jaar geen betaalde baan heb.

1. Ik ben te oud en te duur en vind geen passend betaald werk2. Ik rook veel, ondanks verscheide pogingen om te stoppen of te minderen, lukt mij dat niet ik zit ook veel te veel thuis waardoor ik meer rook.3.Door het thuis zitten, verbruik ik veel meer verwarming, elektrisch, etc.

1. Ik solliciteer veel om een betere baan te vinden maar krijg altijd nul op t rekest. Ik wijt dat aan m'n leeftijd. 2. Mijn vrije verhuur woning is te duur, maar de sociale huurwoningen zijn te schaars en veelal echt te slecht.3. Ik kan nu goed rondkomen mede door kinderalimentatie, kgb en kinderbijslag. Maar zodra de oudste 18 is valt dat weg terwijl ik dan nog steeds een middelbare scholier heb mentale kosten en weinig zelfstandigheid.

1. Inkomen kan ik niet verhogen. Ik heb een betaalde baan van 32 uur, werk vaker meer maar dat levert geen inkomen op aangezien dit bij een vrijwilligersorganisatie is waarbij de budgetten zeer onder druk staan. 2. Kosten zijn al erg verminderd en vlees staat echt niet dagelijks op het menu. Ik doe boodschappen met een "lijstje" wat er niet op staat wordt niet gekocht. Abonnementen zijn al jaren geleden opgezegd. De krant krijg ik van mijn 88 jarige moeder. 3. Kosten worden steeds hoger.De kosten worden steeds hoger huur stijgt, ziektekostenverzekering en eigen bijdrage ziektekosten stijgt. Alhoewel mijn kinderen 18+ zijn, zijn ze wel nog financieel afhankelijk van mij, terwijl ze niet meer in mijn gezin meetellen. 3x ziektekostenverzekering en reserve eigen bijdrage minus tegemoetkoming kinderen is al 350,= per maand! Kleding van de kinderen. Dan weer is er een laptop kapot, dan is er een uit zijn / haar broek gescheurd. Sommige studieboeken kosten wel 250,= euro! Studeren is echt iets voor rijke mensen geworden. Schandalig!

1. Slechte gezondheid chronisch ziek2. Door schulden3. Slecht inkomen

1. Sluiting bejaardenhuis voor zorgbehoevende ouderen.2. Gebrek aan woningaanbod voor senioren die in een koop/huur groepswoning willen wonen.3. Huizenmarkt

1.Geen motivatie tot zoeken werk. 2.Wetende dat er nauwelijks vacatures zijn passend bij mijn diploma.3. Momenteel zwanger.

1.Vinden van werk qua leeftijd en wat bij mij past als mens.2.Afwijzing van bijzondere bijstand 2016 voor verhuis-en inrichtingskosten.3.Probeer te sparen nu ik veel belasting moet betalen over 2015 en geen aftrekposten had.

1) Tijd nodig om te studeren dus werken gaat moeilijk2) Terug naar familie in het weekend dus opnieuw bemoeilijkt dit het mogelijke werk dat ik kan doen3) -

1) Vooral de sterk wisselde gezondheid is een grote last bij het oppakken zoals zaken als het vervolgen van een opleiding en/of een eigen bedrijf opzetten.

1)Dat ik slim genoeg ben en ook mijn Propedeuse in het eerste jaar heb gehaald maar dat mijn lichaam niet meewerkt en ik dan weer een burn-out heb gekregen. Hersenen kunnen wel en willen graag maar lichaam kan de druk slecht aan.2) Dat ik tijdsdruk voel met herkeuren van WIA patiënten. Ik wil mijn HBO studie afmaken maar of ik daar de tijd voor krijg?

50 plus maakt geen kans meer op arbeidsmarkt. In tegenstelling tot datgene wat de directeur UWV uitspreekt.

af en toe geen geld kunnen overhouden, na het betalen van de vastelasten

Alleenstaand ouderschap, vader volledig uit beeld. Geen gedeeld ouderschap of alimentatie. Druk daardoor groot. Constant moeten zorgen geeft stress. Verklaart ook kleine leefwereld en tel daarbij geringe financiële middelen bij op. Dat is pittig.

Tegen welke moeilijkheden loopt u aan bij het verbeteren van uw eigen situatie?

Omschrijf de drie grootste moeilijkheden

ALS ALLOCHTON WORD IK ALS BOEF BEHANDELD DOOR ALLE OVERHEID

ALS doof zijnde kom je heel moeilijk contact maken

Als ik al iets zou willen verbeteren wordt dat onmogelijk door mijn lichamelijke, niet gezonde, situatie en de vele beperkingen op dat gebied.

Als ik geen geld heb om buiten de deur te eten, dan vast ik toch gewoon een aantal dagen. Ook als is de huisarts hierop tegen. Maar wat wil je anders? Inbreken, overval plegen?

Als zelfstandig ondernemer met een bv ben je verplicht jezelf een salaris toe te kennen. Ook als dit niet lukt financieel. Dan moet je toch de lasten afdragen aan de fiscus over een salaris dat je niet ontvangen hebt. Dit is voor ons heel lastig om te betalen met alleen mijn inkomen.

asociaal gedrag van de gemeente , Bsgw, en overheid

Banken die tegenwerken Gemeenten die tegenwerken Belastingdienst die tegenwerkt

ben het goed tot zeer goed gewend in het verleden - door omstandigheden moet ik nu op de kleintjes letten, hetgeen me voor 50% goed lukt!!

Ben te oud om nog te gaan werken.

bepaalde wetgevingen, zoals kostendelerwet , belemmeren een sociaal gezinsleven. geen auto mogen en kunnen hebben voor gezamenlijke gezin / familie activiteiten. geen vergoeding voor geestelijke gezondheidsondersteuning voor mijn trauma's.

Bureaucratie, incompetent ambtelijk apparaat zonder empathisch inlevingsvermogen en een overheid met prioriteit om eigen financieel plaatje op orde te brengen.

Bureaucratie, inzicht in situatie door ambtenaren, wel positieve hulp door woningcoöperatie

Chronisch ziek, kan max 20 uur per week werken, afhankelijk van UWV.

Chronische rugaandoening.

Contact met huisarts, waardoor ook geen contact met maatschappelijke organisaties. Een adequate totale body-check op korte termijn gezien mijn leeftijd De zorgverzekeraars zijn moeilijk of helemaal niet benaderbaar

Dat mijn wederhelft een baan vindt

De tijd om dingen te verbeteren. Als je alleen woont en een fulltime baan hebt dan is het moeilijk om zaken als cv onderhoud ed te regelen.

De vaste lasten en het eten zijn in verhouding van het inkomen te zwaar geworden.

Dingen zoals de gemeentebelastingen die niet wordt kwijtgescholden omdat mijn spaarrekening te hoog zou zijn. En dit terwijl ik al jaren inkomsten onder bijstandsniveau heb. Dat beetje spaargeld was voor mijn collegegeld bedoeld. Maar daar moet ik nu 600 van aan de gemeente betalen.

Door de wetgeving moeten blijven werken maar onder tussen je eigen gezondheid naar de knoppen gaat

Door medische klachten Kan niet of nauwelijks ver lopen. Kan niet goed mijn lichaam bewegen, krijg dan steken en verkrampten.

Door problemen met gezondheid en de natuurlijk de leeftijd kan er niet meer gewerkt worden.

door slechte gezondheid en daardoor hoge medische kosten geen verbetering mogelijk. Er worden steeds meer medische kosten niet of maar gedeeltelijk vergoed. Eigen risico ben ik altijd helemaal kwijt en gaat steeds maar omhoog. Huur gaat ieder jaar omhoog, huurtoeslag groeit niet mee.

Doordat ik 70 euro boven het bijstandsniveau aan Wia uitkering krijg, val ik buiten tegemoetkomingsregelingen en mogelijkheden voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen. Ik wil heel graag een opleiding gaan volgen om vandaaruit mijn eigen onderneming te starten. Echter de kosten voor die opleiding 4500 euro kan ik niet betalen. Ik voed mijn 3 kinderen alleen op en heb nauwelijks mogelijkheden terug te vallen op een sociaal netwerk in geval van nood.

Doordat je weer veel vlugger aan het werk wilt gaan omdat je anders in de 70% regeling valt en ver onder het minimum komt te zitten gaat dat vaak ten koste van je gezondheid.

durf niet gauw om hulp te vragen weet vaak niet bij welke instantie ik iets kan vragen

Echtgenote is dementerend maar ze is er zich niet van bewust Heb de situatie aangekaart bij huisarts maar er zijn nóg geen concrete stappen ondernomen Weet zelf niet hoe ik de situatie zou moeten aanpakken

een andere woning maar helaas geen geld

Er is geen tijd voor meer werk door een studie en dus ben ik afhankelijk van studiefinanciering/ lening

Er is op dit moment geen werk in de branche waar ik voor opgeleid ben.

Er is weinig werk dat goed te combineren is met de zorg van mijn 3 schoolgaande kinderen. Er wordt weinig geïnvesteerd vanuit de overheid in opleidingsmogelijkheden voor omscholing. Tenminste dat ik weet.... Heb nog nooit daar iets over gehoord. Om tegemoetkomingen aan te vragen voor sport, voelt alsof je je hele situatie moet verantwoorden terwijl ik in de bijstand zit, volgens mij is dat toch al voldoende reden.

Financiële situatie, stress, lichamelijke beperking.

Flexibele werkgever qua thuiswerk, alternatieve werktijden.

geen

Geen

Geen ander werk vinden wegens leeftijd van mij en partner vind geen ander werk omdat hij van Nigeria is en er echt discriminatie bij uitzendbureaus en op de werkvloer is. Nu onderhoud mijn man de webwinkel van ons atelier en kledingzaak : altenagala.nl. Momenteel hebben we ook niet de inkomsten om een omscholing of cursus te doen. Verder heb ik gezondheidsproblemen (artrose) wat me wel beperkt in de mogelijkheden .

Geen enkele

geen geld

Geen geld voor fatsoenlijk vervoer. Te hoge vaste lasten. Niet genoeg geld voor scholing partner.

Geen goed overzicht in de financiën

Geen idee

Geen idee!

Geen idee. Het is teveel en te ingewikkeld

Geen loonsverhoging te veel collegas geen reiskosten

geen mening

geen moeilijkheden

geen ondersteuning om vervolg opleiding waar werk wel is

Geen passend werk vinden Medische problemen worden niet beter Uitkering stuk minder dan voorheen

Geen subsidie kunnen krijgen om een opleiding te volgen. Ik word overall afgezeikt.

Tegen welke moeilijkheden loopt u aan bij het verbeteren van uw eigen situatie?

Omschrijf de drie grootste moeilijkheden

Geen vertrouwen Weinig hulp

Geen werk voor 50 plussers. Sollicitatieplicht versus vrijwilligerswerk gaan doen

Geen zicht op betaalde arbeid, bezuinigingen van de overheid, dus de situatie verslechtert. Geen erkenning van mijn ziekte (ME/CVS), dus ook geen hulp bij en kans op verbetering. Door geen geld, weinig mogelijkheden tot ontspanning (alles kost tenslotte geld), waardoor de gezondheid ook verslechtert.

geldmobiliteit onderhouden huis

gezondheid

Gezondheid

Gezondheid is m'n grootste beperking

Gezondheid is slecht, en moet meer gaan werken wat ik helemaal niet aan kan en door die druk gaat het steeds slechter met mijn gezondheid word ik heel erg gestrest van en kan niet overweg met onzekerheid, over mijn inkomsten en kan ik het nog opbrengen

gezondheid ivm geen lucht krijgen dwz kortademig, suikerziekte, leeftijd

gezondheid, gezondheid en gezondheid

Gezondheid. Weinig vacatures Limburg wel zijn.

Gezondheid Te weinig financiële middelen om bijvoorbeeld een leuke cursus etc te doen

Helaas is mijn leeftijd een voor veel werkgevers een probleem

Het inkomen van mijn echtgenoot is wisselend. Een normale vaste dienstbetrekking op zijn leeftijd (57) en niveau (HBO+) is onmogelijk te vinden.

Het is moeilijk om werk te vinden

Het is niet mogelijk om uitgaven veel te verminderen. Ivm leenstelsel zal lenen noodzakelijk blijven, en dus ook opbouw van schulden.

het leef geld het mee doen aan verenigingsleven

Het steeds minder zelf kunnen doen, zoals opknop-werkzaamheden, klussen enz vanwege toenemende lichamelijke beperkingen. De medicijnen die ik, op recept, zelf moet betalen, omdat deze niet worden vergoed door mijn zorgverzekering. Ik kan deze dan terugvorderen via de belasting, maar met aftrek van mijn drempelbedrag. Als men reeds n minimum inkomen heeft, vind ik dit toch n behoorlijke uitgave-post!

Hoge kosten voor een opleiding om positie in arbeidsmarkt te verbeteren.

hulp zoeken en werken tegelijk

Huurwoning vinden korte termijn Paar uur extra werk per week vinden Helemaal opnieuw beginnen met alles

Huurwoning vinden School betalen

Ik ben afgestudeerd aan de kunstacademie, met mijn diploma kan ik moeilijk werk vinden.

Ik ben niet bezig om mijn situatie te verbeteren. Mijn huidige situatie is niet ideaal maar ik verwacht pas verbetering als ik over vijf jaar met pensioen ga.

ik ben niet echt gezond, heb geen eigen vervoer en heb soms het gevoel dat ik niet echt gehoord word.

Ik ben nu een full-time student, dus meer betaald werken is niet mogelijk - daarnaast is dat op dit moment ook niet nodig.

Ik ben tevreden met mijn situatie

ik heb een minimum inkomen uit betaald werk en dat bedrag zal niet hoger worden terwijl de kosten wel stijgen.

Ik heb een vorm van autisme waardoor mijn wereldbeeld niet hetzelfde is als dat van anderen. Ook sociale interactie is moeilijk.

Ik heb geen recht op meer uitkering

Ik heb goedkopere woonruimte nodig en mijn inkomen zijn lager geworden bovendien moet ik mijn pensioen (niet de AOW) delen met mijn ex partner die nooit een reet heeft uitgevoerd en dus niets heeft opgenouwd. Is nu bewust gaan scheiden om eigen inkomsten te verkrijgen.

Ik kan geen baan vinden op mijn opleidingsniveau. Ik verdien nu weinig zonder reiskosten vergoeding waardoor ik net zo veel verdien als dat ik in de bijstand zou krijgen. Ik werk alleen uit principe. Omdat wij op de inkomensgrens zitten van huurtoeslag en zorgtoeslag is het voor ons moeilijk om te kunnen voorspellen of wij hier recht op hebben/ moeten terugbetalen aan het eind van het jaar.

ik kan wegens mijn ziekte niet meer werken

Ik mag bij Kringloop Zuid geen opknop fietsen uitzoeken.

ik werk 27 uur per week, dit is gezien mijn gezondheid het maximale aantal uren dat ik per week kan werken, daardoor is mijn inkomen uiteraard niet erg hoog

ik wil meer als wat bewindvoering goedkeurt. terwijl wat ik wil wel beter is voor mijn gezondheid. ik wil teveel krijg ik als reactie. ik krijg wel al veel van bewindvoering. financieel zijn er kaders waarbinnen ik iets mag dus ik mag wel het ene voor het andere ruilen waarbij de keuze die de meeste gezondheidswinst oplevert leidend is.

ik word van alle kanten door diverse instanties gekort en dat moet ophouden. loop overal met de kop tegen een muur

Jaren lange tegenwerking van de uitkeringsinstantie ! Nu heeft dat allemaal geen zin meer, we zijn te oud ! In 1999 veranderde de bijstandswet, toen werd ik al uitgelachen dat ik graag een opleiding wilde volgen o.d om proberen iets te kunnen gaan verdienen, ik was al te oud en had/heb psychische problemen.

Juiste diploma maar geen werkervaring

Kan en mag niet meer werken ik heb 43 jaar gewerkt als rijder en als chauffeur en heeeel veeeeeel uren gedraaid om te bereiken wat ik opgebouwd heb namelijk een mooi huis met mijn eigen poten gebouwd in mijn vrijetijd en nu gedwongen moet verkopen vaste lasten zijn veel te duur bedankt regering

Kan geen werk vinden

Kind met beperking, bezuinigingen op subsidie, alles wordt duurder. Geen mogelijkheid om te investeren

Kosten kinderopvang Noodzaak auto voor werk

Laksheid van de hulporganisatie, gebrek aan inzet, te lang afwachten, geen concrete actie ondernemen.

Language (speak Dutch Is so important To find a Good Job), acomodation (rent a room Is expensive in Maastricht), Dutch Language Courses sometimes are so expensive.

lastig om passend werk te vinden

Leeftijd discriminatie

leeftijd

Leeftijd discriminatie

Leeftijd en gezondheid

Tegen welke moeilijkheden loopt u aan bij het verbeteren van uw eigen situatie?

Omschrijf de drie grootste moeilijkheden

leeftijd i.v.m. zoeken naar nieuw werk en klachten gezondheid

Leeftijd ivm : werk vinden Van klein pensioen en uitkering leven

Leeftijd, verveling, werk vinden

leeftijdscriminatie bij vinden van werk

M.b.t. vinden van werk, leeftijd en bepaalde lichamelijke beperkingen, verder denk ik dat de gemeente (als uitkeringsinstantie) moet kijken of aanvaarden van parttime werk door werkzoekenden / uitkeringsgerechtigden aantrekkelijk gemaakt kan worden.

matige gezondheid, leeftijd , nationale economie

Mensen bouwen op dit moment niet snel een eigen woning dus worden we onze grond niet kwijt. We hebben dit nodig om een beetje beter rond te kunnen komen.

Met kleine kinderen is het lastig en kostbaar om voor opvang te zorgen. Daarnaast kunnen beide ouders zich wel kapotwerken, maar als er dan geen tijd meer overblijft voor het gezin.....

Mijn (geestelijke) gezondheid

Mijn beperking

mijn echtgenote heeft zorg nodig die niet van buitenaf komt of zeer moeilijk is ook voor mij zelf ligt de zorg op laag pitje

Mijn eigen gezondheid maakt het onmogelijk om meer te werken , en thuiswonende dochter met vorm van autisme .

mijn financiële situatie wordt slechter door steeds nieuwe maatregelen van de overheid waardoor alleenstaanden er niet op vooruit gaan maar achteruit. Bij hetzelfde bruto inkomen blijft netto steeds minder over.Het vinden van mensen in mijn omgeving die dezelfde hobby's hebben.Ik kom financieel wel rond maar heb geen geld voor extra's waardoor ik vaak moet afhaken bij een groep wanneer ze besluiten om bv onderweg iets te gaan eten of drinken.

Mijn fysieke belastbaarheid.De leeftijd .En ik heb nu een baan, maar de meeste werkgevers willen niet dat je er een tweede baan bij neemt.

Mijn gezondheid

Mijn inkomen wordt minder, er is steeds minder geld om mijn schuld te betalen, er is weinig tot geen werk voor iemand van 60

Mijn opleiding duurt nog 3 jaar, en is te intensief om er naast te werken.

mijn Pensioen en AOW liggen vast. Dus er valt niets te verbeteren.

Mijn psychische problematiek

Moeilijk nieuwe betalende klanten te krijgen. Zware concurrentie mensen willen dubbeltje op de eerste rang.

moeilijk om nog een parttime baan te vinden

Moeite om werk te vinden als 50-plusser.

N.v.t

N.V.T

n.v.t.

N.v.t.

N/A

Net iets teveel hebben waardoor regelgevingen en tegemoetkomingen niet mogelijk zijn

Niet van toepassing

Nieuwe kleren kopen en meer goed voedsel zou beter mogen. Voor de rest ben ik tevreden vergeleken met andere mensen in de wereld. Verbeteren gaat niet want dan zou ik meer geld moeten "krijgen"en misschien eens met vakantie gaan....

nvt

Nvt

nvt.

Onbekendheid van de opleiding die ik nu volg en daardoor geen aanbiedingen krijgen.

Ontbreken van mogelijkheden om geld te verdienen

Onverwachte rekeningen

onverwachte uitgaven

onwetendheid over de mogelijkhedenmijn leeftijdtraagheid van geest

Onzekerheid qua inkomen en werk en daardoor afhankelijk van ouders voor opvang van onze zoon voel me belemmerd

Opleiding afronden (duur nog min. 1 jaar)Verder n.v.t.

Opleiding beperkt mij waardoor ik niet fulltime kan werken. Hoe eerder ik afstudeer, hoe eerder ik fulltime kan werken en meer salaris kan genereren.

Ouderdom Ik ben inmiddels met pensioen

Overheid - Belastingen - Voortdurend veranderende regelgeving

Overheids instantie's ,geen enkele goeie vangnet voor zelfstandige zzp ,hun word alles afgenomen zodra ze zonder opdrachten komen te staan

privé omstandigheden

Problemen met korte termijngeheugen nav ongeval. Daar zijn de problemen mee begonnen.

psychische gezondheid, sociaal netwerk, betaald werk dat ik aankan

psychische problemen

Reeds benoemd

School is nog niet afgelopen Ik ben er net achter gekomen dat ik zwanger ben Ik moet een baan gaan zoeken, maar dat zal niet makkelijk worden.

schuldhulpverlening, leeftijd en geen geld voor bv. vrijwilligerswerk

smalle en drukke tweerichtings straat met veel verkeer en weinig mogelijkheden om op straat te spelen - buurtlawaai (feestjes / dieren) - weinig groen in de straat

Steeds meer incidentele financiële tegenslagen die opnieuw overwonnen moeten worden. Terwijl door ontslag geen uitzicht is op een hoger loon. Zeer lastig om een nieuwe baan te vinden.

Steeds meer regels die door de overheid worden opgelegd aan eigen bedrijven.

Stress, gezondheidsproblemen, financieel slecht dus blijven nadenken wat belangrijker is... schoenen voor de kinderen of toch maar een brood? Vermoeiend hoor!

Studie combineren met werk. Hoge huur (plus elk jaar hoger). Ik houd ervan om soms nieuwe kleding te hebben en dan kom ik aan het einde van de maand in de problemen

StudieschuldGroeïende vaste lastenMinder hard groeiend salaris

Tegen welke moeilijkheden loopt u aan bij het verbeteren van uw eigen situatie?

Omschrijf de drie grootste moeilijkheden

Te beperkte arbeidsomvang. Beperking door gezondheid. Beperkte mogelijkheid om arbeidsomvang te vergroten door (mantel)zorg en opvoeding van kinderen.

te lage bijstand teveel uitgaven (chronisch ziek) continue zoeken naar inkomsten met een versleten rug

te lage uitkering, te hoge bijdrage eigen risico.

Te oud ondanks dat ik altijd goed heb gewerkt en mij had opgewerkt op moment dat ik werkloos werd te weinig opleiding om weer aan de slag te kunnen ik ben van mening mensen met een goede opleiding krijgen sneller een baan. en geen ondersteuning van iemand voor cursussen was in mijn geval geen geld

Tijd om te kunnen werken naast de studie is er nauwelijks. Anderen gaan er van uit dat men alles in een keer kan betalen.

TijdGeld

TijdmanagementStressVermoeidheid

Uitjes, uiteten, kleren

uitkomen met geld aan het eind van de maand, dure benzine in Nederland, belastingen op alles wat je hebt op in Nederland

UWV en Gemeentes die niet willen dat ik aan het werk kom met een fatsoenlijke baan die bij mij past.

uwv erkent mijn beperkingen niet maar ik kan niet als gezonde meedoen

Van kastje naar muur en nergens 1 lening kunnen krijgen om alles te kunnen betalen en maar 1 lening om af te betalen

Veel alleen zijn. Eenzaamheid. Problematische relaties gehad.

vind het moeilijk om nieuwe klanten te vinden/acquisitie te doen

Voor ik ziek werd had ik baan van 24 uur per week en erna baan van 40 uur per week maar uwv heeft mijn via bepaald op een gemiddelde van deze twee. Zou beter zijn als ze kijken naar t jaar waarin je ziek wordt en niet ook nog jaar ervoor dan was mijn via ook hoger geweest waardoor ik beter kon rondkomen zonder hulp van familie en vrienden

Wanneer je elke keer net niet je rekeningen kunt betalen, kom je heel moeilijk tot niet uit zo'n situatie en wordt het meestal alleen maar erger.

We houden per maand te weinig over als de vaste lasten eraf zijn.

Weet ik niet

Wegens een chronische afwijking aan mijn ellebogen (osteocondritis dissecans) heb gekozen voor een minder fysieke niche in de zorg budgetcoaching ipv als ZZP'er een dementerende mevr ondersteunen/verzorgen/begeleiden. Hier ben ik dus flink wat minder uren gaan werken. Als ZZP'er is er geen vangnet, dus mijn bedrijf zal moeten groeien, wil ik nog wat jaren mee kunnen blijven draaien.

Wegens ziekte hoge medische kosten en geen vooruitzicht op verbetering. Door mijn ziekte ben ik mijn werk, sociale omgeving en alle reserves kwijt geraakt. Geldgebrek beperkt mijn leven op alle vlakken.

Wegens ziekte mijn beroep niet meer kunnen uitoefenen uwv wil niet helpen aan omscholing kan zelf studiekosten niet betalen

Weinig geschikte banen

Weinig passende vacatures

Weinig vacatures voor hoog opgeleiden. Baan slecht te combineren met het solo opvoeden van jonge kinderen.

Weinig werk te vinden voor net afgestudeerden in beroepsveld

Wel actief in het vinden van baan, maar salaris is niet toereikend ivm maandelijkse kosten.

Werk > Leeftijd, werk in mijn sector is vaak gedigitaliseerd, gaten in mijn CV

Werk vinden in het algemeen, en ook werk vinden dat opleiding gerelateerd is. Gebrek aan huurwoningen.

Woning verkopen is lastig vanwege de buurt.

zelf 100% arbeidsongeschikt en echtgenoot nul uren contract werkzaam als taxichauffeur hoge vaste lasten en koophuis

Ziekte, schulden en huisvesting

Zit met gezondheid wotrdus moeilijk om betaald werk te zoeken zodat ik uit de uitkering kan komen

Zo lang je student bent kun je geen goedbetaalde baan krijgen knadat je nog geen diploma hebt en niet veel tijd hebt. Je hebt maar een bepaald inkomen uit studiefinanciering en in Maastricht zijn er niet genoeg en niet genoeg betaalbare kamers, studio's en appartementen beschikbaar. De weinige goedkope apoartementen zijn klein en jn slechte staat en huisbazen kunnen hun gang gaan om zoveel mogelijk geld te verdienen en zo weinig mogelijk in de woning te renoveren. De gemeente biedt geen betaalbare woningen voor studenten.

zoals in de vorige vraag omschreven , ik kan de kosten van de therapie neet meer betalen sinds 2013 omdat de zorgverzekeraar weigert deze therapie onder begeleiding van fysiotherapeute en medischtrainer te vergoeden. hun letterlijke reactie was : als u het niet meer betalen kunt, dan gaat u maar niet meer. Het is niet medisch bewezen dat deze vorm van therapie helpt dus wij kunnen deze therapie niet vergoeden. hier moest ik het mee doen. dit is de enige mogelijkheid om te proberen mijn rug weer stabiel te krijgen. Dit traject is een op maat gemaakt programma , aangepast aan mijn problemen. zolang mijn vrouw ziek is kan ik het nu niet beschrijven

Zorg voor kind, dure kosten opleiding kind

Zou willen werken, maar mijn gezondheid laat dat niet altijd toe. Heb dagen dat ik zo stijf ben als een plank, en de morgen nodig heb om langzaam op gang te komen. heb erge artrose en medicijnen mag ik niet meer innemen wegens mijn nier functie. Dus daarom heb ik soms dagen lang pijn.

Tabel 4: Bewust niet aangevraagde regelingen

Zijn er regelingen of voorzieningen die u in 2015 bewust niet heeft aangevraagd, terwijl u daar wel recht op had?

Alle regelingen, ik maak geen enkele kans terwijl genoeg niet werkenden met al die toeslagen zich kapotlachen.

Best veel. Ik weet beroepsmatig dat er mensen zijn die het simpelweg harder nodig hebben. Ik red me wel en vind om die reden niet dat ik misbruik moet maken van het systeem. Daarnaast heb ik de ambitie om een goed draaiend bedrijf neer te zetten en zou niet achteraf in een positie willen komen dat ik meer omzet heb gedraaid en dus onterecht gebruik zou hebben gemaakt van deze regelingen. Ik ben nog steeds van mening dat je dit alleen moet doen als het nodig is en niet simpelweg omdat het kan.

Collectieve zorgkosten. Was duurder dan hemaverzekering met alleen orthodontie verzekerd voor de kinderen.

Collectieve zorgverzekering.

De bijstandsuitkering

Denk het wel.

Zijn er regelingen of voorzieningen die u in 2015 bewust niet heeft aangevraagd, terwijl u daar wel recht op had?

Door mijn ziekte ben ik beperkt in administratieve zaken
dubbel kindergeld
Extra geld voor kleding
geef ik geen antwoord op
Geen idee.Zelfs bij de NS moet je iets met diggicode om met de trein te gaan.
huurtoeslag
ik weet het niet waar ik wel en niet recht op heb
ik weet niet waar ik wel/niet recht op heb.
Kwijtschelding gem.belastingen. Dit heb ik al eens geprobeerd en ik werd afgewezen omdat ik een auto heb (een Fiat Panda die als ik geluk heb 3000 euro kan opbrengen). Zonder auto in Zuid-Limburg is niet te doen. Toen ik nog in Amsterdam woonde, was het geen probleem het OV is daar prima geregeld. Hier is het knudde.Door mijn situatie zit ik gevangen. Ik ga nooit ergens naartoe. Zonder auto zou ik mij totaal machteloos voelen.Ik vind dat een auto die niet meer zo heel veel waard is, ik toch een (deel) kwijtschelding zou moeten kunnen krijgen.
Kwijtschelding van de gemeentelijke /waterschapsbelastingbelasting, daarvoor kom ik niet in aanmerking omdat ik zelfstandig ondernemer was, ook al haalde ik netto niet eens het bijstandsuitkeringsbedrag.
N/A
participatie en tegemoetkoming zorgverzekering
Participatieregeling en Kwijtschelding gemeentelijke en provinciale belastingen
reinigings rechten grote rompslomp voor ouderen
studiefinanciering
Vanwege de bureaucratie heb ik na vele pogingen de toeslag aanvullende zorgverzekering laten vervallen
VEEL
Voor sport en bijzondere bijstand.

Tabel 5: Hulp van maatschappelijke organisaties en stichtingen

Heeft u in 2015 steun ervaren van maatschappelijke organisaties en stichtingen?

Ja, vooral van:

Als vrijwilliger
De Gouwe Kwartaalhelp.
De Gouwe.
Een Facebookgroep: Elkaar helpen.
Facebook pagina 043 elkaar helpen.. Hun helpen ons vaak met boodschappen enz...
fietsbank
maatschappelijk werk
N/A
Stichting Momus
Stichting Ruggesteun van de Basilek Meerssen
Stichting stille armoede, de Gouwe
Vincentius Stichting, Geven en Delen
Vincentius vereniging.
voedselbank
Voedselbank
Voedselbank, Stichting De Gouwe, Maatschappelijk werk, Trajekt

Tabel 6: Meest trots op

Kunt u omschrijven waar u het meest trots op bent?

* op school begin gemaakt met andere ouders om schoolplein te vergroenen* huishouden goed kunnen combineren met werken* mijn man heeft al bijna 10 jaar eigen zaak met veel plezier ondank dat er geen vaste zekerheid is mbt zijn inkomen geld maakt niet gelukkig dat is wat ik heb geleerd
42 jaar bij dezelfde werkgever, lijkt nu onmogelijk
Alleenstaand zelf zoveel mogelijk zelfstandig doen ondanks ziekte
alles doen met een low budget.
Alles zelf regelen.
Behaalde diploma's
Daar waar mensen elkaar niet onverschillig laten, maar elkaar helpen, dat maakt mij trots voor onze menselijke soort en waar mensen het in deze tijd op durven nemen voor vluchtelingen.
Dat alles goed gaat
Dat het goed gaat met mijn kinderen.
dat het me lukt om sinds mijn man 18 jaar geleden overleden is en ik met 4 kinderen tussen de 9 en 17 jaar achterbleef financieel rond te komen, een leuk huis te hebben en goed voor mezelf te zorgen.
dat het mij goed gaat
Dat ik 2 universitaire studies heb afgerond en bezig ben met een derde.
Dat ik al 17 jaar vast werk heb

Kunt u omschrijven waar u het meest trots op bent?

Dat ik al mijn schulden heb weg gewerkt

dat ik alles kan betalen wat ik zo ongeveer wil.

Dat ik als alleen staande moeder voor mijn zoontje kan zorgen ! Dat we kunnen eten en ik hem goed kan verzorgen ! En dat hy naar school kan gaan

Dat ik als alleenstaande moeder kan zorgen voor mij en m'n kind en kan werken!

Dat ik als alleenstaande moeder van 2 kinderen met schulden en vrijwilligerswerk bijna alles voor elkaar krijg! Alleen cijfer ik mezelf weg...

Dat ik altijd voor mezelf heb gezorgd en wij ons dus op latere leeftijd zelf konden bedruipen.

dat ik een eigen bedrijf heb

dat ik een koophuis heb,2 opgroeiende kinderen(die niets te kort komen) en toch een klein bedrag kan sparen.

dat ik gauw tevreden ben en daardoor zuinig kan leven

dat ik geen schulden heb

dat ik het na het overlijden van mijn man het tot nu toe heb gered

Dat ik het nèt nog red, geen uitvreter ben en tot in lengte van dagen zal ageren tegen personen en instanties, die bijv. van mening zijn dat een voedselbank iets normaal en zelfs iets om trots op te zijn is. Dat geldt voor alle fondsen die in eerdere vragen genoemd zijn. Van mij in ieder geval geen cent meer voor welke actie, collecte, sponsoractie of wat dan ook. Bestrijd de oorzaken, niet de symptomen, zou ik zeggen. Ga tegen de stroom in en bestrijd de lamlendigheid: alles is te betalen in dit land, als politiek en bestuurders maar de nodige moed zouden durven tonen.

Dat ik het zelf allemaal nog red.

Dat ik het zelf allemaal regel, een leuke baan heb, nul schulden en het toch erg gezellig thuis is en ik het gevoel heb dat ik een goede moeder ben. Dat na een vervelende scheiding waarin ik man, huis, baan en helft van de tijd met m'n kinderen kwijtraakte.

Dat ik iedere maand de vaste lasten van mij én mijn partner kan betalen met alleen mijn salaris

Dat ik in Australie gewerkt heb.

Dat ik in een veilig Nederland woon. Verder vind ik dat ik veel geluk in mijn leven heb gehad zodat ik me financieel meer dan prima kan bedruipen.

Dat ik inkomensonafhankelijk ben

Dat ik limburgse ben en in Wjlr woon

Dat ik met minimaal inkomen toch me aardig red!En ik ben trots op mijn vrijwilligerswerk.

Dat ik mezelf kan redden

Dat ik mezelf kan redden en nog steeds werk heb

Dat ik mezelf niet verloren ben. Beperk de uitgaven tot de meest noodzakelijke dingen,zoals biologisch eten en voedingssupplementen. Bak mijn eigen zuurdesembrood. Wandelen en genieten van de natuur kost geen geld, maar is onbetaalbaar en waardevol voor lichaam en geest.

Dat ik mezelf staande kan houden

Dat ik mijn eigen bedrijf ben gestart en druk met positionering, marketing e.d. bezig ben. In het kader van het armoedebeleid en preventie zou het nuttig kunnen zijn contact met elkaar op te nemen? (De Boer BudgetCoaching, www.dbbc.nl, info@dbbc.nl)

Dat ik mijn handen niet hoeft op te houden gelijk een bedelaar!!!!

Dat ik mijn kinderen goed heb kunnen opvoeden.

dat ik mijn kinderen goed in de wereld heb neergezet ondanks dat ik gescheiden ben.

dat ik mijn studie tot nu toe gehaald heb en succesvol op mezelf ben gaan wonen

dat ik mijn ziekte heb overwonnen en dat ik sommigen dingen zelf heb moeten sparen om het te kunnen kopen

dat ik niet afhankelijk ben van een uitkering

Dat ik niet volledig afhankelijk ben van mijn ouders en studiefinanciering en ondanks mijn drukke studie toch een beetje eigen geld verdien zoals een volwassene dat graag wil

Dat ik nog altijd positief in het leven sta

Dat ik nog leef

Dat ik nu, na jaren niet meer te kunnen werken, t fijn vind om vrijwilligerswerk te kunnen doen....

dat ik ondanks alles geen schulden heb.ik onlangs verhuis ben zonder geld te hoeven lenen.in 3jaar tijd gespaard heb om mijn verhuis te kunnen betalen,en dat kunt ge alleen met de broekriem aan te trekken.dus nergens naartoe allen maar thuis blijven,in zo'n situatie zou er ook spekkas mogen zijn.

dat ik ondanks beperkingen deel neem aan het maatschappelijke leven

Dat ik ondanks de situatie schuldenvrij ben en nog leef.

Dat ik ondanks dit alles toch nog blij volhouden en hopen.. Ondanks dat ik niet inzie hoe het ooit beter zal worden..

dat ik ondanks een laag inkomen toch de eindjes aan elkaar kan knopen zonder schulden op te bouwen behalve af en toe rood staan op de bank

dat ik ondanks het weinige inkomen toch voor mijn kinderen kan zorgen en zeker nu nadat hun vader van het leven is beroofd het

---

Kunt u omschrijven waar u het meest trots op bent?

---

afgelopen jaar door een gasexplosie, veroorzaakt door een medebewoner van zijn appartementencomplex, en mij met de schulden heeft laten zitten die hij nog niet had geregeld vanuit de scheiding

Dat ik ondanks mijn financiële tegenslagen en persoonlijke problemen , door vecht !

Dat ik ondanks mijn hoge schulden toch nog positief in het leven sta.

dat ik ondanks mijn krappe budget en hoge medische kosten mijn kinderen stimuleer om zo lang mogelijk te leren. Zij doen het ondanks al mijn medische problemen en geldproblemen heel goed op school.

Dat ik ondanks mijn minimum inkomen de moet niet verlies,al is het soms moeilijk als je kinderen jarig zijn en je bijna niets meer in je beurs ,dan verlies ik wel de moet.

dat ik ondanks mijn situatie nog altijd positief in het leven sta

Dat ik ondanks mijn slechte gezondheid nog steeds werk en mezelf red

Dat ik ondanks mijn toenemende beperkingen mij kon inzetten voor andere hulpbehoevenden, vrijwilligerswerk dus. Dit gaat nu niet meer. Ik ben trots, dat ik geen schulden heb en kan óverleven van mijn uitkering. Ik maak me wel zorgen over de toekomst, als IK zelf méér ziektekosten moet maken en dit zelf moet gaan betalen, de belastingteruggave nog meer wordt versoberd en het minimum bedrag van de uitkering bevroren blijft.

Dat ik ondanks verlies van mijn baan geen gebruik heb hoeven maken van een uitkering en toch meteen een nieuwe baan heb gevonden en geaccepteerd.Ik vind het niet leuk maar zorg wel zelf voor mijn inkomen ben onafhankelijk

dat ik op mijn leeftijd nog aan alles (tracht althans) meedoe bv. internetten etc.etc.. Voorts maak ik gemakkelijk vrienden en vriendinnen. Help graag anderen met een goed woord en soms geldelijk.

Dat ik op redelijke wijze kan omgaan met mijn gezondheid

dat ik opensta voor nieuwe dingen

Dat ik opgewekt en actief blijf (vrijwilligerswerk e.d.) ondanks de stress die mijn situatie met zich mee brengt.

dat ik overleef met zo weinig inkomsten en zoveel incasso's voor de deur

Dat ik probeer mijn leven weer op te pakken en een toekomst op te bouwen voor mij en mijn kinderen. Dat het mijn kinderen goed gaat. Ze zitten lekker in hun vel en de oudste zit in 2 Gymnasium en de jongste zit in groep 6 maar kan ook goed leren.

Dat ik tevreden ben met wat ik heb!

Dat ik toch alle ballen in de lucht kan houden!

Dat ik toch een baan heb gevonden voor 24 uur per week.

Dat ik toch Sociaal Sterk in het leven sta en de moed nog niet op heb gegeven! :)

Dat ik werk en net iets boven de grens van sociale zaken zit en niet in de bijstand.

dat ik werk heb en dat ik dat doe binnen een welzijnsinstelling!!!

Dat ik zelf hulp heb gezocht!

dat ik zelf in mijnééntje alles probeer op te lossen.want op medewerking van overheid instanties en/og gemeente hoeft ik niet te rekenen.krijg nog niet eens antwoord op verzoeken(en).

Dat ik zelfredzaam ben. Ik heb moeilijke tijden gekend, maar heb er hard voor geknokt er beter voor te staan. Toen ik werkloos werd, ben ik mijn eigen bedrijf gestart en nu bijna twee jaar later ben ik ongelooflijk trots op de hulp die ik heb kunnen bieden en de waardering die ik daarvoor krijg.

Dat ik zo kan leven als een kluisenaar, en niet ongelukkig mij voel.

Dat ik 6 kleinkinderen heb.

dat in in de gelukkige omstandigheid ben dat ik tot op heden niet afhankelijk ben van derden of uitkeringen

dat mijn echtgenote en ik eens normaal kan leven daar mijn echtgenote te zijner tijd in een rolstoel terecht komt tijd stip onbekend

dat mijn man en ik al 35 jaar respectievelijk 37 jaar werken en eigenlijk "vrij sober" leven, waardoor we reserves hebben kunnen opbouwen.

Dat ondanks de heel moeilijke situatie we toch nog onze zaak hebben en een zoon die het heel goed doet op school, zit op gymnasium tweetalig en sport veel en speelt gitaar.

Dat we alle rekeningen gewoon kunnen betalen en nauwelijks debet staan.

Dat we gezond zijn en zelf kunnen voorzien in levensonderhoud en extraatjes

Dat we het de afgelopen jaren zonder steun tot nu hebben "gered "

Dat we het in Nederland toch goed hebben

Dat we het nog steeds zelf kunnen bolwerken door reclames te kopen. B.v. 1+1 en tweede hands kleding. Geen abonnementen. Geen luxe dingen.

Dat we het toch altijd wel gered hebben ondanks dat we niet veel geld hadden, door zuinig te doen. Nu hebben we allebei een redelijk inkomen waardoor eindelijk eens ruimte hebben om ook leuke dingen te doen.

Dat we het zelf allemaal kunnen rooien.

Dat we met 4 man toch van 1 klein inkomen rondkomen, géén schulden hebben en zelfs een klein beetje sparen.

Dat we onze broek zelf ophouden en de tering zoveel mogelijk naar de nering te zetten. Positief in het leven staan.

Kunt u omschrijven waar u het meest trots op bent?

dat wij met onze situatie kunnen omgaan, ik haal ons eten bij supermarkten uit de container, indien verpakt, wel over datum maar niet slecht, mijn uitkering gaat op aan rekeningen, dus zolang ik hoop op vast werk (gezien mijn leeftijd en gezondheid wat moeilijk is) ben ik tevreden met wat ik heb met mijn gezin

Dat wij nog zelfstandig rond kunnen komen

Dat wij ondanks het inkomen weinig schulden hebben.

Dat wij van gezamenlijke inkomsten van 700 euro rond kunnen komen inclusief 500 euro huur. Wij doen dus alles met 50 euro per week.

dat wij zo ver ons zelf kunnen redden en niet afhankelijk worden

De afronding van mijn bachelor geneeskunde.

Dochter!

Een bedrijf gehad met mijn man, in slecht weer terecht gekomen met bedrijf door allerlei omstandigheden. Toen schuldsanering aan gevraagd, heeft drie jaar geduurd tot we erin in waren. Toen drie jaar schuldsanering en nu van Maart 2014 schone lei.

Financieel onafhankelijk

financiële situatie, gezondheid

geen idee

geen mening

geen reden om trots te zijn

Geloof het of niet: op mezelf. Ik word overal tegengewerkt bij het aanvragen/krijgen van subsidie voor scholing. Ik heb dit vanmorgen maar weer eens aangekaart bij de burgemeester van Maastricht. Ook bij cursussen wordt je tegengewerkt.

Ongelooflijk. Het wordt tijd dat de Burgemeester ingrijpt.

Gezond gezin waarin eenieder hard werkt, het is fijn daar onderdeel van uit te mogen maken. We streven zoveel mogelijk onze doelen na en kijken in mogelijkheden niet in moeilijkheden.

Het feit dat we wel af en toe rood staan, maar geen langdurige schulden hebben.

Het feit dat wij als gezin werken voor ons geld.

Het rondkomen met een minimum in deze dure en hectische tijden.

Hoofd boven water kunnen houden

Ik ben er trots op dat ik behalverood staan geen anderschulden heb

Ik ben heel trots op mijn gezin

Ik ben het meest trots op het feit dat ik na mijn ziekte mezelf heb terug gevochten naar mijn master opleiding en die nu aan het afmaken ben.

Ik ben trots dat ik vader ben geworden. Ik goed leer op school.

Ik ben trots dat ik zonder financiële hulp toch uit de rode cijfers heb weten te blijven. Daar staat wel tegenover dat mijn leven stil staat en ik mijn verdere toekomst somber inziend begin bewust ook niet aan een nieuwe relatie omdat mijn situatie geen goede basis is om mee te nemen in een relatie. Niet iedereen kan hier namelijk mee omgaan, ik heb zowat al mijn vrienden verloren sinds ik ziek ben geworden. Allemaal gaven ze als reden dat ze het moeilijk vonden om mij in mijn situatie te zien. Vooral omdat men weet dat ik voorheen al mijn zaken goed op orde had en van het leven deed genieten. Ondanks alles heb ik me staande gehouden, al moet ik kruipend naar de keuken zal ik dat nog doen maar heb ook geen andere keus.

Ik heb betaald werk gevonden.

Ik heb geen schulden.

Ik heb lang en hard gewerkt, daar pluk ik nu de vruchten van.

Ik heb mijn verslaving & mijn WSNP met schone lei achter de rug.

Ik ondanks noodgedwongen als kleine zzp mijn hoofd toch nog goed boven water hou, alleen de druk wordt steeds hoger, de grootste angst is om ziek te worden aov is niet op te brengen.

Ja dat kan ik.

Ja, ik ben nog !!!

Kinderen

Kinderen Vrijtijds besteding

Kracht om door te gaan. Nooit ingeboet aan sterke uitstraling. Kinderen goed verzorgd en opgevoed.

m'n kindervrijheid van denken blijven proberen me te ontwikkelen

m'n twee kinderen.

Masterdiploma

Met het beetje dat we verdienen alles netjes betalen en daardoor alle luxe ontzien. Terwijl mensen zonder geld alles krijgen van gemeente en overheid. Belachelijk.

Mezelf

Mijn (financiële) zelfredzaamheid. Grotendeels mijn kinderen alleen opgevoed en het mogelijk gemaakt dat zij, met een lening, kunnen studeren.

Kunt u omschrijven waar u het meest trots op bent?

Mijn appartement in het centrum van Valkenburg

Mijn dochter.

mijn geluk

Mijn gezin

Mijn gezin.

mijn huisdieren

mijn kinderen

Mijn kinderen

Mijn kinderen. En dat ik het allemaal alleen doe met steun van lieve mensen om me heen.

mijn kracht om positief te blijven

mijn Limburgerschap

Mijn onafhankelijkheid

mijn opleiding

Mijn positieve houding. Mijn motivatie. De mogelijkheid voor financiële steun.

mijn positiviteit

Mijn schoolprestaties

Mijn situatie, dat ondanks een knetter hard leenstelsel ik perfect rond kom terwijl ik op mijzelf woon en twee universitaire studies doe.

Mijn situatie, hoe hard ik heb moeten vechten om mijn diploma te krijgen en een baan er op na te houden

Mijn studieresultaten

Mijn vader waar ik mantelzorger voor ben is erg blij voor mijn inzet en Hulp!

Mijn vrouw

Mijn winkel, mijn strijdkracht alhoewel deze wel na 2 jaar op een dieptepunt begint te komen

Mijn woning en mijn relatie met mijn partner en familie

Mijn zelfstandigheid

Mijn zoon

Mijn zoon.

mijn zorgplan van hoog niveau samen ontwikkeld met woonbegeleiding stichting oase. ondanks veel pijn hoop hebben.

Moeilijk.

N/A

nee

Nee

Nee, sorry

Niets

Nog nooit rood gestaan!

nog steeds op mijn vrouw.

nvt

Nvt

Om zo veel mogelijk op eigen benen te staan, zonder de hulp van ouders of vrienden.

Onafhankelijkheid

Ondanks dat mijn vrouw WAO afgekeurd is wij het financieel helemaal niet zo slecht doen.

Ons doorzettingsvermogen!

Op de steun van me gezin

Op dit moment nergens om trots op te zijn

Op eigen kracht vooruit

Op het feit dat ik na 42 jaar werken mezelf volledig kan bedruipen en relatief luxe kan leven.

Op het feit dat we redelijk goed kunnen rondkomen en niet afhankelijk zijn !!

op Maastricht en de hulp die ik vraag

Op mezelf, goed overzicht over wat en waar je hulp kunt vragen, maar het niet nodig hebben. Mezelf kunnen ontwikkelen.

op mezelf, op mijn huis en mijn relatie

Op mezelf. Ik verkeer niet in een ideale situatie, maar ik ben blij met mezelf, ook in de gegeven omstandigheden. Ik haal hier kracht uit om bijvoorbeeld de problemen die ik als mantelzorger tegenkom, het hoofd te kunnen bieden. Ook heb ik zicht op mijn persoonlijke omstandigheden, zowel fysiek als mentaal, die mij in deze situatie hebben gebracht.

op mij zelf

Op mijn 2 kinderen

Op mijn dochter

Kunt u omschrijven waar u het meest trots op bent?

Op mijn doorzettingsvermogen ,en me niet kapot te hebben laten maken door die negatieve instelling van de sociale dienst,die je alleen maar verwijten dat je problemen hebt en je behandelen als een stuk vuil.

Op mijn gezin

op mijn gezin dat we mekaar steunen nu ben helemaal niet trots en blij dat ik alles moet opgeven voor die KUT regering hier

op mijn kinderen

OP MIJN KINDEREN

Op mijn kinderen :-)

Op mijn kinderen .en mijn werk als vrijwilliger

Op mijn kinderen en gezin

Op mijn kinderen en partner familie en vrienden

Op mijn kinderen, die het "goed doen"

op mijn kinderen.

Op mijn kinderen. Samen met hun ga ik het redden om een nieuw leven op te bouwen. Zit nu midden in scheiding en op zoek naar meer werk en een woning.

Op mijn ouders

Op mijn stief dochter

Op mijn vriend dat hij financieel voor mij zorgt al minimaal ander half jaar.

op mijn zelfstandigheid

Op onze dochter

Op vakantie gaan en geen schuld hebben

Op zootje P. Die doet het heel goed, ondanks alle problemen.

Opleiding die ik nu volg

Starten eigen bedrijf

Studeren

Toch rondkomen alle rekeningen kunnen betalen met weinig soms minimale inkomsten

Tot ik mij nog staande hou en schulden vrij ben buiten het rood staan bij mijn bank

Tot nu toe alles zelf kunnen doen

Trots is niet het goede woord.Ik ben blij dat ik van optimistische aard ben en goed kan relativeren.Dat vind ik niets om trots op te zijn, maar blij, omdat het me gegeven is, noem het talent of zo, maar geen prestatie.

Van alle instanties die er zijn, ben ik (ongelogen) trots en blij met mijn belangenbehartiger (Samira) van Sociale zaken te Maastricht.De gehele afdeling Sociale zaken is geweldig, iedere keer als ik een vraag heb, krijg ik binnen 24 uur een antwoord.De uitkering is altijd correct en op tijd.Hier mogen en kunnen andere instanties een voorbeeld aan nemen.Bij deze wil ik Sociale zaken een dikke pluim geven.Enig idee hoe belangrijk het is voor een gezin voor stabiliteit in het financieel gedeelte van hun leven te hebben.Daar draait het allemaal om.En bij Sociale zaken is alles netjes geregeld en correct en op tijd.Hopende u voldoende te hebben geïnformeerd.M.v.g. D.v.Havere.

vrijwilligerswerk. Omdat ik geen betaald werk mag doen van UWV

Wat ik bereikt heb in het leven. Kinderen goed terecht gekomen.

Wat in in mijn actieve werk periode bereikt heb en ik nu langzaam zie verloren gaan omdat we als gepensioneerden steeds meer genaaid worden

we gaan niet op vakantie maar hebben wel een auto en zijn tevreden met ons leven

We hebben Nederlandse Nationaliteit

weet ik niet

Wij hebben alles goed geregeld en op jonge leeftijd het al goed voor mekaar.

Wij hebben geen schulden!Mijn dochters weten wat een euro waard is. Wij kunnen van de kleine dingen genieten en als er groten dingen gebeuren genieten wij er vijf dubbel keer van als de mens met een ruimer inkomen. Misschien nog wel meer.

wij zijn er trots op dat we ondanks veel tegenslag in het leven toch gelukkig zijn .

Zelfstandigheid

Zoveel mogelijk aanpassen om wat extra's over te houden. En ook als dat niet lukt de moed niet opgeven.

Tabel 7: Opmerkingen

Opmerkingen

1.Gelukkig, tot nu toe is er nog niets van een wasmachine stuk gegaan maar, ik moet er niet aan denken!2. Ik ben jaren uit de bijstand geweest: ik heb toen 14 jaar samengewoond met iemand die 1 jaar geleden failliet is gegaan, vandaar dat ik totaal geen reserve heb kunnen opbouwen!3.Ik heb een 15jaar oude gsm en ik bel met prepaid! Ik ben beroofd geworden van mijn prepaid: dat duurde enkele maanden voordat ik erachter kwam door de hulp van een buur! (€100 prepaid) "lichter" gemaakt

Opmerkingen

geworden!⁴Soms heb ik het gevoel dat ik "van een andere planeet" kom alles begint zo ingewikkeld te worden.

1.Zit nu een jaar in de bijstand en heb nog geen tekorten opgelopen, maar verwacht ze wel:apk-auto,2.De te korte inlevertijd van de inkomensverklaring met loonstrook. Die van Sandd komt altijd een paar dagen later, maar toch krijg ik dan een brief , ook als ik vermeld:definitieve loonstrook volgt nog. Dreigen met boetes en waarschuwingen. Waarom? vraag ik af, we hebben niets achter de hand liggen. 3.Lening vd.kredietbank zou eigenlijk renteloos moeten zijn,omdat mensen in de bijstand al moeite hebben om rond te komen. Zo creeer je juist schulden,waar niemand op zit te wachten.4.we zijn allemaal waardevol en meeleven en meedenken vanuit ons gezichtspunt zou al veel beter zijn.5. Boetes, waarschuwingen en sancties werken averechts, vooral bij mij. Ben hier wel van geschrokken hoe de Sociale dienst dan met mensen omgaat.Had dit niet verwacht bij een instelling, die SOCIAAL zou zijn. Klopt niet vanuit mijn gezichtspunt

Alles stijgt in prijs huur zorgkosten enz. Maar de uitkering blijft het zelfde in de afgelopen jaren ik werk me uit de naad maar kom geen stap verder frustrerend is dat

Als er mensen aan kloppen bij een uitkeringsinstantie en hulp zoeken bij het vinden van een baan ,help ze dan. En ga niet de tijd verknoeien aan degene die nul interesse hebben in werk !

als student die geen aanspraak meer kan maken op studiefinanciering (en dus in eigen onderhoud moet voorzien) val ik voor alles buiten de boot, ook aanvullende bijstand bv, omdat ik niet 40 uur p/w beschikbaar ben voor de arbeidsmarkt. Ik voel me niet arm maar rondkomen van minder dan 600 euro per maand is niet gemakkelijk.

Belastingen die opeens teveel blijken gegeven te hebben en je in 2015 opeens een flink bedrag over 2013 moet terug betalen. Dan komt een paar maanden later opeens eenzelfde rekening over 2014 binnen. Tja dan is je zo goed gespaarde buffer opeens helemaal foetsie! Zo kun je je welverdiende vakantie en zo op je buik schrijven! Al die extra vorderingen die binnen een bepaalde termijn betaald dienen te worden, terwijl wij maanden op ons geld moeten wachten...

Dat er meer naar de mens gekeken moet worden en niet als nummer behandeld worden.

dat er ook bepaalde vergoedingen wegvallen

Dat ze deze tegemoetkomingen wat beter bekend maken,de meeste mensen weten hier niks vanaf

De bon van 25 euro zou heel welkom zijn :-)

De enquête denkt de lading van de titel niet. Door de titel lijkt het een oproep om mee te denken hoe een gemeente meer voor mensen met een beperkt of minimaal inkomen zou kunnen doen. Daar had ik graag aan meegedacht maar de vragen gaan alleen over mijn eigen situatie waar ik heel tevreden mee ben.

De gemeente Maastricht stelt alles mooier voor dan het is. De gemeente doet pappen en nathouden, de status quo handhaven. Geen gevaar vormen voor de zittende elite hier.

De sociale zaken mag wel wat meer aandacht besteden aan de client wat aanvragen betreft, er wordt weinig of niet naar de persoonlijke situatie gekeken!

de vvv bon kunt u beter iemand anders schenken ik maak er liever iemand anders blij mee

dit is een goed initiatief omdat ik denk dat veel mensen niet bewust met hun geld omgaan.

Een mens heeft niet veel nodig om tevreden te zijn.Ik ben tevreden met wat ik heb (bereikt) en ik ben gelukkig.

Er zijn heel veel regelingen ter ondersteuning van slechte financiële situaties (wat uiteraard super is!), maar het is vaak erg ingewikkeld om er achter te komen wat er allemaal is en hoe je het moet aanvragen en ik kan me voorstellen dat niet iedereen hier toe in staat is.

Er zijn meer goedkope huurwoningen nodig om de snelle groei studenten te kunnen bijwonen en strengere regels om huisbazen niet hun gang te kunnen laten gaan. Zou de gemeente niet een flatje /paar flatjes kunnen maken met een paar honderd kamers voor studenten die betaalbaar zijn, en waar je toch niet met meer dan drie mensen sanitaire voorzieningen en een keukentje moet delen? In andere steden kan dit wel

Er zijn nog te veel mensen niet op de hoogte van de regelingen en hulp via de Gemeente.

eruit met de buitenlanders, zodat eigen volk krijgt waar ze recht op hebben.

geen

Geen

Het afschaffen van de Studiefinanciering is een schande. De kloof tussen arm en rijk wordt steeds groter. Geen stufie? dan een tegemoetkoming via de ouders, dat zij de kosten van studie kunnen aftrekken van de belasting. Nu zadel je de de kinderen op met een torenhoge schuld waardoor zij met een grote achterstand op de (arbeids- en woning) markt starten. Nederland was een kennisland. Waar gaat dat heen?

Het belang van werk voor mensen wordt onderschat. Door deze mensen zelf. En het belang van een overheid wordt ook onderschat. Een overheid waarvan ik zo'n 750 euro per maand krijg aan kgb plus zorgtoeslag plus kinderbijstand! Waarvan ik schuldenloos in een te dure woning goed en gezellig kan leven met m'n kinderen. Jammer dat mensen dat niet zelf inzien.

Het geld wat op de plank blijft liggen bij de Gemeente, aan die mensen word uitgegeven waarin oorsprong dit geld ook voor was bedoeld! Het is teveel om dood te gaan, maar te weinig om deel te kunnen maken van de maatschappij. Om gebruik te maken van de collectieve ziektefonds verzekering van de gemeente, moeten mensen € 500,- per jaar meer betalen dan de basis premie!

Diegene die hierin geholpen wordt is in eerste instantie de gemeente zelf!

Opmerkingen

Het is schrijnend om na een lang een zéér arbeidzaam leven van 55 jaar, waarin wij altijd voor eigen huisvesting enz. gezorgd hebben en zonder schuld(en) na aflossingen nagenoeg geen hypotheek meer hadden en wegens hartaanvallen gedwongen waren ons huis te verkopen. Na verkoop kwam toen de Overheid zijn "buit" ophalen. Ook onze beide kinderen hebben de door ons met nachtwerk verdiende en betaalde universitaire studies afgemaakt in een tijdperk dat er geen rijkelijke beurzen bestonden.

Het ouder worden met allerhande regelingen en vernieuwingen, zodat je op een gegeven ogenblik "door de bomen, het bos niet meer ziet"

ID

Ik ben in Gulpen op gesprek geweest, omdat ik dringend op zoek was naar werk. Ik was niet-uitkeringsgerechtigde en werkzoekende. Dit gesprek heeft niets opgeleverd voor mij. Ondanks dat er in de plaatselijke weekkrant door de gemeente mee geadverteerd werd, om mensen zoals ik aan werk te helpen en een traject op te zetten en hierin te begeleiden en te helpen. Ik heb hier niets aan gehad. Er is na dat gesprek ook geen opvolging geweest. Triest!

Ik heb een boete gekregen vanwege onterecht ontvangen toeslag op mijn WAO uitkering. Dat ik moet terug betalen is terecht maar de boete vind ik zeer onterecht!! Is natuurlijk geen zaak van de gemeente, dat realiseer ik me. Maar de gemeente had me wel geadviseerd deze toeslag aan te vragen.

ik heb verder geen opmerkingen meer

Ik hoop dat er een Basisinkomen komt, zodat iedereen zekerheid heeft én kan doen waar zijn/haar passie ligt zonder wakker te hoeven liggen van geldzorgen!

Ik hoop dat er iets meer respect komt voor alleenstaande moeders zoals ik die hun best doen om in de maatschappij te participeren door vrijwilligerswerk betaald en onbetaald. En dat een bijstandsuitkering gezien wordt, als reden om voor sommige vergoedingen in aanmerking te komen. Zonder hiervoor nog allerlei andere privacy gevoelige zaken te moeten overhandigen.

Ik houd een low profile, en probeer me zelf te redden omdat iedere overheidsbemoedening is gedoemd te mislukken. Een vast basisinkomen zonder dat een incompetent ambtelijk apparaat zich inmengt in de dagbesteding en de daarmee gepaard gaande versleutelingen aan inkomens die noodzakelijk zijn om je hoofd boven water te kunnen houden. Zouden een aanzienlijke verbetering van de financiële en de gezondheidstoestand van geënquêteerde tweevouders brengen. Daarnaast is een terugloop van criminaliteit te verwachten. Daarnaast heb ik de wens dat u stopt met enquêtes te houden die enkel en alleen ten doel zijn uw zinloze werkplek in stand te houden. Zoek een echte baan waarmee u de mensheid dient. Get a life!

Ik mis de vraag "hoeveel leefgeld heeft u, per week of per dag?" Er wordt vaak gekeken, bij cijfers naar inkomsten. Maar in de praktijk gaat het om de balans. Wat houdt je over om te leven. Door onverziene kosten of bv fouten bij instanties wordt het leefgeld ondermijnd. En daar heb je hoe dan ook geen buffer voor. De complexiteit van financiële regelingen is niet meer te volgen voor Jan met de pet. Zo gevoelig voor chaos en fouten waar de gewone mens dan de dupe van wordt.

Ik mis een sociaal - transparant beleid / maatschappij. normen en waarden zijn vervaagd in hebzucht en haat.

Ik mis vragen over aanvraag Huishoudelijke hulp en Hulp bij klussen in en rond het huis.

Ik vind dat de bijstand van alleenstaande ouders omhoog moet en niet een uitkering had mogen worden voor alleenstaande ! Want als alleenstaande heb je niet die zorg die je hebt als dat je alleen staande ouder bent !

Ik vind dat de gemeenten meer moeten investeren in het samenwerken met werkgevers om gepaste arbeidskansen bij burgers onder de aandacht te brengen. Maatwerk is hierbij belangrijk.

ik vind dat mensen met een laag inkomen beter geadviseerd moeten worden over regelingen waar ze recht op hebben dat word veel te weinig gedaan is mijn ervaring

Ik wil supergraag uit deze situatie!

ik zo het nu in een twee drie niet weten

Ik zou graag willen weten of er meer personen zijn die in een gelijksoortige situatie zitten. Graag zou ik met hen in contact willen komen. Ik hoef niet anoniem te blijven mijn naam is Elke van Haaren (elke_van_haaren@hotmail.com)

Ik zou wensen dat indien iemand een beroep doet op een aanvullende inkomensregeling, terwijl hij net net iets meer inkomen heeft, de mogelijkheid bestaat de situatie toe te lichten. Zoals in mijn geval. Doordat ik net wat meer aan inkomen heb uit mijn Wia uitkering, moet ik schoolgeld (per jaar totaal 440 euro en gemeentelijke heffingen 485 euro en sportclubjes kinderen 380 euro) zelf betalen. Ik ontvang geen kinder/partneralimentatie. Door al die extra kosten kom ik teruggerekend per maand onder bijstandsniveau. Ik vind dat er minder rigide naar een aanvraag gekeken moet worden. Daar voel ik me vaak wel gefrustreerd over. Vooral omdat ik het gevoel heb mijn kinderen tekort te doen. Ik hoop serieus dat jullie de resultaten uit deze enquête kunnen benutten om gericht mensen te helpen.

ja graag wat meer info.

ja u zou u meer om de ouderen kunnen bekommeren de meesten leven in stille armoede en ze pakken ze ook nog de thuiszorg weg terwijl ze eigenlijk meer hulp nodig hebben

ja zorg eerts dat de mensen in nederland het goed hebben, voordat we andere helpen.

Ja, een onvoorwaardelijk basisinkomen en een maximum inkomen voor iedereen zal heel veel ellende oplossen!

Ja, heb geen voorwaarden doorgelezen. Neem aan dat deze gegevens goed opgeslagen worden!! Dit is na het lezen van de volgende blz. niet meer terzake dienende!!

Opmerkingen

ja. dat men veel toleranter dient te zijn indien iemand voor hulp o.d. aanklopt

Ja. Schop die buitenlandse gelukszoekers terug naar hun zandbak en besteed het geld voor hun opvang aan je eigen, Nederlandse bevolking. Het is toch absurd dat Nederlandse gezinnen afhankelijk zijn van voedsel- en kledingbanken, Leger des Heils en andere hulpverleners, terwijl dat vluchtelingentuig alles in de schoot geworpen krijgt, EN DAN NOG ONTEVREDEN IS.

Jammer dat er weinig financiële ruimte is voor leuke dingen, ontspanning

jammer dat het leven duurder wordt en daardoor voor velen (TE) moeilijk.

Jammer dat ik van al die regelingen niet heb geweten ik heb mij zelf veel tekort gedaan. Misschien als je beter wordt voorgelicht in een persoonlijk gesprek zat ik er nu een stuk beter voor. Hulp zo vragen is moeilijk je schaamt je voor de situatie waar je inzit terwijl je meer dan 40 jaar hebt gewerkt. Als je zomaar wordt uitgenodigd voor een gesprek om je geldzaken te bespreken en dan persoonlijk en niet in een groep zou dit makkelijker zijn. Verder word ik boos als ik de politiek hoor zeggen dat de mensen in de bijstand aan de slag moeten alsof je het fijn vindt om in die situatie te zijn. .

Kinderopvangtoeslag en onregelmatige uren en onregelmatig inkomen hoe regel ik dit

Kom nergens voor in aanmerking omdat inkomen partner te hoog is. Maar vaste lasten staan op niveau van 2 inkomens, dus elke maand geld tekort

Laat de oude van dagen hun zuur opgebouwde inkomsten behouden

Maastricht kent ongelooflijk veel vrijwilligers. Deze zijn blijkbaar hard nodig. Deze mensen willen blijkbaar werken, maar zitten toch met een uitkering. Ik heb daar geen oplossing voor, want daarvoor weet ik niet alles hierover, maar ik zie daar mogelijkheden. Ik ben ook van mening dat niemand iets voor niets zou moeten krijgen. We hebben een groot voetbalstadion en iedereen die van sociale zaken een uitkering krijgt zou daar iedere dag een dagdeel moeten gaan zitten om hun uitkering te verdienen. Wellicht kunnen daar ook uitzendbureaus komen om deze mensen te helpen aan een baan. En degene die niet willen, gaan daar maar dag in dag uit zitten. Dat gaat een keer vervelen. Als je geen werk hebt, zou je werk moeten zijn werk te vinden. Dus 20 uur per week sollicitatie inspanningen doen. Ik denk dat veel mensen het te makkelijk hebben met een uitkering.

Meer luisteren naar de burger en daar ook iets mee doen

mijn echtgenote is invalide verklaard door het uwv voor artrose fibromyalgie ptss en meerdere lichaamsziektes

moet je de tegemoetkoming zorg premie ieder jaar opnieuw aanvragen ?

N.v.t

N.v.t.

N/A

Nederland is over 10 jaar een 3e wereld land

nee

Nee

Nee hoor.

Nee, dank u. Of ja toch, ik vind zo'n vragenlijst wel een goede zaak. Dat geeft in elk geval het gevoel dat er belangstelling is voor mensen.

nee.

Nee.

neeeeeee heeft allemaal geen zin

neen

Neen

Neen.

Niet op mij van toepassing maar wel op anderen: Er zijn mensen die een uitkering krijgen, maar zodra ze (meer) gaan werken worden ze gekort, zodat ze meer 'verdienen' in de bijstand dan wanneer ze een baan hebben / meer uren werken. Dat is een perverse prikkel. Prima dat de uitkering minder wordt als er meer wordt gewerkt, maar uiteindelijk moet je inkomen er wel op vooruit gaan. Waarom zou je anders gaan werken?

NIET TE VREDEN VAN HOLLAND GRAAG 1000 EURO INDE MAAND UITBETALEN AAN MIJN DAN GA IK VOORGOED NAAR TURKEY NEDERLAND IS VOOR DE RIJKE PERSONEN VOOR KAKKERS NIET VOOR ARMODE MENSEN

Nvt

over onderzoeksmethodiek: vragenlijst is erg gericht op bepaalde doelgroep waar ik niet bij hoor. formulering van vragen/antwoorden niet altijd neutraal soms suggestief.

Scheve verhoudingen in de maatschappij

sinds ik aow heb word ik door alle instanties uitgekleeft

Succes met de voortgang van dit onderzoek, mag meer/vaker onder de aandacht worden gebracht

Succes met uw onderzoek!

uitkeringen moeten omhoog.

Veel regelingen en kwijtscheldingen gelden helaas niet voor zzpers, helaas.

Vind het belachelijk dat we geen huursubsidie krijgen, omdat onze 21 jarige zoon nog thuis woont en hij heeft een Wajong

---

Opmerkingen

---

uitkering en die wordt bij ons inkomen opgeteld.

Vragenlijst gaat ervan uit dat ik ook laag inkomen heb. Dat heb ik wel gehad en mede daarom hoop ik dat de minima in NL beter geholpen zullen worden. Bijv sociale huurprijzen stijgen de pan uit, Woonpunt vraagt voor mijn oude flat nu 700€ en creëert daarmee een armoedeval: dit kun je alleen betalen als je maximale huursubsidie krijgt en dus zo goed als in bijstand zit.

vroeger ging sommige ondersteunende regeling " automatische" > nu moet men (tijdig) aanvragen... niet voorafaan gewaarschuwd dat het niet meer automatische gaat endat men moet nu weer een aanvraag formulier invullen... dat jaar heb ik alles gemist en dat komt hard aan. Wil ik vragen dat de gemeente alsnog automatische doet.

wanneer je vanuit een andere gemeente naar Maastricht verhuist kost het heel veel tijd en energie om uit te zoeken welke minima regelingen er in Maastricht bestaan, vooral wanneer je geen uitkering van de sociale dienst hebt. In iedere gemeente in Nederland zijn er andere minimaregelingen en andere criteria.

Wat een domme enquête

Wij hebben echt financiële hulp nodig maar vallen buiten de boot omdat we zelfstandigen zijn, als wij nu stoppen met onze winkel moeten we beide een bijstandsuitkering krijgen wat de gemeente meer geld kost en er staat dan ook weer een winkelpand leeg in het centrum van Maastricht en een werkplaats minder waar kleding gemaakt en gerepareerd word, en een aparte unieke winkel weg uit het aanbod van Maastricht.

WMO werkt niet goed, een "keukentafelgesprek" is een fictie, waardoor en zieke mens is misbruikt en niet geholpen !!!
